

JAARVERSLAG 2013

ANNUAL REPORT 2013

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN
ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

A I V

JAARVERSLAG 2013 ANNUAL REPORT

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN
ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

AIV

Table of contents

THE AIV IN 2013	5
ADVISORY REPORTS PUBLISHED IN 2013	8
GOVERNMENT RESPONSES TO PREVIOUS ADVISORY REPORTS	29
ADVISORY REPORTS CURRENTLY IN PREPARATION	31
EXTERNAL CONTACTS AND OTHER ACTIVITIES	34
TASKS AND WORKING METHODS	40
FINANCE	43
COMPOSITION OF THE AIV AND ITS PERMANENT COMMITTEES	45
AIV UNIT	48
ANNEXES	
WORK PROGRAMME FOR 2014	
LIST OF ABBREVIATIONS	
LIST OF PREVIOUS REPORTS	

Inhoudsopgave

DE AIV IN 2013	5
IN 2013 UITGEBRACHTE ADVIEZEN	8
REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN	29
ADVIEZEN IN BEHANDELING	31
EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN	34
TAAK EN WERKWIJZE	40
FINANCIËLE VERANTWOORDING	43
SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES	45
STAF VAN DE AIV	48

BIJLAGEN

WERKPROGRAMMA VOOR 2014

LIJST MET AFKORTINGEN

LIJST VAN GEPUBLICEEERDE ADVIEZEN

DE AIV IN 2013

HET JAAR 2013 GEEFT WAT BETREFT DE ADVIESRAAD

Internationale Vraagstukken (AIV) een gemengd beeld. Enerzijds was er weer sprake van ontwikkelingen rond het adviesstelsel, anderzijds is gewoon voldaan aan de wettelijke taak van de AIV, zijnde het uitbrengen van adviezen.

Tegen de verwachting in diende het kabinet eind 2013 een wetsvoorstel in tot wijziging van de Kaderwet adviescolleges houdende vermindering van het maximum aantal leden en het laten vervallen van de verplichte regeringsreactie. Het wetsontwerp werd op 21 december 2012 bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt. Op 1 februari 2013 bleek de Afdeling advisering van oordeel dat er onvoldoende reden is om over te gaan tot de voorgestelde aanpassing van artikel 24 van de Kaderwet, voor zover het tevens strekt tot het schrappen van de verplichte regeringsreactie. Op 25 november heeft de regering het wetsvoorstel toch ingediend zonder aanpassing op dit onderdeel. De AIV is daarover teleurgesteld. Uit twee bijeenkomsten van de minister voor Wonen en Rijksdienst met de voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en de voorzitters van de adviesraden die hun oorsprong vinden in artikel 70 van de Grondwet *juncto* de Kaderwet adviescolleges was namelijk een andere indruk ontstaan. Op 31 januari werd door de minister een gespreksronde van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met de voorzitters van de adviesraden aangekondigd ter voorbereiding van een korte beleidsnotitie voor de ministerraad. Op 17 juni vond een tweede bijeenkomst plaats, waaraan ook de minister van Infrastructuur en Milieu deelnam. In die bijeenkomst deelde de minister mee dat de opdracht tot de gespreksronde was ingetrokken.

De strategische adviesraden zelf maken zich al jaren sterk voor handhaving van de verplichting van de regering om op de uitgebrachte adviezen te reageren. Zij achten deze verplichting van groot belang voor de doorwerking van de adviezen in de beleidsvorming, en voor de transparantie naar de Staten-Generaal en de samenleving. De politieke relevantie gaat teloor wanneer de regering nalaat de dialoog aan te gaan met de door haar aangewezen adviesraden over de veelal op haar verzoek uitgebrachte adviezen en haalt de regering daarmee 'het hart uit het adviesstelsel'. De regering heeft als motto van de op 7 oktober 2008 verschenen nota 'De kwaliteit van de verbinding' de woorden aangehaald die

The AIV in 2013

AS FAR AS THE ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL

Affairs (AIV) is concerned, 2013 presents a mixed picture. Although the advisory system was again faced with various developments, the AIV continued to fulfil its statutory task of producing advisory reports as usual.

Towards the end of 2013, against expectations, the government introduced a bill amending the Framework Act on Advisory Bodies with a view to reducing the maximum number of members of advisory councils and abolishing the government's obligation to respond to advisory reports. The bill was submitted to the Advisory Division of the Council of State for consideration on 21 December 2012. On 1 February 2013, the Advisory Division held that there was insufficient reason to proceed with the proposed amendment of article 24 of the Framework Act insofar as it sought to abolish the government's obligation to respond. On 25 November, the government nevertheless introduced the bill without making any changes in this regard. The AIV was disappointed by this, as it had gained a different impression from two meetings held by the Minister for Housing and the Central Government Sector with the chair of the Scientific Council for Government Policy (WRR) and the chairs of the advisory councils established on the basis of article 70 of the Constitution in conjunction with the Framework Act on Advisory Bodies. At a meeting on 31 January, the minister announced a round of talks between the Ministry of the Interior and Kingdom Relations and the chairs of the advisory councils to prepare a brief policy memorandum for the cabinet. On 17 June, at a second meeting, which was also attended by the Minister of Infrastructure and the Environment, the Minister for Housing and the Government Sector announced that the planned round of talks would not go ahead.

The strategic advisory councils have for years argued in favour of maintaining the government's obligation to respond to advisory reports once they have been published. They consider this obligation very important in terms of both the impact of advisory reports on policymaking and transparency towards parliament and society as a whole. The political relevance – indeed the very essence – of the advisory system

de toenmalige vicepresident van de Raad van State, mr. H.D. Tjeenk Willink, had uitgesproken tijdens een hoorzitting in de Eerste Kamer op 30 november 2007: *‘Waar geen betekenisvolle dialoog tot stand komt tussen colleges en de overheid, verliest het adviesstelsel zijn mogelijkheden om een creatieve bijdrage te leveren en verschaalt het overheidsbeleid.’* De AIV gaat er vanuit dat de Staten-Generaal, die ook opdrachtgevers van de adviesraden zijn, naar dit citaat zullen handelen.

Intussen is in het Voorzittersoverleg, het periodieke beraad van de voorzitters van de adviescolleges onder voorzitterschap van de voorzitter van de WRR, voortgang gemaakt met de voorbereiding van gezamenlijke advisering door de adviesraden over een vijftal rijksbrede thema's, waarvan tijdens de twee genoemde bijeenkomsten was gebleken dat de regering over die thema's gezamenlijk uitgebrachte adviezen wenselijk acht. Ook de AIV zal daarin in 2014, naar verwachting, zijn aandeel hebben. Voorts heeft de AIV bij herhaling aangetoond in staat en bereid te zijn te voldoen aan een andere wens van de regering: het zo nodig adviseren op korte termijn.

Voor het overige was 2013 een productief jaar. De AIV heeft in 2013 vijf adviezen en twee briefadviezen uitgebracht. Dat waren achtereenvolgens ‘Wisselwerking tussen actoren in internationale samenwerking: naar flexibiliteit en vertrouwen’ (advies nummer 82, februari 2013), ‘Tussen woord en daad: perspectieven op duurzame vrede in het Midden-Oosten’ (advies nummer 83, maart 2013), ‘Nieuwe wegen voor internationale milieusamenwerking’ (advies nummer 84, maart 2013), ‘Criminaliteit, corruptie en instabiliteit: een verkennend advies’ (advies nummer 85, mei 2013), ‘Naar een versterkte sociale dimensie van de Europese Unie’ (briefadvies nummer 23, juni 2013), ‘Met kracht vooruit: reactie van de Adviesraad Internationale Vraagstukken op de beleidsbrief *Respect en recht voor ieder mens*’ (briefadvies nummer 24, september 2013) en ‘Azië in opmars: strategische betekenis en gevolgen’ (advies nummer 86, december 2013).

Advies nummer 83 over mogelijke initiatieven om het vredesproces in het Midden-Oosten weer op gang te brengen is op verzoek van de Eerste Kamer opgesteld en op 16 april in tegenwoordigheid van de leden van de Commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking van de Eerste Kamer aan de voorzitter van deze Kamer

would be lost if the government did not enter into a dialogue with its designated advisory councils regarding their reports, which are generally produced at its request. In a policy document published on 7 October 2008, entitled ‘The Quality of the Connection’, the government cited the words spoken by the then vice-president of the Council of State, Herman Tjeenk Willink, during a hearing in the Dutch Senate on 30 November 2007: ‘If there is no meaningful dialogue between the councils and the government, the advisory system loses its ability to make a creative contribution to government policy, which is diminished as a result.’ The AIV expects that the States General, which is also served by the advisory councils, will act in accordance with this sentiment.

In the periodic meetings of the chairs of the advisory councils, which are presided over by the chair of the WRR, progress has been made in the preparation of joint advisory reports on five central government-wide concerns. During the two aforementioned meetings, it emerged that the government wished to receive joint advisory reports addressing these issues. The AIV expects that it will contribute to this process in 2014. Moreover, the AIV has repeatedly demonstrated its willingness and ability to satisfy another of the government's wishes: the production, where necessary, of advisory reports at short notice.

2013 was otherwise a productive year in which the AIV published five advisory reports and two advisory letters. These were, in chronological order, ‘Interaction between Actors in International Cooperation: Towards Flexibility and Trust’ (advisory report no. 82, February 2013); ‘Between Words and Deeds: Prospects for a Sustainable Peace in the Middle East’ (advisory report no. 83, March 2013); ‘New Paths to International Environmental Cooperation’ (advisory report no. 84, March 2013); ‘Crime, Corruption and Instability: An Exploratory Report’ (advisory report no. 85, May 2013); ‘Towards a Stronger Social Dimension of the European Union’ (advisory letter no. 23, June 2013); ‘Full Speed Ahead: Response by the Advisory Council on International Affairs to the Policy Letter *Respect and Justice for All*’ (advisory letter no. 24, September 2013); and ‘Asia on the Rise: Strategic Significance and Implications’ (advisory report no. 86, December 2013).

The AIV prepared advisory report no. 83, on initiatives aimed at reviving the Middle East peace process, at the request of the Dutch Senate. It presented the report to the president of the Senate on 16 April 2013 in the presence of the members of the Senate Committee on Foreign Affairs, Defence and Development Cooperation. The AIV prepared its advisory letter concerning the government's policy letter on human rights on its own initiative. All other advisory reports were prepared at the request of the government. The Minister of Security and Justice was involved in formulating the questions addressed in the advisory report on crime, corruption and instability.

The AIV stood by its agreement with the Minister of Foreign Affairs to reduce the size of the Council and its permanent committees. As announced in last year's annual report, the vacancy created by the departure of Ms M. Sie Dhian Ho on 31 December 2012 was not filled. As a result, the Council comprised nine members in 2013, in line with the maximum number envisaged by the government. At the end of the year under review, the chair of the AIV, F. Korthals Altes, and the vice-chair, Professor W.J.M. van Genugten both stepped down. At the beginning of 2014, Professor J.G. de Hoop Scheffer became the new chair of the AIV, while Professor E.M.H. Hirsch Ballin has filled the vacancy created by the departure of Professor Van Genugten as chair of the CMR.

The membership of the permanent committees also remained below the statutory maximum in 2013. In addition to the chair and vice-chair, each committee counted 12 members, with the exception of the CMR, which had one additional member in 2013. With the appointment of Professor E.M.H. Hirsch Ballin, who was already a member of the CMR, as its chair, the membership of this committee now also corresponds to the number agreed with the previous Minister of Foreign Affairs.

aangeboden. Het briefadvies over de beleidsbrief over het mensenrechtenbeleid bracht de AIV eigener beweging uit. De overige adviezen zijn opgesteld op verzoek van de regering, waarbij de minister van Veiligheid en Justitie mede was betrokken bij de formulering van de vraagstelling over criminaliteit, corruptie en instabiliteit.

De AIV zelf heeft zich gehouden aan de met de minister van Buitenlandse Zaken afgesproken reductie van het aantal leden van de raad en de permanente commissies. Zoals in het jaarverslag over 2012 al is vermeld, werd de vacature die is ontstaan door het aftreden van mevrouw M. Sie Dhian Ho per 31 december van dat jaar, niet vervuld. Daardoor bestond de AIV in 2013 uit negen leden, het aantal dat de regering als maximum voor ogen staat. Aan het eind van het verslagjaar traden zowel de voorzitter, mr. F. Korthals Altes, als de vicevoorzitter, prof.dr. W.J.M. van Genugten, af. Met ingang van het nieuwe jaar treedt prof.dr. J.G. de Hoop Scheffer op als nieuwe voorzitter van de raad. Prof.dr. E.M.H. Hirsch Ballin zal dan de vacature vervullen, die ontstaat door het aftreden van prof. Van Genugten als voorzitter van de CMR.

Ook de bezetting van de permanente commissies bleef in 2013 onder het wettelijk toegestane maximum. Naast de voorzitter en de vicevoorzitter telden deze commissies twaalf leden, met uitzondering van de CMR, die er in 2013 een meer had. Met de benoeming van prof. Hirsch Ballin, die al lid was van de CMR, tot voorzitter daarvan, komt ook voor die commissie het ledental op het met de vorige minister van Buitenlandse Zaken afgesproken aantal.

IN 2013 UITGEBRACHTE ADVIEZEN

IN 2013 HEEFT DE AIV VIJF ADVIEZEN EN TWEE BRIEFADVIEZEN

uitgebracht, dat waren achtereenvolgens:

- Advies nummer 82: *Wisselwerking tussen actoren in internationale samenwerking: naar flexibiliteit en vertrouwen* (februari 2013)
- Advies nummer 83: *Tussen woord en daad: perspectieven op duurzame vrede in het Midden-Oosten* (maart 2013)
- Advies nummer 84: *Nieuwe wegen voor internationale milieusamenwerking* (maart 2013)
- Advies nummer 85: *Criminaliteit, corruptie en instabiliteit: een verkennend advies* (mei 2013)
- Briefadvies nummer 23: *Naar een versterkte sociale dimensie van de Europese Unie* (juni 2013)
- Briefadvies nummer 24: *Met kracht vooruit: reactie van de Adviesraad Internationale Vraagstukken op de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens'* (september 2013)
- Advies nummer 86: *Azië in opmars: strategische betekenis en gevolgen* (december 2013)

ADVIES nummer 82: *Wisselwerking tussen actoren in internationale samenwerking: naar flexibiliteit en vertrouwen*

In maart 2012 ontving de AIV een adviesaanvraag over complementariteit en synergie van hulpkanalen. Dit advies volgt op het gelijktijdig gevraagde en in september 2012 verschenen advies nummer 80 van de AIV over verschuivende armoedepatronen: 'Ongelijke werelden: armoede, groei, ongelijkheid en de rol van internationale samenwerking'. De adviesaanvraag is ingediend naar aanleiding van de AIV-reactie op het WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie', waarin de aanbevelingen van de AIV vooral betrekking hebben op afzonderlijke actoren/kanalen, minder op de complementariteit, synergie en samenhang tussen de inspanningen van verschillende actoren en kanalen.

Het advies werd opgesteld door een commissie onder leiding van prof.dr. A. de Ruijter (COS). De commissie bestond verder uit drs. F.A.J. Baneke, dr. B.S.M. Berendsen, dhr. J. van Ham en mw. dr. N. Tellegen (allen COS). Prof.dr.mr. B. de Gaay Fortman als externe deskundige deelgenomen. Het secretariaat werd gevoerd door mw. mr. D.E. van Norren met de hulp van stagiaire mw. drs. E.C.H. Wielders. Het advies is vastgesteld op 1 februari 2013.

De AIV is van mening dat in een wereld van turbulentie en toenemende complexiteit vertrouwen, flexibiliteit, variatie en netwerken voorop moeten staan. Het leidt tot het besef

Advisory reports published in 2013

IN 2013, THE AIV PUBLISHED FIVE ADVISORY REPORTS AND two advisory letters:

- Advisory report no. 82: *Interaction between Actors in International Cooperation: Towards Flexibility and Trust* (February 2013)
- Advisory report no. 83: *Between Words and Deeds: Prospects for a Sustainable Peace in the Middle East* (March 2013)
- Advisory report no. 84: *New Paths to International Environmental Cooperation* (March 2013)
- Advisory report no. 85: *Crime, Corruption and Instability: An Exploratory Report* (May 2013)
- Advisory letter no. 23: *Towards a Stronger Social Dimension of the European Union* (June 2013)
- Advisory letter no. 24: *Full Speed Ahead: Response by the Advisory Council on International Affairs to the Policy Letter 'Respect and Justice for All'* (September 2013)
- Advisory report no. 86: *Asia on the Rise: Strategic Significance and Implications* (December 2013)

ADVISORY REPORT NO. 82: *Interaction between Actors in International Cooperation: Towards Flexibility and Trust*

In March 2012, the AIV received a request for advice on the complementarity and synergy of aid channels. This advisory report follows on from the AIV's September 2012 report on shifting patterns of poverty, 'Unequal Worlds: Poverty, Growth, Inequality and the Role of International Cooperation' (advisory report no. 80), which was requested at the same time. The government submitted this request in reply to the AIV's response to the report by the Scientific Council for Government Policy, 'Less Pretension, More Ambition'. In that response, the AIV's recommendations focused mainly on individual actors and channels and less on the complementarity, synergy and coherence of their efforts.

The report was prepared by a committee chaired by Professor A. de Ruijter of the Development Cooperation Committee (COS). Its other members were F.A.J. Baneke, Dr B.S.M. Berendsen, J. van Ham and Dr N. Tellegen (all COS). Professor B. de Gaay Fortman participated as an external expert. The

executive secretary was Ms D.E. van Norren, assisted by Ms E.C.H. Wielders (trainee). The AIV adopted the report on 1 February 2013.

The AIV believes that, in a turbulent and increasingly complex world, trust, flexibility, variation and networking must be given priority. This leads to an understanding that every issue is embedded in a more comprehensive constellation. Global problems are interconnected. They include a growing population and rising consumption, which go hand in hand with an increasing scarcity of food, energy and resources, a greater burden on the climate, the environment and water, as well as issues such as poverty, inequality, security and the legal order. Deploying a variety of actors offers the best prospects of positive results. The report distinguishes between four main groups of actors: governments, multilateral organisations, civil society organisations and the private sector.

As far as the policy of the government as actor is concerned, little has come of the combined deployment of 'aid actors' in partner countries. The AIV advises setting up country and theme policy in broad outlines, so that priorities do not have to be changed constantly. This will benefit continuity and predictability, and the Netherlands can choose the themes in which it possesses expertise.

The AIV considers it important to recognise the importance of multilateral organisations in providing global public goods and achieving a better system of global governance. In cooperation with other EU countries, the Netherlands can submit proposals for improving the way these organisations function on the basis of the recent quick scan of their operations in terms of organisational strength and relevance for the main aims of Dutch policy. As far as the EU is concerned, the AIV believes that political initiatives are needed to increase European cooperation and the coherence of EU policy through active and critical engagement with the European Commission and the European External Action Service. It recommends giving the EU a leading role not only in the area of democracy but also in integrating defence, diplomacy and development (3D) in fragile states. The EU must also develop the capacity to play a leading role in regional cooperation by opening regional missions.

dat elk vraagstuk ingebed is in een meer omvattende constellatie. Tot de onderling vervlochten wereldvraagstukken behoren de groeiende bevolking en toenemende consumptie, de daarmee gepaard gaande toenemende schaarste van voedsel, energie en grondstoffen, een toenemend beslag op klimaat, milieu en water, evenals vraagstukken van armoede, ongelijkheid en veiligheid en rechtsorde. De inzet van diverse actoren biedt de beste kansen op positieve resultaten. De AIV onderscheidt in het advies vier hoofdgroepen van actoren: overheden, multilaterale instellingen, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Wat betreft het beleid van de overheid als actor is geconstateerd dat van een gecombineerde inzet van 'hulpactoren' in concentratielanden in de praktijk maar weinig terecht is gekomen. De AIV adviseert om het landen- en themabeleid breed op te zetten, zodat niet constant van prioriteiten wordt gewisseld. Dit komt continuïteit en voorspelbaarheid ten goede. Nederland kan daarbij kiezen voor thema's waarin het een expertise heeft.

De AIV acht het van belang de noodzaak te erkennen van multilaterale organisaties voor de voorziening in mondiale publieke goederen en voor een beter systeem van mondiaal bestuur. In samenwerking met andere EU-landen, kan Nederland voorstellen doen voor verbetering van het functioneren van deze organisaties op basis van de onlangs gemaakte *quick scan* van multilaterale organisaties op organisatiekracht en relevantie voor de voornaamste beleidsperspectieven binnen het Nederlandse beleid. Wat de EU betreft, is de AIV van mening dat politieke initiatieven nodig zijn voor vergroting van de Europese samenwerking en de coherentie van het Europees beleid door een actieve en kritische betrokkenheid met de Europese Commissie en de Dienst voor Extern Optreden. De AIV beveelt aan de EU een leidende rol te geven, niet alleen op het gebied van democratie maar ook op 3D (integratie van defensie, diplomatie en *development*) in fragiele staten. Daarnaast moet de EU de capaciteit ontwikkelen voor een leidende rol in regionale samenwerking met regionale vertegenwoordigingen.

De AIV beveelt aan om de principiële vrijheid en onafhankelijkheid van maatschappelijke organisaties te bevestigen en te operationaliseren in samenwerkingsovereenkomsten en subsidievoorwaarden, en om deze te bevorderen in het kader van het Nederlandse buitenlandbeleid waarbij de strategische

meerwaarde van de bijdrage van maatschappelijke organisaties aan internationale samenwerking erkend wordt als een publieke functie die de overheid moet faciliteren zonder de eigenheid van maatschappelijke organisaties aan te tasten. De AIV adviseert bij internationale samenwerking steeds ook naar mogelijkheden te zoeken om kennisinstellingen te betrekken bij gezamenlijke activiteiten van publieke en private instellingen.

Met betrekking tot bevordering van complementariteit met het bedrijfsleven adviseert de AIV om te streven naar optimaal gebruikmaken van de creativiteit en flexibiliteit van bedrijven ter wille van ontwikkeling in snel veranderende situaties. Het bevorderen van synergie tussen bedrijfsleven en multilaterale inspanningen is onder andere mogelijk door het georganiseerde bedrijfsleven bij relevante onderwerpen te betrekken bij de Nederlandse inbreng in multilaterale instellingen. De AIV doet specifieke aanbevelingen over coherentie tussen handelsbeleid en ontwikkelingssamenwerking, invoerketens, het MKB-fonds en economische diplomatie.

De AIV benadrukt het belang van een geïntegreerde benadering. Het is van belang dat Defensie blijft beschikken over voldoende budget voor crisisbeheersingsoperaties in fragiele staten maar ook voor bondgenootschappelijke verdediging, omdat anders geen operationeel budget beschikbaar is. De AIV beveelt aan om bij deelname aan vredes- en crisisbeheersingsoperaties in het Toetsingskader en de Artikel 100-brief expliciete aandacht te besteden aan *Human Security* en *Protection of Civilians* in doelstelling, aanpak en middelen.

De AIV is van mening dat de selectie en begeleiding van actoren door de overheid van met name maatschappelijke organisaties en bedrijven niet moet worden gedelegeerd aan commerciële programma-uitvoerders, maar in handen moet blijven van deskundigen in publieke functies. Het is van groot belang om te blijven investeren in voldoende professioneel kader bij de overheid, mede door middel van loopbaanbegeleiding en permanente educatie. Deskundigen op ambassades spelen een unieke rol bij het flexibel inhaken op mogelijkheden en het bijeenbrengen van actoren. De AIV is van mening dat verdere bezuiniging op het postennetwerk de internationale profilering en positionering van Nederland schaadt.

The AIV recommends confirming the principles of freedom and independence of civil society organisations, incorporating them into cooperation agreements and grant conditions and promoting them in the context of Dutch foreign policy. The strategic added value of civil society organisations' contribution to international cooperation should be recognised as a public function that the government must facilitate without eroding the specific nature of these organisations. In international cooperation, the AIV also recommends continually seeking opportunities to involve research institutions in joint activities of public and private institutions.

In relation to promoting complementarity with the private sector, the AIV recommends aiming to make optimal use of the creativity and flexibility of businesses to support development in rapidly changing situations. Synergy between the private sector and multilateral efforts may be promoted, for example, by involving private sector organisations in the Netherlands' contribution to multilateral institutions on specific issues. The AIV makes specific recommendations on coherence between trade policy and development cooperation, import chains, the SME fund and economic diplomacy.

The AIV emphasises the importance of an integrated approach. It is important that the Ministry of Defence should continue to have a sufficient budget not only for participation in crisis management operations in fragile states but also for defence within the context of the alliance, otherwise no operational budget will be available. With regard to participation in peace and crisis management operations, the AIV recommends that the goals, approach and resources described in the assessment framework and the article 100 letter on deployment of the Dutch armed forces in peace operations should devote explicit attention to human security and the protection of civilians.

The AIV believes that the government's selection and supervision of civil society organisations and businesses, in particular, should not be delegated to commercial organisations that implement programmes but that these processes must remain in the hands of experts in public posts. It is of great importance to continue investing in professional government staff, for example through career supervision and permanent education. Experts at embassies

play a unique role in responding flexibly to opportunities and in bringing actors together. The AIV believes that further cutbacks in the mission network will harm the international profile and position of the Netherlands.

The advisory report attracted considerable attention in specialist publications and was the subject of two meetings. A meeting for policy officers was attended by over 60 participants and featured a lively debate. The same was true of a public meeting attended by more than 90 participants, where the report was discussed extensively.

Government response

In its response the government endorses the AIV's principal finding that the reality of international cooperation is too complex to encapsulate in preconceived plans and rules. Synergy and complementarity can best be achieved by looking at the most appropriate combination of actors in each situation.

Of the recommendations concerning its role as an actor, the government supports the recommendation that embassies try to improve cooperation among the actors involved, with the bilateral country policy framework as the decisive factor. Country lists will indeed be used more flexibly and, as also recommended by the AIV, more emphasis will be placed on the regional approach. The government also endorses the importance of the mission network and will make every effort to ensure that cutbacks do not compromise quality. However, it does not address the recommendation that the selection and supervision of actors should remain in the hands of experts in public posts. It further notes that it is already winding down bilateral development aid to middle-income countries in exchange for a stronger focus on economic cooperation. There is no budgetary scope for stepping up efforts to strengthen rights through NGOs and multilateral institutions.

The government acknowledges the significance of multilateral institutions for global public goods. As the AIV recommends, the Netherlands is seeking 'value for money' from these institutions, which are regularly assessed. In proposing that the EU play a leading role with regard to fragile states, the AIV is right to add the modifier 'in the long term'.

Het advies heeft in de vakpers de nodige aandacht gekregen. Ook heeft een tweetal bijeenkomsten plaatsgevonden. Bij een specifieke bijeenkomst voor beleidsambtenaren waren meer dan zestig geïnteresseerden aanwezig en werd een geanimeerde discussie gevoerd. Dat laatste goldt ook voor een publieksbijeenkomst waar meer dan negentig aanwezigen uitgebreid over het advies debatteerden.

Regeringsreactie

De regering onderschrijft de hoofdbevinding van de AIV, dat de complexe werkelijkheid van de internationale samenwerking zich niet in vooraf bedachte plannen en regels laat vatten. Complementariteit en synergie kunnen bereikt worden door per situatie vast te stellen welke combinatie van actoren het beste past.

Van de aanbevelingen over de overheid als actor onderschrijft de regering de aanbeveling om in het bilaterale beleid vanuit de ambassades naar samenwerking tussen actoren te streven, waarbij het landenbeleidskader maatgevend is. Er zal inderdaad flexibeler met de landenlijsten worden omgegaan en – eveneens conform een aanbeveling van de AIV – meer nadruk worden gelegd op de regionale benadering. De regering onderschrijft eveneens het belang van het postennetwerk en zal de bezuinigingen zoveel mogelijk uitvoeren met behoud van kwaliteit. De regering gaat echter niet in op de aanbeveling de selectie en begeleiding van actoren door experts in publieke functies uit te blijven laten voeren. De bilaterale ontwikkelingssamenwerking met middeninkomenlanden is al geleidelijk in afbouw, zo luidt de reactie. Er zal meer worden ingezet op economische samenwerking met deze landen. Voor een grotere inzet op rechtenversterking via NGO's en multilaterale instellingen is geen budgettaire ruimte.

De regering erkent het belang van multilaterale instellingen voor mondiale publieke goederen. Zoals de AIV aanbeveelt, vraagt Nederland deze instellingen *value for money*. Deze instellingen worden regelmatig beoordeeld. Aan de aanbeveling de EU een leidende rol te geven ten aanzien van fragiele staten is terecht een nuancering 'op termijn' toegevoegd.

De regering stemt in met de specifieke aanbeveling over het bedrijfsleven als actor, dat met betrekking tot het revolverend fonds (MKB-fonds/'Dutch Good Growth Fund') het belang voor ontwikkeling uitgangspunt moet blijven bij de

besteding van OS-middelen. Over de verdere uitwerking van het bedrijfsleven instrumentarium zou de Kamer nog voor de zomer worden geïnformeerd.

De regering onderschrijft dat maatschappelijke organisaties principieel onafhankelijk zijn en is voornemens het generiek MFS te vervangen door financiering op basis van specifieke strategische kaders. De regering heeft nota genomen van de constatering van de AIV dat er een toenemende roep is om flexibiliteit en vertrouwen binnen duidelijke, maar ruime beleidskaders. Zoals is aangegeven volgen de uitwerking van de strategische partnerschappen met maatschappelijke organisaties en de visie van de regering op particuliere initiatieven in een afzonderlijke brief aan de Kamer. Uitgangspunt in de vormgeving van de partnerschappen zal in ieder geval een forse vermindering van de regeldruk zijn.

De regering gaat niet in op de aanbevelingen om kennisinstellingen te betrekken naast het bedrijfsleven. Ook doet de regering in haar reactie geen uitspraak over de aanbeveling voldoende budget voor crisisbeheersingsoperaties in fragiele staten maar ook voor bondgenootschappelijke verdediging te handhaven.

ADVIES nummer 83: *Tussen woord en daad: perspectieven op duurzame vrede in het Midden-Oosten*

In dit advies gaat de AIV primair in op de vraag hoe het vredesproces in het Midden-Oosten weer op gang kan worden gebracht. De AIV heeft het advies opgesteld op verzoek van de Eerste Kamer, die zich geïnteresseerd toonde in 'de concrete mogelijkheden die er zijn voor Nederland om eigenstandig, alsook in Europees en ander internationaal verband, bij te dragen aan het vinden van een werkbare oplossing voor het Israëlisch-Palestijnse conflict'.

Het advies is opgesteld door een gecombineerde commissie bestaande uit prof.dr. A. van Staden (AIV/CEI, voorzitter), dr. B.S.M. Berendsen (COS), dr. N. van Dam (CVV), prof.dr. W.J.M. van Genugten (AIV/CMR), mr. F. Korthals Altes (AIV) en mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR). Het secretariaat werd gevoerd door mw. drs. A.M.C. Wester (secretaris CEI) en drs. T.D.J. Oostenbrink (secretaris AIV), hierin bijgestaan door dhr. A.L.M. van Nieuwland (stagiair). Het advies is vastgesteld op 8 maart 2013.

The government agrees with the specific recommendation concerning the private sector's role as an actor, namely that, with reference to the revolving SME fund, now known as the 'Dutch Good Growth Fund', all activities financed from the Dutch development budget should continue to be in the interest of development. It further notes that the House of Representatives will be informed of plans for the further development of private sector instruments before the summer.

The government agrees with the AIV that civil society organisations should be fundamentally independent and intends to replace the generic cofinancing system (MFS) with financing on the basis of strategic frameworks. It also notes the AIV's point that there is a growing call for flexibility and trust within clear but broad frameworks. As indicated in the government's policy document on aid, trade and development, the implementation of these strategic partnerships with civil society organisations and the government's position on private initiatives will be explained in a separate letter to the House of Representatives. A key priority in these new partnerships will be to sharply reduce the regulatory burden.

In its response, the government does not address the recommendation to involve research institutions in joint activities alongside the private sector. Nor does it comment on the recommendation to maintain a sufficient budget not only for participation in crisis management operations in fragile states but also for defence within the context of the alliance.

ADVISORY REPORT NO. 83: *Between Words and Deeds: Prospects for a Sustainable Peace in the Middle East*

This advisory report focuses primarily on how the Middle East peace process can be revived. The AIV prepared the report at the request of the Dutch Senate, which showed an interest in 'the options that exist for the Netherlands in helping to find a workable solution to the Israeli-Palestinian conflict, both independently and at European and international level.'

The report was prepared by a joint committee chaired by Professor A. van Staden of the AIV and the European Integration Committee (CEI). Its other members were Dr B.S.M. Berendsen of the Development Cooperation

Committee (COS), Dr N. van Dam of the Peace and Security Committee (CVV), Professor W.J.M. van Genugten of the AIV and the Human Rights Committee (CMR), F. Korthals Altes (AIV) and Ms H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR). The executive secretaries were Ms A.M.C. Wester (CEI executive secretary) and T.D.J. Oostenbrink (AIV executive secretary), assisted by A.L.M. van Nieuwland (trainee). The AIV adopted the report on 8 March 2013.

The AIV believes that a two-state solution still provides the best basis for a peace settlement between the two parties. However, such a solution would have to be supported by agreements on land swaps, the legal return of Palestinians to their original homes in Israel – in so far as they wished – and security guarantees. The AIV also believes that this conflict should be assessed and brought to a satisfactory conclusion within the generally accepted legal framework. The report therefore devotes particular attention to relevant aspects of international law.

The AIV regards it as essential that the EU take an active stance in this conflict and would also highlight the importance of the provision in the Association Agreements (article 2) with both Israel and the Palestinians that refers to ‘respect for human rights and democratic principles’.

The AIV also considered the implications of the reform movements and revolutions that have been going on in large parts of the Arab world for over two years now. It concluded that these regional developments have so far had no real impact on the Israeli-Palestinian conflict, in either a positive or a negative sense. Nevertheless, these developments make the need to find a solution all the more urgent, given the prevailing instability in the region.

In the recent past, hopes have been pinned mainly on the Quartet and its efforts to make the peace process a success. However, the AIV believes that the Quartet has not been able to live up to its initial expectations and ambitions. The formal inclusion of the UN, the EU and Russia in the group could not disguise the fact that every attempt at mediation depended on the efforts of the United States, which thus had a key position. The United States remains potentially the best placed to effectively influence relations between

De AIV meent dat een tweestatenoplossing nog steeds de beste basis biedt voor een vredesregeling tussen beide partijen. Wel moet een tweestatenoplossing worden ingebed in afspraken over gebiedsruil, de rechtmatige terugkeer van Palestijnen, voor zover zij dit wensen, naar hun oorspronkelijke woonplaatsen in Israël en veiligheidswaarborgen. Tevens is de AIV van mening dat dit conflict moet worden getoetst aan het algemeen aanvaarde juridische kader en binnen dat kader tot een goed einde wordt gebracht. Vandaar dat in het advies ruime aandacht is besteed aan relevante internationaalrechtelijke aspecten.

De AIV vindt een actieve opstelling van de EU in het conflict van wezenlijke betekenis en wijst ook op het belang van de bepaling in de Associatieovereenkomsten (artikel 2), met zowel Israël als de Palestijnen, waarin wordt gesproken over ‘het respect voor de mensenrechten en democratische beginselen’.

De AIV heeft zich ook gebogen over de gevolgen voor de vredeskansen van de hervormingsbewegingen en omwentelingen die in grote delen van de Arabische wereld al meer dan twee jaar te zien zijn. Daarbij is hij tot de conclusie gekomen dat de regionale ontwikkelingen tot nu toe geen wezenlijke invloed hebben gehad op het Israëlisch-Palestijnse conflict, in positieve noch in negatieve zin. Wel maken deze ontwikkelingen de urgentie van het vinden van een oplossing nog groter gelet op de overheersende instabiliteit in de regio.

In het recente verleden was vooral de hoop op het Kwartet gevestigd om het vredesproces weer een kans van slagen te geven. De AIV is echter van mening dat het Kwartet de oorspronkelijk gewekte verwachtingen en ambities niet heeft kunnen waarmaken. De formele medebetrokkenheid van de Verenigde Naties (VN), EU en Rusland bij deze gelegenheidscombinatie, kon niet verhullen dat elke bemiddelingspoging afhankelijk was van de inzet van de Verenigde Staten (VS), die daarmee een sleutelpositie innam. De VS blijft potentieel in de beste positie om de relatie tussen Israël en de Palestijnen effectief te beïnvloeden. Echter, de onzekerheid over de inzet van de VS in de komende tijd maakt het extra belangrijk te kijken naar de mogelijke rol van de EU. De AIV meent dat de mogelijkheden van de EU om het vredesproces weer nieuw leven in te blazen potentieel groter zijn dan vaak wordt aangenomen.

Contacten met Hamas mogen niet uit de weg worden gegaan en van Israëlische kant moet op korte termijn een radicale ommekeer in het nederzettingenbeleid worden geëist. De praktijk van de vestiging van Israëlische nederzettingen ver op Palestijns grondgebied staat immers op gespannen voet met de ruimte die er nog is om een levensvatbare Palestijnse staat te stichten. Met het negeren van herhaalde oproepen en waarschuwingen van de internationale gemeenschap om te stoppen met de uitbreiding van de nederzettingen, roept de Israëlische regering sterke twijfel op aan de ernst van haar verklaarde vredesintenties. Indien Israël onverhoopt niet bereid blijkt een einde te maken aan de groeiende kolonisering van de bezette gebieden, ontkomen verantwoordelijke actoren binnen de internationale gemeenschap er niet aan op woorden van protest ook daden te laten volgen. Voor de EU zou dat een beperking of bevrozing van haar betrekkingen met Israël kunnen betekenen (in elk geval geen opwaardering van de samenwerkingsrelatie) en, als uitvloeisel van internationale juridische verplichtingen, het afkondigen van een verbod op importen van producten uit de Israëlische nederzettingen in de bezette gebieden.

Bij de concretisering van een Europees initiatief kan Nederland zich sterk maken voor het voorstel tot het beleggen van een nieuwe Midden-Oostenconferentie. Aan deze conferentie zouden niet alleen delegaties van Israël en de Palestijnen dienen deel te nemen, maar ook vertegenwoordigers van landen uit de regio. Doel van zo'n conferentie zou zijn het bereiken van overeenstemming over de parameters (eindtermen) van een vredesregeling. Een alternatief voor een conferentie zou een speciale zitting van de Veiligheidsraad kunnen zijn die op verzoek van het Verenigd Koninkrijk (VK) en Frankrijk en met deelname van de conflictpartijen, bijeen wordt geroepen. Beide Europese landen zouden namens de EU een ontwerp-resolutie kunnen indienen waarin de eindtermen zijn vervat.

Ter wille van een zo groot mogelijke effectiviteit van het Europees optreden dient te worden aanvaard dat de drie grotere Europese landen (Duitsland, Frankrijk en het VK) een voortrekkersrol vervullen. Maar ook Nederland kan via vormen van bemiddeling en bilaterale programma's zich – direct of indirect – dienstbaar maken aan het vredesproces.

Het advies heeft een zeer groot aantal reacties opgeleverd in alle landelijke en regionale pers. Ook op radio, televisie

the Israelis and the Palestinians, but the lack of certainty about its efforts in the immediate future makes it even more important to consider the potential role of the EU. The AIV believes that the EU has more scope for breathing new life into the peace process than is often assumed.

Contact with Hamas must not be avoided, and Israel must be asked to introduce a radical turnaround in its settlement policy in the near future. The practice of establishing Israeli settlements far inside Palestinian territory encroaches on the land needed to create a viable Palestinian state. By ignoring repeated calls and warnings from the international community to stop expanding its settlements, the Israeli government has raised serious doubts about the sincerity of its stated desire for peace.

Should Israel prove unwilling to put an end to the growing colonisation of the occupied territories, responsible actors in the international community will have no choice but to follow up their words of protest with actual deeds. For the EU, this might mean restrictions or a freeze on its relations with Israel (and at any rate no upgrading of its cooperation) and, in connection with its international legal obligations, a ban on imports of products from the Israeli settlements in the occupied territories.

When it comes to specifying the details of any European initiative, the Netherlands should actively promote the organisation of a new Middle East conference. Countries in the region should participate in the conference, alongside Israeli and Palestinian delegations. The goal of the conference should be to reach agreement on the final parameters for a peace settlement. An alternative to a conference might be a special session of the Security Council, including representatives of the parties to the conflict, requested by the United Kingdom and France. Both countries could submit a draft resolution setting out the final parameters on behalf of the EU.

The Netherlands must accept that the three largest EU countries (France, Germany and the United Kingdom) should take the lead in order to maximise the effect of Europe's actions. However, it too can contribute directly and indirectly to the peace process through mediation and bilateral programmes.

The advisory report attracted a very large number of responses in the national and regional press. It also received a great deal of attention and was discussed intensively on radio and television and in the social media.

Government response

On 6 July 2013, the AIV received the government's response to the advisory report in which it responded to all eight of the AIV's recommendations. The government notes that resolving the Israeli-Palestinian conflict is urgent and that only a peace agreement based on a two-state solution can do justice to the national aspirations of both the Israelis and the Palestinians. In the government's view, US diplomatic efforts offer the only realistic prospect of achieving progress in this area. It therefore rejects the idea of an independent Dutch or EU initiative. However, it endorses the recommendation that the Netherlands discourage Dutch and European companies from doing business with Israeli companies in the settlements, as well as the recommendations to promote second-track diplomacy and engage in 'water diplomacy'.

The advisory report was discussed extensively in both the House of Representatives and the Senate. On 8 October 2013, during a meeting of the Permanent Parliamentary Committee on Foreign Affairs with the Minister of Foreign Affairs, several parties sharply criticised the report and the AIV as such. They accused the Council of producing an oversimplified, one-sided and inaccurate report, and various parliamentary parties voiced ad hominem criticism. On the other hand, support was voiced for some of the report's key recommendations and conclusions, and the Minister of Foreign Affairs defended the AIV, praising the quality of its work, its members and its independence.

On 5 November 2013, the Senate Committee on Foreign Affairs, Defence and Development Cooperation held a hearing on the report with the Minister of Foreign Affairs. The Senate took a more critical stance on the Middle East peace process than the House of Representatives and endorsed many of the report's recommendations. The members of the Senate expressed great appreciation for the report. In line with the AIV's recommendations, the Senate called for policies aimed at flanking US efforts and greater EU efforts in the pursuit of peace. The subsequent debate with the foreign minister

en sociale media is er veel aandacht aan besteed en is een intensieve discussie gevoerd.

Regeringsreactie

Op 6 juli 2013 ontving de AIV een regeringsreactie, waarin puntsgewijs op alle acht aanbevelingen van de AIV wordt gereageerd. De regering laat weten dat zij de oplossing van het Israëliisch-Palestijns conflict urgent acht en van mening is dat alleen een vredesakkoord op basis van een tweestatenoplossing recht doet aan de aspiraties van de Israëli's en Palestijnen. De inspanningen van de VS bieden in de ogen van het kabinet het enige realistische perspectief op vooruitgang. De regering wijst daarom een zelfstandig Nederlands of EU-initiatief van de hand. Wel wordt de aanbeveling onderschreven dat Nederland zich in moet zetten voor het ontmoedigen van Nederlandse en Europese bedrijven om zaken te doen met Israëliische bedrijven gevestigd in de nederzettingen. Ook onderschrijft de regering de aanbeveling tot het bevorderen van *second-track diplomacy* en het inzetten van 'waterdiplomatie'.

Het advies is zowel in de Tweede, als Eerste Kamer uitgebreid besproken. Op 8 oktober 2013 vond in de Tweede Kamer een Algemeen Overleg plaats in de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken. Tijdens dat overleg werd door een aantal partijen stevige kritiek geleverd op het advies en op de AIV zelf. De AIV werd door een aantal partijen aangesproken op het uitbrengen van een ongenueanceerd, partijdig en onjuist advies en er werd door verschillende fracties nogal 'op de man' gespeeld. Anderzijds kreeg de AIV steun voor een aantal belangrijke aanbevelingen en conclusies als verwoord in het advies en de minister ging 'recht voor' de AIV staan en onderschreef de kwaliteit, de leden en de onafhankelijkheid.

De Commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelings-samenwerking van de Eerste Kamer organiseerde op 5 november 2013 een mondeling overleg over het advies met minister Timmermans. De Eerste Kamer stelde zich aanzienlijk kritischer op ten aanzien van het Midden-Oosten Vredesproces dan de Tweede Kamer en onderschreef een groot deel van de aanbevelingen van het AIV-rapport. De senatoren spraken grote waardering uit voor het advies. Door de senaat werd, in lijn met de aanbevelingen van het AIV-advies, gepleit voor flankerend beleid op de inspanningen van de VS en voor meer inzet van de EU om vrede te bewerkstelligen. Het inhoudelijke debat met minister

Timmermans wat daarop volgde bood alle ruimte voor een genuanceerde gedachtewisseling.

BRIEFADVIES nummer 84: *Nieuwe wegen voor internationale milieusamenwerking*

Op 16 maart 2012 ontving de AIV een adviesaanvraag van de regering over internationale publieke milieugoederen omdat Nederland in toenemende mate te maken heeft met complexe mondiale vraagstukken, zoals klimaatverandering, energie en veiligheid. De vraag was welke concrete agenda en inzet van Nederlands en Europees buitenlandbeleid noodzakelijk is om bij te dragen aan goede levering en regulering van internationale publieke milieugoederen. Tevens werd gevraagd te adviseren over de bestuursstructuren die daarvoor wenselijk zijn.

Het advies is opgesteld door een kleine gecombineerde commissie onder leiding van mw. prof.dr. J. Gupta (AIV/COS) en verder bestaande uit prof.dr. J.B. Opschoor (COS) en extern deskundige drs. M.T.J. Kok (Planbureau voor de Leefomgeving). Het secretariaat werd gevoerd door drs. M.W.M. Waanders, bijgestaan door de stagiaire mw. drs. E.C.H. Wielders. Als ambtelijke contactpersonen van het ministerie van Buitenlandse Zaken waren drs. A.G. Verbeek en mr.dr. J.J.D. Wiers bij de opstelling van het advies betrokken. Het advies is vastgesteld op 21 maart 2013.

De AIV stelt in zijn advies dat de noodzaak van een multilaterale aanpak van mondiale milieuvraagstukken groter is dan ooit. Onderzoek naar toekomstscenario's toont aan dat bij een *business-as-usual*-scenario mondiale milieuproblemen de komende decennia fors zullen toenemen. Veel milieuproblemen kunnen niet door de markt alleen worden opgelost en worden daarom omschreven als 'publieke' goederen of diensten; regulering en sturing is nodig om marktfalen te corrigeren. Milieuproblemen hebben in veel gevallen ook een grensoverschrijdend karakter. De AIV is van mening dat meer coherentie tussen internationaal milieubeleid en ontwikkelingssamenwerking, economische samenwerking, mensenrechtenbeleid en veiligheidsbeleid nodig is. Een geïntegreerde visie op internationale samenwerking zou ten grondslag moeten liggen aan een nieuwe aanpak van grensoverschrijdende milieuvraagstukken. In het advies wordt gepleit voor een opwaardering van milieusamenwerking naar een prioriteit of speerpunt van internationale samenwerking, inclusief een eigen budget.

provided ample opportunity for a balanced exchange of views.

ADVISORY REPORT NO. 84: *New Paths to International Environmental Cooperation*

On 16 March 2012, the government sent the AIV a request for advice on global environmental public goods, because the Netherlands is increasingly affected by complex global issues such as climate change, energy and security. The government's main question concerned the specific agenda and input needed from Dutch and European foreign policy to contribute to effective delivery and regulation of global environmental public goods. The AIV was also asked to identify suitable governance structures for this purpose.

The report was prepared by a small joint committee chaired by Professor J. Gupta of the AIV and the Development Cooperation Committee (COS). Its other members were Professor J.B. Opschoor (COS) and external expert M.T.J. Kok of the Netherlands Environmental Assessment Agency (PBL). The executive secretary was M.W.M. Waanders, assisted by Ms E.C.H. Wielders (trainee). A.G. Verbeek and Dr J.J.D. Wiers were involved in the drafting of the report as civil service liaison officers on behalf of the Ministry of Foreign Affairs. The AIV adopted the report on 21 March 2013.

In its report, the AIV argues that the need for environmental problems to be tackled multilaterally is greater than ever. A study of future scenarios has shown that, in a business-as-usual scenario, the next few decades will see a sharp escalation in global environmental problems. Many environmental issues cannot be solved by market forces alone and are therefore described as public goods or services; in these cases, regulation and governance are needed to correct market failures. In many cases, environmental problems also have a transboundary element. The AIV believes that there is a need for greater coherence between international environmental policy and development cooperation, economic cooperation, human rights policy and security policy. An integrated vision of international cooperation should form the foundation of a new approach to transboundary environmental issues. The report argues that environmental cooperation should be upgraded to a priority or focal point of international cooperation policy, with its own budget. It further recommends placing responsibility for the

international cooperation agenda in the hands of a single body. The report proposes the step-by-step removal of the current divisions between the relevant policy areas. This will require a radical change in culture.

The AIV notes that it is both desirable and necessary to have policy aimed at the security of supply of environmental goods and at curbing adverse environmental effects if we are to stay within 'safe' environmental limits. This will also have far-reaching implications for the Netherlands, which will inevitably have to adjust its patterns of production and consumption and adopt measures to reduce the pressure it exerts on the environment. The Netherlands and Europe will have to lead by example in order to overcome traditional differences encountered in international environmental diplomacy. The Dutch share of funding for international environmental cooperation could rise to an estimated €3 billion a year by 2020 if the Netherlands were to contribute in proportion to its ecological footprint. This will require new and additional funding, which can be acquired in part by expanding private-sector contributions and investments from industry and wealthy private individuals.

The AIV notes that multilateral cooperation on global environmental issues is increasingly coming under fire because of the apparent impossibility of achieving international consensus on a common climate policy or on a strategy for preservation of biodiversity. Since multilateral action and coordination are sometimes difficult to achieve within the United Nations, the AIV believes that it would be strategic for ad hoc coalitions of like-minded countries to take the lead in developing new international environmental agreements on various issues. It further believes that the EU should play a pioneering role on other global environmental public goods, so that EU action will set a benchmark for new multilateral environmental agreements. Finally, the AIV believes that the private sector is playing an increasingly significant role in devising and implementing sustainable development strategies. The government can support this development by defining long-term objectives and by contributing to the establishment of a level international playing field through the development and harmonisation of voluntary standards.

Voorts adviseert de AIV de verantwoordelijkheid voor de internationale samenwerkingsagenda in één hand te leggen. In het advies wordt voorgesteld de bestaande schotten tussen de beleidsvelden stapsgewijs af te breken. Dit vraagt om een cultuuromslag.

De AIV constateert dat beleid inzake de levering van milieugoederen en de begrenzing van negatieve milieueffecten wenselijk en noodzakelijk is om binnen 'veilige' milieugrenzen of milieuplafonds te komen respectievelijk te blijven. De AIV concludeert dat dit ook voor Nederland ingrijpende gevolgen zal hebben. Een herijking van Nederlandse productie- en consumptiepatronen is in dit verband onvermijdelijk en moeten maatregelen worden genomen die de eigen milieudruk doen verminderen. *Leading by example* door Nederland en Europa is noodzakelijk om traditionele tegenstellingen in internationale milieudiplomatie te kunnen overwinnen. De Nederlandse bijdrage aan de benodigde financiële middelen voor internationale milieusamenwerking kan oplopen tot een bedrag van naar schatting € 3 miljard per jaar in 2020, wanneer Nederland naar rato van de ecologische voetafdruk zou bijdragen. Hiervoor is nieuwe en aanvullende financiering nodig die deels kan worden opgebracht door uitbreiding van private bijdragen en investeringen uit het bedrijfsleven en van (vermogende) particulieren.

De AIV constateert dat multilaterale samenwerking inzake mondiale milieuvraagstukken in toenemende mate onder vuur ligt vanwege het onvermogen internationale consensus te bereiken over een gezamenlijk klimaatbeleid of een strategie voor behoud van biodiversiteit. Multilaterale actie en coördinatie in VN-verband komt soms moeizaam tot stand. De AIV acht het daarom nuttig en wenselijk dat ad-hoccoalities van gelijkgezinde landen het voortouw nemen bij de totstandkoming van nieuwe internationale milieuafspraken op verschillende onderwerpen. De AIV meent dat de EU ook ten aanzien van andere internationale publieke milieugoederen een voortrekkersfunctie moet vervullen door tot acties te besluiten die vervolgens in multilaterale onderhandelingen de trend zetten voor nieuwe milieuafspraken. De AIV meent dat de private sector in toenemende mate een rol van betekenis speelt bij de totstandkoming en uitvoering van duurzame ontwikkelingsstrategieën. De overheid kan deze ontwikkeling ondersteunen door het bieden van langetermijndoelstellingen en door bij te dragen aan het creëren van een gelijk internationaal speelveld, door middel van het ontwikkelen en

harmoniseren van vrijwillige standaarden.

Op 11 juli 2013 is het advies gepresenteerd tijdens een seminar. Hoezeer het thema leeft bleek uit de grote opkomst (ruim 90 deelnemers). Deze bestond uit academici, vertegenwoordigers van NGO's en beleidsmedewerkers van verschillende ministeries. Ook is het meerdere malen aan de orde gekomen tijdens deskundigenbijeenkomsten over deze onderwerpen.

Regeringsreactie

Op 26 september 2013 ontving de AIV de regeringsreactie op het advies. Daarin wordt waardering uitgesproken voor het advies als routekaart voor het op termijn beter vormgeven van het internationale milieubeleid. Met het advies wordt het denken over internationale publieke goederen verder aanscherpt en op tal van terreinen wordt meerwaarde gezien in de aanbevelingen. Deze worden waar mogelijk overgenomen. Ook wordt de oproep voor een coherent beleid in internationale milieusamenwerking onderschreven. De regering onderschrijft ook de constatering van de AIV dat internationale regelgeving en samenwerking nodig is om marktfalen te corrigeren en hecht ook veel waarde aan een internationaal gelijk speelveld. De aanbeveling van de AIV over de vorming van ad-hoccoalities van gelijkgezinde landen en de rol van de EU bij de samenwerking op het gebied van internationale publieke milieugoederen wordt volledig ondersteund.

Op een aantal terreinen wordt de visie van de AIV niet gedeeld. De aanbeveling om in 2020 een Nederlandse bijdrage van € 3 miljard aan internationale milieusamenwerking te realiseren acht de regering niet realistisch. Ook houdt het kabinet vast aan de volledige financiering van het internationaal klimaatbeleid uit het ODA-budget. Programma's in het kader van klimaatfinanciering moeten zonder uitzondering ten goede komen aan armoedebestrijding. Het kabinet geeft wel aan, in lijn met het advies, geleidelijk meer geld beschikbaar te stellen voor klimaatfinanciering in de komende jaren (€ 200 miljoen in 2013 en € 340 miljoen in 2014).

ADVIES nummer 85: *Criminaliteit, corruptie en instabiliteit: een verkennend advies*

Op 31 januari 2012 ontving de AIV een adviesaanvraag over de nexus criminaliteit, corruptie en instabiliteit. De AIV heeft een gecombineerde commissie ingesteld om het

The advisory report was presented at a seminar on 11 July 2013. The high level of interest in this issue was apparent from the large turnout (over 90 participants), which included academics, representatives of NGOs and policy officers from various ministries. The report was also discussed several times during expert meetings on these issues.

Government response

The AIV received the government's response to this advisory report on 26 September 2013. In it, the government welcomed the report as a roadmap towards better international environmental policymaking in the longer term, noting that it advances the thinking on global public goods. Where possible, the government will adopt the report's recommendations, which offer added value in several areas. The government endorses the call for coherent policy on international environmental cooperation, as well as the AIV's observation that international regulations and cooperation are needed to correct market failures, and sets great store by a level international playing field. Furthermore, it wholeheartedly supports the AIV's recommendations concerning the formation of ad hoc coalitions of like-minded countries and the EU's role in cooperation in the field of global environmental public goods.

In a number of areas, the government does not share the AIV's conclusions. It regards as unrealistic the recommendation to raise the Dutch share of funding for international environmental cooperation to €3 billion a year by 2020. In addition, it intends to fund international climate policy entirely from the ODA budget. Programmes supported as part of international climate funding must all, without exception, benefit poverty reduction. In line with the report, however, the government indicates that it will gradually increase its climate funding over the coming years (€200 million in 2013 and €340 million in 2014).

ADVISORY REPORT NO. 85: *Crime, Corruption and Instability: An Exploratory Report*

On 31 January 2012, the AIV received a request for advice on the nexus between crime, corruption and instability. The resulting report was prepared by a joint committee chaired by Professor J.J.C. Voorhoeve of the AIV and the Peace and

Security Committee (CVV). Its other members were Dr N. van Dam, Dr B.T. van Ginkel, Professor M. de Goede, Major General (RNLMC) C. Homan (ret.), Dr A.R. Korteweg and Dr W. Verkoren (all CVV), Professor E.M.H. Hirsch Ballin and Professor E.J. Koops of the Human Rights Committee (CMR) and Professor M.G.W. den Boer of the European Integration Committee (CEI). G.W.F. Vigeveno acted as civil service liaison officer on behalf of the Ministry of Foreign Affairs. The executive secretary was J. Smallenbroek, assisted by R. van Kampen, A.L.M. van Nieuwland and C. Rutting (trainees). The AIV adopted the report on 13 May 2013.

The request for advice covered a broad field that needed to be narrowed down. The AIV therefore focused mainly on how the profitability of transnational crime can be reduced. Given that almost all forms of crime are aimed at making money, this approach allowed the topic to be viewed from a single perspective. Due to its broad scope, the advisory report nevertheless turned into an exploration of the nexus between crime, corruption and instability. The committee that drafted the report consulted a large number of experts.

The report discusses certain forms of transnational crime that are known to be highly profitable and are bound up with instability and corruption. These are human trafficking, drug trafficking, arms trafficking and illicit profits from the extraction of minerals in the Democratic Republic of the Congo. In addition, the report considers four approaches to tackling crime: the preventive approach, the criminal justice approach, the administrative approach and the financial approach. In each case, the report mentions various tools for fighting crime. It then discusses the nexus in unstable states. Synergy can be generated if these approaches are aligned and used together to enhance the effectiveness of measures taken and ensure that any undesirable side-effects of one approach are mitigated by the others.

The AIV concludes that targeting the proceeds of crime is an important way of tackling many forms of crime. It advises the government to give greater consideration to this approach in its international policy but believes that law enforcement authorities do not always have the necessary knowledge at their disposal. These crimes can be given a higher priority by setting targets for regional police units.

advies voor te bereiden met als voorzitter prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve (AIV/CVV) en als leden mw. prof.dr. M.G.W. den Boer (CEI), dr. N. van Dam (CVV), mw. mr.dr. B.T. van Ginkel (CVV), mw. prof.dr. M. de Goede (CVV), prof.dr. E.M.H. Hirsch Ballin (CMR), Gen.-maj. der mariniers b.d. mr.drs. C. Homan (CVV), prof.dr. E.J. Koops (CMR), dr. A.R. Korteweg (CVV) en mw. dr. W. Verkoren (CVV). Als ambtelijke contactpersoon van het ministerie van Buitenlandse Zaken trad op drs. G.W.F. Vigeveno. Het secretariaat werd gevoerd door drs. J. Smallenbroek, ondersteund door de heren R. van Kampen, A.L.M. van Nieuwland en C. Rutting (stagiairs). Het advies is vastgesteld op 13 mei 2013.

De adviesaanvraag bestreek een breed terrein en moest worden toegespitst. De AIV heeft zich vooral gericht op de vraag hoe de profijtelijkheid van grensoverschrijdende criminaliteit kan worden verminderd. Aangezien vrijwel alle vormen van criminaliteit zijn gericht op het verwerven van inkomen, biedt deze vraag een perspectief waarmee het zeer brede terrein vanuit één invalshoek kan worden bekeken. Vanwege het brede terrein dat moest worden bestreken, heeft het advies het karakter gekregen van een verkenning van de nexus criminaliteit, corruptie en instabiliteit. De commissie sprak met een groot aantal deskundigen.

In het advies worden enkele verschijningsvormen van grensoverschrijdende criminaliteit besproken waarvan bekend is dat zij zeer profijtelijk zijn en die samenhang vertonen met instabiliteit en corruptie. Achtereenvolgens zijn dit mensenhandel, drugshandel, wapenhandel en illegaal profijt van grondstoffenwinning in de Democratische Republiek Congo. Verder behandelt het advies vier benaderingen voor de bestrijding van criminaliteit: de preventieve, de strafrechtelijke, de bestuurlijke en de financiële. Bij elke benadering wordt een aantal instrumenten genoemd voor de bestrijding van criminaliteit. Vervolgens wordt de nexus in instabiele staten besproken. Het levert synergie op indien deze benaderingen naast elkaar en op elkaar afgestemd worden ingezet, zodat de effectiviteit van maatregelen wordt vergroot en ongewenste neveneffecten van de ene benadering verzacht kunnen worden door andere benaderingen.

De AIV concludeert dat het aantasten van het profijt van misdaad een belangrijk middel is tegen veel vormen van criminaliteit. Hij adviseert de regering deze benadering meer aandacht te geven in het internationale beleid, maar

meent dat de benodigde kennis niet altijd aanwezig is bij opsporingsinstanties. Door doelen te stellen voor regionale politie-eenheden kunnen deze misdrijven meer aandacht krijgen.

De AIV merkt op dat grensoverschrijdende criminaliteit alleen effectief kan worden bestreden als de uitoefening van de soevereiniteit met andere landen in internationale verbanden wordt gedeeld en zo het handelingsvermogen wordt vergroot.

Ten aanzien van de versterking van de internationale samenwerking ziet de AIV drie hoofdpunten. In de eerste plaats ontbreken ten aanzien van sommige vormen van grensoverschrijdende criminaliteit handhaafbare, uitvoerbare juridische verplichtingen. Dat is bijvoorbeeld het geval voor cybercriminaliteit en voor wapenhandel. In de tweede plaats kan Nederland andere landen oproepen partij te worden bij verdragen als er al wel internationale normen zijn. In de derde plaats moet versterking van rechtsstatelijkheid, vooral in landen waar de nexus criminaliteit, corruptie en instabiliteit het meest pregnant is, een doel van buitenlandse politiek en ontwikkelingssamenwerking zijn, al is dat in fragiele staten geen eenvoudige zaak.

Ten aanzien van de EU adviseert de AIV onder meer een Europees Openbaar Ministerie in te stellen. De AIV merkt verder op dat onderdelen van de krijgsmacht een belangrijke bijdrage leveren aan de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit. De AIV adviseert deze middelen van de krijgsmacht nog beter te benutten.

Het advies kreeg in de pers vrij veel aandacht. In *Trouw* verscheen een interview met de voorzitter van de gecombineerde commissie, professor Voorhoeve. Andere dagbladen gingen met name in op de aanbeveling om het 500 eurobiljet af te schaffen en de aanbeveling een Europees Openbaar Ministerie in te stellen.

Regeringsreactie

Op 31 december 2013 was nog geen regeringsreactie ontvangen.

The AIV notes that transnational crime can only be combated effectively if the exercise of sovereignty is shared with other countries within international frameworks, thereby increasing the capacity to act.

The AIV considers that three basic points should be made about strengthening international cooperation. First, there is a lack of enforceable and practicable legal obligations in respect of some forms of transnational crime, such as cyber crime and arms trafficking. Second, the Netherlands can call on other countries to become party to treaties and conventions in areas where international norms have already been adopted. Third, strengthening the rule of law must be an objective of foreign policy and development cooperation, especially in countries where the nexus between crime, corruption and instability is the most pronounced, although this is not a simple task in fragile states.

As regards the EU, the AIV offers several recommendations, including the establishment of a European Public Prosecutor's Office. It further notes that parts of the armed forces make an important contribution in fighting transnational crime and recommends putting their resources to even better use.

The report received a considerable amount of attention in the press. *Trouw* published an interview with the chair of the joint committee, Professor Joris Voorhoeve. Other newspapers focused on the recommendation to abolish the EUR 500 note and the recommendation to establish a European Public Prosecutor's Office.

Government response

On 31 December 2013, the AIV had not yet received the government's response to this advisory report.

ADVISORY LETTER NO. 23: *Towards a Stronger Social Dimension of the European Union*

On 21 April 2013, the AIV received a request for advice on the social dimension of the EU. This advisory letter was meant to contribute to the Netherlands' input at the European Council of 27-28 June 2013. In its request, the government asked the AIV to analyse whether the social dimension of the EU and Economic and Monetary Union (EMU), as laid down in the Treaty on the functioning of the

European Union (TFEU) and the Europe 2020 Strategy, offers enough instruments for tackling the social repercussions of the crisis. In addition, it asked the AIV to put forward creative proposals for how to deal with these repercussions, without the need for treaty amendments, in the event that the current set of instruments proves inadequate.

The advisory letter was prepared by the European Integration Committee (CEI), chaired by Professor A. van Staden. Its members were D.J. van den Berg, Professor M.G.W. den Boer, Dr F.A.W.J. van Esch, Professor S.C.W. Eijffinger, Dr L. Noordeggraaf-Eelens, Professor K. van Paridon, Dr P.C. Plooij-van Gorsel (vice-chair), W.L.E. Quaedvlieg, Dr A. Schout, Professor L.A.J. Senden, C.G. Trojan, Ms M.C.B. Visser and N.P. van Zutphen. The executive secretary was Ms A.M.C. Wester, assisted by O. de Roos (trainee). The AIV adopted this advisory letter on 20 June 2013.

In view of the extremely limited preparation time at its disposal, the AIV had to impose considerable restrictions on itself. A brief advisory letter cannot do justice to all the important social facets of the EU and EMU, and the AIV consequently decided to limit its analysis to the following four topics: (1) the administrative instruments of EU social policy; (2) certain financial aspects; (3) social supervision of labour migration in the EU; and (4) the minimum wage in EU countries.

The AIV concludes, first and foremost, that the EU will jeopardise its own future if it is unable to prevent polarisation between the northern and southern member states and fails to create the conditions for offering future generations the prospect of meaningful jobs. The AIV further believes that high unemployment and the attendant social exclusion of large groups are not only socially unacceptable but also pose a threat to stable democratic relations in certain member states. It therefore advocates unorthodox solutions to mitigate the harshest effects of the painful adjustment programmes in the southern member states and, in particular, to tackle the problem of youth unemployment.

Among other measures, the AIV proposes that the financing of programmes directly connected with tackling youth unemployment should be excluded from the 3% budget deficit

BRIEFADVIES nummer 23: *Naar een versterkte sociale dimensie van de Europese Unie*

Op 21 april 2013 ontving de AIV een aanvraag voor advies over de sociale dimensie van de Europese Unie. Dit advies is bedoeld als bijdrage aan de Nederlandse inbreng bij de vergadering van de Europese Raad op 27 en 28 juni 2013. De AIV wordt verzocht in kaart te brengen of de sociale dimensie van de E(M)U, zoals vastgelegd in de VWEU en Europa 2020 Strategie, voldoende handvatten biedt om de sociale uitwassen van de crisis het hoofd te bieden. Indien het huidige instrumentarium onvoldoende blijkt, wordt gevraagd om creatieve voorstellen om deze uitwassen aan te pakken; dit zonder een verdragswijziging.

Het daartoe opgestelde briefadvies is voorbereid door de Commissie Europese Integratie van de AIV onder voorzitterschap van prof.dr. A. van Staden en mw. dr. P.C. Plooij-van Gorsel als vicevoorzitter. De leden zijn: drs. D.J. van den Berg, mw. prof.dr. M.G.W. den Boer, mw. dr. F.A.W.J. van Esch, prof.dr. S.C.W. Eijffinger, mw. dr. L. Noordeggraaf-Eelens, prof.dr. K. van Paridon, mr. W.L.E. Quaedvlieg, dr. A. Schout, mw. prof.mr.drs. L.A.J. Senden, mr. C.G. Trojan, mw. mr. M.C.B. Visser en mr. N.P. van Zutphen. Het secretariaat is gevoerd door mw. drs. A.M.C. Wester met assistentie van dhr. O. de Roos (stagiair). Het advies is vastgesteld op 20 juni 2013.

Gezien de zeer korte voorbereidingstijd die de AIV tot zijn beschikking had, heeft hij zich bij de opstelling van het briefadvies aanzienlijke beperkingen moeten opleggen. Het is onmogelijk in het bestek van dit briefadvies recht te doen aan alle belangrijke sociale facetten van de E(M)U en daarom geeft de AIV een visie op een viertal onderwerpen (1) de bestuurlijke instrumenten van een Europees sociaal beleid; (2) enkele financiële aspecten; (3) de sociale begeleiding van arbeidsmigratie binnen de EU; en (4) het minimumloon in de EU-landen.

De AIV concludeert daarom allereerst dat de EU haar eigen toekomst op het spel zet als zij niet in staat is de polarisatie tussen noordelijke en zuidelijke lidstaten te voorkomen en voorwaarden te scheppen om komende generaties een perspectief op zinvol werk te bieden. De AIV meent ook dat de hoge werkloosheid en daarmee samenhangende sociale uitsluiting van grote groepen niet alleen vanuit sociaal oogpunt onaanvaardbaar zijn, maar ook een gevaar betekenen voor stabiele democratische verhoudingen

in bepaalde lidstaten. Om die reden pleit de AIV voor onorthodoxe oplossingen om de scherpe kanten van de pijnlijke aanpassingsprocessen in de zuidelijke lidstaten te verzachten en in het bijzonder het vraagstuk van de jeugdwerkloosheid aan te pakken.

De AIV stelt onder meer voor de financiering van programma's die rechtstreeks verband houden met de bestrijding van de jeugdwerkloosheid buiten de 3% regel te laten vallen. Ook pleit de AIV ervoor binnen de kaders van de Europese begroting meer middelen vrij te maken voor het financieren van speciale werkgelegenheidsprogramma's. Daarnaast beveelt de AIV aan de mogelijkheden tot kredietverlening aan midden- en kleinbedrijven, in de meeste EU-lidstaten de banenmotor, via de Europese Investeringsbank te verruimen.

Arbeidsmobiliteit tussen EU-lidstaten met hoge en lage werkloosheid moet naar het oordeel van de AIV worden bevorderd als een van de instrumenten om werklozen aan een baan te helpen. De EU kan op dit gebied een stimulerende en faciliterende rol spelen, bijvoorbeeld waar het gaat om de beschikbaarheid van informatie, de erkenning van diploma's, het op elkaar laten aansluiten van sociale verzekeringswetten en het lijmen van pensioenbreuken. Tot slot pleit de AIV voor een Europees kaderbeleid ten aanzien van het minimumloon. Rekening houdend met verschillen in productiviteit en koopkracht tussen de lidstaten, zouden per land standaarden voor een aanvaardbaar sociaal minimum moeten worden aangegeven.

Regeringsreactie

Al op 26 juni 2013 ontving de AIV een regeringsreactie op het briefadvies. Daarin stelt de regering dat het de AIV erkentelijk is voor de in korte tijd aangereikte adviezen, die een waardevolle bijdrage vormen aan de discussie over de sociale dimensie van de EMU. In samenhang met de Kamerbrief over de Sociale Dimensie van de EMU heeft de regering kaders aangegeven waarbinnen de verdere ontwikkeling ervan moet plaatsvinden. De regering is van mening dat sociaal beleid en werkgelegenheidsbeleid met name op nationaal niveau moet worden vormgegeven, met een maximaal ondersteunende rol van de EU. Ook is de regering van oordeel dat versterking van de sociale dimensie van de EMU vooral moet aansluiten bij de bestaande afspraken en binnen de huidige (juridische, financiële) kaders. Dit betekent dat de EU op het gebied van sociale

norm for recipient countries. It also advocates making more resources available within the framework of the EU budget to finance special employment programmes. Furthermore, it recommends increasing the access of small and medium-sized enterprises (SMEs) – which are the driving force behind employment in most EU member states – to loans via the European Investment Bank (EIB).

The AIV believes that the EU should promote labour migration between member states with high and low unemployment as a way of helping unemployed people find work. The EU can stimulate and facilitate such migration by adopting measures aimed at providing information, obtaining recognition for diplomas, coordinating social insurance legislation and preventing the loss of pension rights. Finally, the AIV calls for an EU framework policy on minimum wages. Taking account of differences in productivity and purchasing power between the member states, the EU should set standards for a socially acceptable minimum wage in each country.

Government response

The AIV received the government's official response to this advisory letter on 26 June 2013. In its response, the government thanks the AIV for the letter, which it prepared at short notice, and for the recommendations it contains, which provide a valuable contribution to the debate on the social dimension of EMU. In connection with its letter to parliament on this issue, the government has set parameters for the further development of the social dimension of EMU. The government believes that social policy and employment policy should be crafted mainly at national level, with the EU playing at most a supporting role. It also believes that the social dimension of EMU must be strengthened within the parameters of existing agreements and within the current legal and financial frameworks. This means that the EU should play an auxiliary role in matters of social policy and that no steps will be taken towards greater harmonisation in the area of social policy. In other words, the EU's job is to provide country-specific advice and facilitate the exchange of best practices – not prescribe uniform policies. The government regards policy on employment, social affairs, care and education as primarily national responsibilities. Social policy must be formulated as close as possible to the public. Within this context, the government supports the AIV's call to jointly search for

solutions that offer new prospects for boosting growth and employment, especially in those countries that have suffered the most as a result of the crisis.

To promote innovation-driven procurement by public authorities, the Ministry of Economic Affairs has created a programme with a number of model projects that seeks to encourage the public sector to spend a larger proportion of its budget on innovation-driven procurement. In addition, the government supports the AIV's recommendations on extending credit to SMEs. As regards tackling youth unemployment, the government refers to the official Dutch position on this issue, which has much in common with the AIV's recommendations.

The government opposes the AIV's recommendation to establish a eurozone fund. It also rejects the recommendation that the cofinancing of EU support programmes directly connected with tackling youth unemployment should be excluded from the calculation of the budget deficit of recipient countries, as it does not wish to weaken European budget agreements. Finally, the government sees no scope for EU policy on a European minimum wage.

ADVISORY LETTER NO. 24: *Full Speed Ahead: Response by the Advisory Council on International Affairs to the Policy Letter 'Respect and Justice for All'*

In June 2013, the government presented its policy letter 'Respect and Justice for All' to the House of Representatives. In response, the AIV issued an advisory letter on its own initiative. This advisory letter was prepared by the Human Rights Committee (CMR), chaired by Professor W.J.M. van Genugten. Its members were Professor K.C.J.M. Arts, Professor M.S. Berger, Ms K.M. Buitenweg, Ms H.C.J. van den Burg, Ms G. Crijns, Professor E.J. Dommering, R. Herrmann, Professor E.M.H. Hirsch Ballin, T.P. Hofstee, Professor M.T. Kamminga, Professor E.J. Koops, Professor R.A. Lawson, Ms W.M.E. Thomassen and Ms H.M. Verrijn Stuart (vice-chair). The executive secretary was J. Smallenbroek. The AIV adopted this advisory letter on 6 September 2013.

The AIV's verdict on the policy letter is generally positive. Its advisory letter also contains a number of observations on specific issues. Regarding the ratification of instruments,

politiek vooral ondersteunend is en dat geen stappen zullen worden gezet in de richting van meer harmonisatie op sociaal terrein. Het uitgangspunt blijft dan ook een landenspecifiek advies en uitwisseling van *best practices* en geen uniforme beleidsvoorschriften. De regering beschouwt beleid ten aanzien van werkgelegenheid, sociale zaken, zorg en onderwijs primair als nationale bevoegdheid. Sociaal beleid moet zo dicht mogelijk bij de burger worden vormgegeven. Binnen die kaders wordt de oproep van de AIV om oplossingen te zoeken om gezamenlijk nieuwe vooruitzichten voor herstel van groei en werkgelegenheid te bieden, met name in die landen die het ernstigst te leiden hebben onder de crisis, onderschreven.

Om innovatiegericht inkopen bij overheden te bevorderen, heeft het ministerie van Economische Zaken onder andere het programma Inkoop Innovatie Urgent opgezet met een aantal concrete voorbeeldprojecten, waardoor bevorderd wordt dat de overheid een groter deel van haar budget besteedt aan innovatiegericht inkopen. Daarnaast ondersteunt de regering de aanbevelingen over de kredietverlening aan het MKB. Wat betreft de bestrijding van jeugdwerkloosheid wordt verder verwezen naar het Nederlandse standpunt inzake dit onderwerp, dat sterk overeenkomt met de advisering.

De regering is het niet eens met de advisering over het oprichten van een eurozonefonds. Ook het voorstel om cofinanciering van EU-programma's, die verband houden met bestrijding van jeugdwerkloosheid, buiten de berekening van het begrotingstekort van de ontvangende lidstaten te houden kan niet op steun rekenen. De regering wil geen afzwakking van de Europese begrotingsafspraken. Ook wordt geen ruimte gezien voor het EU-beleid op het terrein van een Europees minimumloon.

BRIEFADVIES nummer 24: *Met kracht vooruit: reactie van de Adviesraad Internationale Vraagstukken op de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens'*

In juni 2013 heeft de regering zijn beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens' aangeboden aan de Tweede Kamer. De AIV heeft hierover een ongevraagd briefadvies uitgebracht. Dit briefadvies is voorbereid door de Commissie Mensenrechten van de AIV, onder voorzitterschap van prof. dr. W.J.M. van Genugten en vicevoorzitter mw. mr. H.M. Verrijn Stuart. Leden zijn: mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts, prof.mr.dr. M.S. Berger, mw. drs. K.M. Buitenweg, mw. H.C.J. van den Burg,

mw. drs. G. Crijns, prof. mr. E.J. Dommering, mr. R. Herrmann, prof. dr. E.M.H. Hirsch Ballin, drs. T.P. Hofstee, prof. dr. M.T. Kamminga, prof. dr. E.J. Koops, prof. dr. R.A. Lawson en mw. mr. W.M.E. Thomassen. Het secretariaat is gevoerd door drs. J. Smallenbroek. Het briefadvies is vastgesteld op 6 september 2013.

De AIV geeft in het advies een algemeen positief oordeel over de beleidsbrief en maakt een aantal opmerkingen over specifieke onderwerpen. Ten aanzien van de ratificatie van verdragen merkt de AIV op dat de beleidsbrief niets zegt over eventuele ratificatie van het klachtenprotocol bij het VN-verdrag over de rechten van mensen met een handicap. De brief meldt verder dat het kabinet de mogelijke gevolgen van ratificatie van het protocol over het individueel klachtrecht bij het ESC-verdrag en het derde facultatieve protocol bij het Kinderrechtenverdrag gaat onderzoeken. De AIV beveelt aan dat Nederland elke schijn moet vermijden dat het terughoudend is bij het aanvaarden van individuele klachtrechtprocedures.

Ten aanzien van internetvrijheid signaleert de AIV dat de brief ten onrechte niet ingaat op de bescherming van het recht op respect voor elektronische correspondentie, de vertrouwelijke communicatie via internet.

Ten aanzien van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging beveelt de AIV aan dit onderwerp opnieuw te thematiseren met het oog op de preventie van interne conflicten over de godsdienstvrijheid.

Ten aanzien van het thema mensenrechten en ontwikkelings-samenwerking onderstreept de AIV het belang van juridische en semi-juridische instituties en overheidsinstanties, die voldoen aan basiseisen als onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en afwezigheid van cliëntelisme en corruptie. Daarmee zouden veel mensenrechtenschendingen kunnen worden voorkomen.

Inzake Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen deelt de AIV het vertrekpunt van de regering van de zelfregulering, maar is van opvatting dat op korte termijn verdergaande maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat bedrijven op een efficiënte manier aan hun verplichtingen kunnen worden gehouden, zodra het, goede bedrijfsvoornemens ten spijt, fout gaat.

the AIV notes that the policy letter makes no mention of the ratification of the Optional Protocol to the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities on the right of individuals to submit communications. The policy letter states that the government is investigating the possible consequences of ratifying the Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) and the Third Optional Protocol to the UN Convention on the Rights of the Child, both of which concern individual communication procedures. The AIV believes that the Netherlands must avoid any appearance of reluctance in accepting individual communication procedures.

Regarding internet freedom, the AIV points out that the policy letter is wrong to omit the protection of the right to respect for electronic correspondence, i.e. confidential communication over the internet.

Regarding freedom of religion and belief, the AIV advises the government to put the issue back on the agenda with a view to preventing civil conflicts.

Regarding human rights and development cooperation, the AIV stresses the importance of legal and semi-legal institutions and government bodies that meet such basic criteria as judicial independence and the absence of clientelism and corruption. Such bodies could prevent many human rights violations.

On the subject of corporate social responsibility, the AIV agrees with the government that self-regulation should be the starting point but believes that more far-reaching measures will soon be necessary to ensure an efficient way of holding enterprises to their obligations whenever – despite their good intentions – things go wrong.

The Permanent Committee on Foreign Affairs of the House of Representatives invited the chair of the Human Rights Committee, Professor W.J.M. van Genugten, to comment on the AIV's response to the government's policy letter 'Respect and Justice for All' during a hearing on 16 September 2013. This hearing formed part of the preparations for a policy document consultation on human rights between the Permanent Parliamentary Committee on Foreign Affairs, the

Permanent Parliamentary Committee on Foreign Trade and Development Cooperation and the Minister of Foreign Affairs on 30 September 2013. The Senate debated the government's human rights policy on 8 October 2013. The advisory letter was referred to by various parties in both Houses of the Dutch Parliament but received only a limited amount of general attention in the press.

ADVISORY REPORT NO. 86: *Asia on the Rise: Strategic Significance and Implications*

On 4 July 2013, the government asked the AIV to produce an advisory report on the growing power of Asia. This request was prompted by the observation that the global balance of power is changing as power shifts to emerging countries, particularly in Asia. The shift mainly concerns economic power, though it is also evident in the political and military sphere. As a result, the strategic focus of US foreign and security policy on this region is stronger than in the past. In its request, the government asked the AIV to explore the implications of the reorientation of US foreign and security policy towards Asia (in particular Southeast Asia) and the Pacific, particularly the implications for NATO, the EU and the Netherlands.

The report was prepared by a joint committee chaired by Professor A. van Staden of the AIV and the European Integration Committee (CEI). The vice-chair was Lieutenant General M.L.M. Urlings (ret.) of the AIV and the Peace and Security Committee (CVV). The other members were D.J. Barth, Dr N. van Dam, Dr M. Drent, Professor I. Duyvesteyn, Major General (RNLMC) C. Homan (ret.), Dr A.R. Korteweg, Dr C.M. Megens and J. Ramaker (all CVV), D.J. van den Berg and N.P. van Zutphen (both CEI) and T.P. Hofstee of the Human Rights Committee (CMR). Dr F.P. van der Putten of the Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael' contributed to the report as an external expert. The committee was assisted by civil service liaison officers Ms A. Faro and Ms E.H.T. van Eerten of the Ministry of Foreign Affairs and Ms E.S.A. Brands and M.J.W. van Meurs of the Ministry of Defence. The executive secretary was M.W.M. Waanders, assisted by Ms E.J. Tollenaar and L.W. van Haaften (trainees). The AIV adopted the report on 6 December 2013.

In its report, the AIV concludes that a shift in the global balance of power, especially in the economic sphere, from the Atlantic region to the Asia-Pacific region over the next 20 years

De voorzitter van de Commissie Mensenrechten, prof.dr. W.J.M. van Genugten, werd door de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer uitgenodigd een toelichting te geven op het briefadvies over de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens' tijdens een hoorzitting op 16 september 2013. Deze hoorzitting werd gehouden ter voorbereiding op een notaoverleg over mensenrechten op 30 september. De Eerste Kamer debatteerde op 8 oktober over het mensenrechtenbeleid van minister Timmermans. In beide Kamers der Staten-Generaal werd door diverse partijen gerefereerd aan het briefadvies. In de pers is slechts beperkt en in meer algemene zin aandacht besteed aan het briefadvies.

ADVIES nummer 86: *Azië in opmars: strategische betekenis en gevolgen*

Op 4 juli 2013 ontving de AIV een adviesaanvraag over de groeiende machtspositie van Azië. De aanleiding tot deze aanvraag was de constatering dat de mondiale machtsverhoudingen veranderen door een verschuiving van macht naar opkomende landen, met name in Azië. Daarbij gaat het primair om de economische machtsverhoudingen, maar ook op een verschuiving op het politieke en militaire vlak. Dit heeft ertoe geleid dat meer dan voorheen de strategische focus van het buitenlands- en veiligheidsbeleid van de VS gericht is op deze regio. De regering heeft de AIV gevraagd in te gaan op de gevolgen van de buitenlandse en veiligheidspolitieke heroriëntatie van de VS op (Zuidoost-) Azië en de Pacific, in het bijzonder voor de NAVO, de EU en Nederland.

Het advies is opgesteld door een gecombineerde commissie bestaande uit prof.dr. A. van Staden (AIV/CEI, voorzitter), LGen b.d. M.L.M. Urlings (AIV/CVV, vicevoorzitter), drs. D.J. Barth (CVV), drs. D.J. van den Berg (CEI), dr. N. van Dam (CVV), mw. dr. M. Drent (CVV), mw. prof.dr. I. Duyvesteyn (CVV), drs. T.P. Hofstee (CMR), gen.-maj. der mariniers b.d. mr.drs. C. Homan (CVV), dr. A.R. Korteweg (CVV), mw. dr. C.M. Megens (CVV), drs. J. Ramaker (CVV) en mr. N.P. van Zutphen (CEI). Dr. F.P. van der Putten (Clingendael) heeft als extern deskundige aan het advies bijgedragen. De commissie werd bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen mw. drs. A. Faro en mw. drs. E.H.T. van Eerten namens het ministerie van Buitenlandse Zaken en mw. drs. E.S.A. Brands en drs. M.J.W. van Meurs namens het ministerie van Defensie. Het secretariaat werd gevoerd door drs. M.W.M. Waanders,

bijgestaan door de stagiairs mw. E.J. Tollenaar en dhr. L.W. van Haaften. Het advies is vastgesteld op 6 december 2013.

De AIV concludeert in zijn advies dat een verschuiving van het zwaartepunt in de mondiale machtsverhoudingen, vooral op economisch gebied, over twintig jaar van het Atlantisch gebied naar de Aziatische Pacific waarschijnlijk is, maar nog geen zekerheid. De AIV acht het onwaarschijnlijk dat China de positie zal innemen van leidende wereldmogendheid of belangrijkste steunpilaar van de mondiale orde, een positie die decennialang op de VS van toepassing was en dat tot op heden is. In het discours over de Chinese buitenlandse politiek zijn weinig aanknopingspunten te vinden voor het bestaan van enigerlei ambitie om in de toekomst als 'wereldpolitieagent' of ultieme beschermer van de internationale rechtsorde op te treden. China zal naar verwachting zijn militaire vermogens over twintig jaar aanzienlijk hebben vergroot, maar deze versterking zal primair gericht zijn op het bereiken van pariteit met de VS in de Aziatische regio en op de beveiliging van strategische scheepvaartroutes naar grondstofrijke gebieden in het Midden-Oosten, Afrika en Latijns-Amerika.

Een van de grootste opgaven voor de komende twintig jaar is China verder te integreren in het stelsel van wereldbestuur (*global governance*) en het medeverantwoordelijk te maken voor de levering van internationale publieke goederen. Om te voorkomen dat China zich gaat verzetten tegen de bestaande wereldorde moet de zeggenschap van het land in de belangrijkste internationale organisaties in overeenstemming worden gebracht met zijn toegenomen economisch gewicht. Ook is het noodzakelijk met China het gesprek aan te gaan over de vraag of de belangrijkste internationale spelregels (nog) recht doen aan de belangen en opvattingen van zowel gevestigde als opkomende landen. Mede daarom roept de AIV de regering op zich actief met de discussie over de grondslagen van de toekomstige wereldorde te bemoeien en met gelijkgezinde landen te zoeken naar formules voor internationale samenwerking die aanvaardbaar zijn.

Een grotere machtspositie van Azië zal naar de mening van de AIV geen rechtstreekse invloed hebben op de veiligheids-situatie in Nederland. Hiervan zou immers alleen sprake zijn wanneer de VS en China met elkaar op wereldschaal een militaire krachtmeting zouden aangaan waarin de Amerikaanse bondgenoten worden meegesleurd. Dit is onwaarschijnlijk.

is likely but not certain. It considers it unlikely that China will assume the position of leading global power or primary pillar of the global order, a position that has been held by the US for decades. In the discourse on Chinese foreign policy, there is little evidence of any ambition to become the 'world's policeman' or ultimate guardian of the international order. Expectations are that China will have considerably increased its military capability in 20 years' time but that its main focus will be on achieving parity with the US in Asia and on safeguarding strategic shipping routes to resource-rich regions in the Middle East, Africa and Latin America.

One of the biggest challenges of the next 20 years will be to further integrate China into the system of global governance and persuade it to take its share of responsibility for the supply of global public goods. In order to prevent China from rebelling against the existing world order, its influence in the leading international organisations must reflect its greater economic weight. It will also be necessary to engage with China on whether key international rules still adequately reflect the interests and views of both established and emerging countries. In view of these and other factors, the AIV calls on the government to become actively involved in the debate on the basic principles of a future world order and join like-minded countries in seeking formulas for international cooperation that will be acceptable to both old and new international players.

In the AIV's opinion, greater power for Asia will not have any direct impact on the security situation in the Netherlands. This would only be the case if the US and China were to engage in a military contest on a global scale, dragging America's allies into the proceedings. This is unlikely. However, a regional conflict between China and the US, Japan or another Asian country – possibly a 'conflict by accident' – cannot be ruled out. Such a conflict would severely disrupt the economy in that part of the world, which in turn would jeopardise the Netherlands' economic security. There would also be an indirect impact on the Netherlands' security if the US were to leave primary responsibility for ensuring stability in North Africa and the Middle East largely to the countries of Europe. The AIV advises the government to support practical proposals that could help enhance trust between the political and military leaders of countries in the Asia-Pacific region and limit the risk of 'conflict

by accident'. The EU, in particular, will have to use its influence to persuade China and other countries in Southeast Asia to cooperate on the drafting of an international code of conduct on the territorial disputes in the South China Sea.

A further shift in the global balance of power towards the countries of East and Southeast Asia over the next 20 years will require a political strategy in which the US and Europe set out the common objectives and instruments of their policy in the Asia-Pacific region. The AIV calls upon the government to first discuss a transatlantic Asia strategy in an EU context. This should be followed by more frequent talks between the EU and the US and consultations within NATO, eventually resulting in a common US-European Asia strategy. Europe's contribution to this strategy will mainly be economic. In terms of security, it will be restricted to conflict prevention and resolution, with limited deployment of military personnel. The AIV advises the government to press for an active EU role in institution building in the Asia-Pacific region.

In conclusion, the AIV makes a number of specific recommendations for Dutch policy. It urges the government to take a firmer stand on the principle of reciprocity in trade preferences between the EU and Asian countries than it has until now. In addition, it advises the government to press for agreements or arrangements at EU level to create a level playing field for export finance. Greater vigilance is also called for regarding attempts by Chinese investors to gain control of vital parts of the infrastructure of European countries, including the Netherlands. Finally, the AIV recommends that the government explore further opportunities for bilateral military cooperation with China, which could serve as a confidence-building measure.

Government response

Since the advisory report will only be presented to the relevant members of the government in January 2014, the AIV has not yet received the government's response.

Het uitbreken van een regionaal conflict tussen China en de VS, Japan of een ander Aziatisch land is echter wel denkbaar, al dan niet als *conflict by accident*. Een dergelijk conflict zou een ernstige ontwrichting van de economische bedrijvigheid in dit deel van de wereld met zich meebrengen en daarmee zou ook de economische veiligheid van Nederland in het geding komen. Van een indirecte invloed op de veiligheid van Nederland zal ook sprake zijn, indien de VS de primaire verantwoordelijkheid voor de verzekering van stabiliteit in Noord-Afrika en het Midden-Oosten in belangrijke mate aan de Europese landen overlaat. De AIV adviseert de regering praktische voorstellen te ondersteunen die kunnen bijdragen aan versterking van het vertrouwen tussen de politieke en militaire leiders van de landen in de Aziatische Pacific en aan beperking van de risico's op *conflict by accident*. In het bijzonder zal de EU haar invloed moeten aanwenden om China en andere betrokken landen in Zuidoost-Azië te bewegen tot medewerking aan de totstandkoming van een internationale gedragscode inzake de territoriale disputen in de Zuid-Chinese Zee.

Een verdere verschuiving van het zwaartepunt in het mondiale krachtenveld naar de landen in Oost- en Zuidoost-Azië in de komende twintig jaar vraagt om een politieke strategie, waarin de VS en Europa de gemeenschappelijke doelstellingen en instrumenten van hun beleid in de Aziatische Pacific vastleggen. De AIV roept de regering op eerst in EU-verband de discussie over een trans-Atlantische Azië-strategie te voeren, gevolgd door een intensivering van het periodiek overleg tussen de EU en de VS alsmede consultaties in de NAVO, die moeten resulteren in een gemeenschappelijke strategie van de VS en Europa. De Europese bijdrage aan de uitvoering van deze strategie zal voornamelijk economisch van aard zijn en wat de veiligheid betreft zich beperken tot conflictpreventie en conflictoplossing met beperkte inschakeling van militair personeel. De AIV beveelt aan dat Nederland zich sterk maakt voor een actieve rol van de EU op het terrein van *institution building* in de Aziatische Pacific.

Tot besluit doet de AIV een aantal specifieke aanbevelingen voor het Nederlandse beleid. Zo wordt de regering aangespoord krachtiger dan tot nu toe op te komen voor het beginsel van de wederkerigheid in de handelsvoordelen tussen de EU en Aziatische landen. Ook moet Nederland in EU-verband afspraken maken c.q. regelingen treffen

om de concurrentievoorwaarden op het gebied van de exportfinanciering gelijk te trekken. Verder is een grotere waakzaamheid geboden bij pogingen van China om via investeringen vitale onderdelen van de infrastructuur van Europese landen (waaronder Nederland) in handen te krijgen. Ten slotte dienen de mogelijkheden tot bilaterale militaire samenwerking met China nader te worden onderzocht die kunnen dienen als vertrouwenwekkende maatregel.

Regeringsreactie

Omdat het advies in januari 2014 wordt aangeboden aan de bewindspersonen, kan er nog geen regeringsreactie zijn ontvangen.

REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN

Government responses to previous advisory reports

RESPONSE TO ADVISORY REPORT NO. 80: *Unequal Worlds: Poverty, Growth, Inequality and the Role of International Cooperation* (published in September 2012)

On 22 April 2013, the AIV received the government's response to this advisory report. It is clear from the response that the government appreciates the AIV's extensive analysis of shifting patterns of poverty. The same applies to the AIV's observation that many countries that have achieved middle-income status have sufficient governance and financial capacity to take on more responsibility. In this connection, the government welcomes the AIV's recommendation for a shift in relations with these countries from pure bilateral development policy to a policy of international cooperation, based more on multilateral cooperation and the civil society and private sector channels. It also shares the AIV's interest in promoting trilateral cooperation with middle and low-income countries, including on global public goods, and its concern that persistent income inequality in middle-income countries could continue to impede poverty reduction in the future. Dutch policy must continue to help reduce the income gap between the richest and poorest countries. The government therefore fully endorses the AIV's observation that the most effective way of achieving this is to step up trade and investment relations on a fair basis.

RESPONSE TO ADVISORY REPORT NO. 81: *The Netherlands and the European Parliament: Investing in a New Relationship* (published in November 2012)

The AIV received the government's response to this advisory report at the end of March 2013. In its response, the government states that the report made an important contribution to the State of the European Union 2013 and to the thinking on democratic legitimacy. It believes that the 2014 European elections and the subsequent installation of a new Commission provide good opportunities for a political and popular debate. Along with the AIV, the government strongly supports the closer involvement of parliament in decision-making at European level. To this end, it makes a number of concrete suggestions.

REACTIE op ADVIES nummer 80: *'Ongelijke Werelden: armoede, groei, ongelijkheid en de rol van internationale samenwerking'* (uitgebracht in september 2012)

Op 22 april 2013 ontving de AIV de regeringsreactie. Uit de regeringsreactie blijkt dat de uitgebreide analyse van de verschuivingen in armoedepatronen op prijs wordt gesteld. Dit geldt ook voor de constatering dat vele landen die zich tot de middeninkomensstatus ontwikkeld hebben de bestuurlijke en financiële capaciteit hebben om meer verantwoordelijkheid te nemen en dat moet worden overgegaan tot een verschuiving in de relatie met deze landen van bilateraal ontwikkelingsbeleid naar een beleid van internationale samenwerking dat meer zal zijn gestoeld op multilaterale samenwerking, het civilaterale kanaal en het bedrijfslevenkanaal. De belangstelling van de AIV voor een trilaterale benadering met midden- en lage inkomenslanden, ook ten aanzien van mondiale publieke goederen en de zorg van de AIV dat aanhoudende inkomensongelijkheid in middeninkomenslanden ook in de toekomst een belemmering kan zijn voor vermindering van armoede wordt gedeeld. Het Nederlandse beleid moet een bijdrage blijven leveren aan het verminderen van de inkomenskloof tussen de armste en de rijkste landen. De constatering van de AIV, dat de meest effectieve bijdrage daaraan het intensiveren van de handels- en investeringsrelaties op een eerlijke basis is wordt dan ook volledig onderschreven.

REACTIE op ADVIES nummer 81: *'Nederland en het Europees Parlement: investeren in nieuwe verhoudingen'* (uitgebracht in november 2012)

Eind maart 2013 ontving de AIV de regeringsreactie. Uit de reactie blijkt dat de regering vindt dat er een belangrijke bijdrage is geleverd aan de Staat van de Unie 2013 en het denken over democratische legitimiteit. De regering is van mening dat de Europese verkiezingen in 2014 gevolgd door de samenstelling van de Europese Commissie goede aanknopingspunten bieden om het politieke en maatschappelijke debat te voeren. De regering is, met de AIV, groot voorstander van het versterken van betrokkenheid van het parlement bij besluiten op Europees niveau. Hiervoor doet het kabinet een aantal concrete voorstellen.

De regering spreekt zich ook in positieve zin uit over de versterking van de rol van het Europees Parlement bij de totstandkoming van de Europese Commissie, maar blijft ambivalent over de uiteindelijke positiebepaling in het proces rond de benoeming van de nieuwe Commissievoorzitter.

De suggestie van de AIV om binnen bepaalde kritische randvoorwaarden aan te moedigen dat het enquêterecht van het Europees Parlement geconsolideerd wordt, wordt onderschreven.

De regering is het met de AIV eens dat de invoering van een dubbelmandaat voor nationale en Europese parlementariërs niet voor de hand ligt en is ook tegen het instellen van nieuwe structuren om de Nederlandse belangenbehartiging te verbeteren. De regering is, met de AIV, van oordeel dat het beleid ten aanzien van het Europees Parlement binnen de Rijksoverheid goed gecoördineerd dient te worden en zal waar mogelijk verbeteringen aanbrengen. Dit betekent ook dat het van belang is dat over de gehele breedte van de Rijksoverheid het kennisniveau over het Europees Parlement wordt verbeterd, ook omdat het van belang is om in een strategische relatie met het Europees Parlement te investeren en om duidelijke prioriteiten te stellen op bepaalde dossiers. Tot slot gaat de regering in op de aanbevelingen tot de Kamer. De regering stelt, terecht, dat het aan de Kamer zelf is hierover te oordelen, maar staat positief ten aanzien van de aanbevelingen van de AIV over de strategische relatie met het Europees Parlement.

The government welcomes the strengthening of the European Parliament's role in the installation of the new Commission but remains ambivalent regarding its final position on the process for electing a new Commission President. It supports the AIV's recommendation to encourage strengthening the European Parliament's right of inquiry, within certain constraints.

The government agrees with the AIV that the introduction of a dual mandate for national and European MPs is not realistic and opposes the establishment of new structures to promote Dutch interests. The government believes, along with the AIV, that policy on the European Parliament should be coordinated effectively at central government level and will make improvements where possible. This also means that central government's knowledge about the European Parliament must be improved across the board, not least because of the importance of investing in a strategic relationship with the European Parliament and setting clear priorities on certain dossiers. Finally, the government addresses the AIV's recommendations to the House of Representatives. It rightly notes that the House should form its own opinion on them but welcomes the AIV's recommendations on the strategic relationship with the European Parliament.

ADVIEZEN IN BEHANDELING

Advisory reports currently in preparation

Advisory report on 'The Rule of Law in the European Union'

In April 2013, the AIV received a request for advice on the rule of law in the EU. In its request, the government notes that the EU is a legal community and that this requires the proper functioning of the rule of law in all member states. Mutual trust between the member states in this regard is essential for the functioning of policy areas such as the area of freedom, security and justice, the single market and EMU. The government's main question is whether – and, if so, how – the proper functioning of the rule of law can and ought to be promoted in the EU.

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor E.M.H. Hirsch Ballin of the Human Rights Committee (CMR). Its other members are Ms K.M. Buitenweg, Professor R.A. Lawson, Ms W.M.E. Thomassen and Ms H.M. Verrijn Stuart (all CMR) and Professor M.G.W. den Boer and Professor L.A.J. Senden of the European Integration Committee (CEI). The civil service liaison officer on behalf of the Ministry of Foreign Affairs is Ms M. de Jong. The executive secretary is J. Smallegenbroek, assisted by O. de Roos and Ms J.G.M. van Laar (trainees).

The AIV expects to adopt this report at the beginning of 2014.

Advisory report on 'The International Economic and Financial Architecture'

On 27 August 2013, the AIV received a request for advice on the coherence of the international economic and financial architecture.

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor R.E. van der Hoeven of the Development Cooperation Committee (COS). Its other members are F.A.J. Baneke, Dr B.S.M. Berendsen, J. van Ham and P. Stek (all COS), Professor M.E.H. van Reisen (AIV/COS), Professor K. van Paridon and Ms M.C.B. Visser of the European Integration Committee (CEI) and Ms H.C.J. van den Burg of the Human Rights Committee (CMR). Professor W.J.M. van Genugten (AIV/CMR) is participating as a corresponding member.

Adviesaanvraag 'Rechtsstatelijkheid binnen de Europese Unie'

In april 2013 ontving de AIV een adviesaanvraag over de rechtsstatelijkheid in de Europese Unie. De regering constateert dat de EU een rechtsgemeenschap is en dat een goed functionerende rechtsstaat in alle lidstaten daarom een onmisbaar element is. Vertrouwen tussen de lidstaten in de kwaliteit van elkaars rechtsstaat is essentieel voor het functioneren van onder andere de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, de interne markt en de EMU. De kernvraag van de regering is of, en zo ja hoe, de bevordering van de rechtsstaat binnen de EU nader kan en/of moet worden vormgegeven.

De AIV heeft een gecombineerde commissie ingesteld om dit advies voor te bereiden onder voorzitterschap van prof.dr. E.M.H. Hirsch Ballin (CMR). De leden van de commissie zijn mw. prof.dr. M.G.W. den Boer (CEI), mw. drs. K.M. Buitenweg (CMR), prof.dr. R.A. Lawson (CMR), mw. prof.mr.drs. L.A.J. Senden (CEI), mw. mr. W.M.E. Thomassen (CMR) en mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (AIV/CMR). Mw. mr.drs. M. de Jong is de ambtelijke contactpersoon van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Drs. J. Smallegenbroek voert het secretariaat, ondersteund door dhr. O. de Roos en mw. J.G.M. van Laar (stagiairs).

De AIV zal het advies begin 2014 vaststellen.

Adviesaanvraag 'Internationale economische en financiële architectuur'

Op 27 augustus 2013 ontving de AIV een verzoek advies uit te brengen over het onderwerp coherentie op het terrein van de internationale economische en financiële architectuur.

De aanvraag is in behandeling genomen door een gecombineerde commissie onder leiding van prof.dr. R.E. van der Hoeven (COS). De andere leden zijn: drs. F.A.J. Baneke (COS), dr. B.S.M. Berendsen (COS), mw. H.C.J. van den Burg (CMR), dhr. J. van Ham (COS), prof.dr. K. van Paridon (CEI), mw. prof.dr. M.E.H. van Reisen (AIV/COS), drs. P. Stek (COS) en mw. mr. M.C.B. Visser (CEI). Prof.dr. W.J.M. van Genugten (AIV/CMR) neemt deel als corresponderend lid en mw. mr. N.P.F. Bollen en drs. F.C. Haver Droeze fungeren als ambtelijke contactpersonen van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het secretariaat wordt gevoerd door drs. P. de Keizer met assistentie van mw. J.G.M. van Laar (stagiaire).

De AIV verwacht het advies in mei 2014 af te ronden.

De adviesaanvraag spitst zich toe op het functioneren van het financiële stelsel, met als centrale vraag hoe dit stelsel bijdraagt aan financiële stabiliteit in ontwikkelingslanden en deze landen toegang biedt tot kapitaal.

Achterliggende gedachte is dat door voortschrijdende internationalisering problemen niet meer beperkt blijven tot eigen grenzen. Integendeel, vraagstukken als handelsliberalisering, kapitaalstromen, klimaatverandering en veiligheid vragen om een sterk mondiaal bestuur. Maar toenemende complexiteit van vraagstukken en het aantal bepalende spelers bemoeilijkt besluitvorming. Ontwikkelingslanden worden mogelijk dubbel getroffen doordat de betekenis van klassieke ODA terugloopt en zij meer en meer aangewezen zijn op externe financiering. Daarentegen is hun zeggenschap in instellingen als het IMF, de Wereldbank, Financial Stability Board en G-20 beperkt. Hun positie komt in het gedrang door een luider stem die wordt opgeëist door opkomende economieën als China en India.

Adviesaanvraag 'Gemeenschappelijke uitoefening van bevoegdheden en democratische legitimiteit in de EU'

Op 13 december 2013 ontving de AIV een adviesaanvraag zijdens de regering over de gemeenschappelijke uitoefening van bevoegdheden en democratische legitimiteit in de EU.

Het advies wordt voorbereid door een gecombineerde commissie onder voorzitterschap van mw. prof. mr. drs. L.A.J. Senden (CEI). Leden zijn: drs. D.J. Barth (CVV), mw. prof. dr. M.G.W. den Boer (CEI), mw. dr. M. Drent (CVV), mw. dr. F.A.W.J. van Esch (CEI), drs. T.P. Hofstee (CMR), mw. dr. P.C. Plooij-van Gorsel (AIV/CEI), dr. A. Schout (CEI), prof. dr. A. van Staden (AIV/CEI), mr. C.G. Trojan (CEI), mw. mr. M.C.B. Visser (CEI) en mr. N.P. van Zutphen (CEI). Mw. mr. drs. M. de Jong fungeert als ambtelijke contactpersoon van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het secretariaat wordt gevoerd door mw. drs. P.H. Sastrowijoto met assistentie van dhr. L.W. van Haaften (stagiair).

De AIV verwacht het advies in april 2014 af te ronden.

De AIV is in de aanvraag verzocht inzichtelijk te maken:

1. Op welke manieren de rol van de nationale parlementen, en/of andere nationale instellingen, met het oog op het gewenste draagvlak voor EU-besluiten, verder kan

The civil service liaison officers on behalf of the Ministry of Foreign Affairs are Ms N.P.F. Bollen and F.C. Haver Droeze. The executive secretary is P. de Keizer, assisted by Ms J.G.M. van Laar (trainee).

The AIV expects to finalise this report in May 2014.

The request for advice focuses on the functioning of the international financial system, in particular the question how it contributes to financial stability in developing countries and how it grants these countries access to capital.

The basic premise is that owing to the effects of globalisation many problems are no longer contained by national borders. On the contrary, issues such as trade liberalisation, capital flows, climate change and security require strong global governance. However, the increasing complexity of these issues and the large number of players complicate the decision-making process. Developing countries could suffer a double blow as the significance of traditional ODA declines and their dependence on external financing increases. At the same time, they still have a limited say in institutions such as IMF, the World Bank, the Financial Stability Board and the G20. Their position is under further pressure owing to the demands for greater say made by emerging economies such as China and India.

Advisory report on 'Joint Exercise of Competences and Democratic Legitimacy in the EU'

On 13 December 2013, the government asked the AIV to produce an advisory report on the joint exercise of competences and democratic legitimacy in the EU.

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor L.A.J. Senden of the European Integration Committee (CEI). Its other members are Professor M.G.W. den Boer, Dr F.A.W.J. van Esch, Dr A. Schout, C.G. Trojan, Ms M.C.B. Visser and N.P. van Zutphen (all CEI), Dr P.C. Plooij-van Gorsel and Professor A. van Staden (AIV/CEI), D.J. Barth and Dr M. Drent of the Peace and Security Committee (CVV) and T.P. Hofstee of the Human Rights Committee (CMR). The civil service liaison officer on behalf of the Ministry of Foreign Affairs is Ms M. de Jong. The executive secretary is Ms P.H. Sastrowijoto, assisted by L.W. van Haaften (trainee).

The AIV expects to finalise this report in April 2014.

In its request for advice, the government asks the AIV to clarify:

1. How the role of national parliaments and/or other national institutions can be strengthened with a view to creating public support for EU decisions. More broadly, where, according to the AIV, does the key to strengthening democratic legitimacy lie? To answer this question, the AIV can draw on the House of Representatives' first common position paper on democratic legitimacy in the EU (17 October 2013), the advisory report of the Council of State that specifically refers to 'democratic alienation', and the AIV's own advisory report on the European Parliament; and
2. The interplay between EU governance and national governance and the pros and cons of pooling and sharing sovereignty. This question concerns not only stricter controls and countervailing power for the sake of legitimacy but also how the legitimacy of effective governance can be interpreted. In other words, what would be a good balance between 'legitimacy of effectiveness' and 'legitimacy of control' of EU governance at the various levels?

worden versterkt. En in bredere zin: waar ligt volgens de AIV de sleutel tot versterking van democratische legitimiteit? Hierbij kan worden aangesloten bij ideeën in het eerste gezamenlijk standpunt van de Tweede Kamer (17 oktober 2013) over democratische legitimiteit in de EU, het voorlichtingsdocument van de Raad van State dat specifiek spreekt van 'democratische vervreemding', alsook het advies dat de AIV heeft uitgebracht over het Europees Parlement; en

2. Hoe het Europees bestuur en nationaal bestuur in elkaar grijpen en welke voor- en nadelen kleven aan het bundelen en delen van soevereiniteit. Daarbij gaat het niet alleen om een scherpere controle en obstructiemacht ten behoeve van legitimiteit, maar ook om de vraag hoe de legitimiteit van effectief bestuur kan worden ingevuld. Met andere woorden: wat zou een goede balans kunnen zijn tussen 'legitimiteit van de slagvaardigheid' en 'legitimiteit van de controle' van het Europees bestuur op de verschillende niveaus.

EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN

Kort verslag van het kennismakingsgesprek tussen de voorzitter van de AIV en minister Hennis-Plasschaert van Defensie op 10 januari 2013

Op 10 januari 2013 spraken de voorzitter en secretaris van de AIV met minister Hennis van Defensie. Tijdens dit kennismakingsgesprek werd gesproken over het functioneren van de AIV. Meer specifiek werd ook toegelicht hoe de AIV in de loop der jaren qua omvang is afgenomen en hoe wordt omgegaan met de beperkte financiële en personele middelen. Ook werd gesproken over het nog vast te stellen werkprogramma voor 2014 en over de lopende adviestrajecten. Tevens kwam het recent uitgebrachte advies over Europese defensiesamenwerking uitgebreid aan de orde. Dit advies werd door de minister als 'zeer goed' omschreven. Tot slot werd aandacht gevraagd voor een aantal vacatures in de AIV en de Commissies. Het gesprek verliep in constructieve sfeer.

Kort verslag van het kennismakingsgesprek tussen de voorzitter van de AIV en minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op 15 januari 2013

Op 15 januari 2013 spraken de voorzitter en secretaris van de AIV met minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Tijdens het gesprek werd ingegaan op de lopende adviestrajecten en mogelijke komende advisering. Meer in het bijzonder werd kort gesproken over het waarschijnlijk in februari uit te brengen advies over de keuze van de hulpkanalen. De minister benadrukt dat er veel keuzes gemaakt moeten worden om een goede nieuwe agenda te bereiken en te voldoen aan de bezuinigingsopdracht. Zij is in die context ook zeer gebaat bij zowel snelle advisering als 'verdieping' en 'het adviseren over verschillende perspectieven'. In dat verband ziet zij zeker een belangrijke rol voor de AIV/COS. De voorzitter van de AIV sprak vervolgens over een aantal belangrijke benoemingen in de AIV en in de COS en drong aan op spoedige besluitvorming hieromtrent in de Ministerraad.

Verslag van het gesprek tussen leden van de Vaste Commissie voor Europese Zaken met een delegatie van de AIV op 23 januari 2013

Op 23 januari 2013 sprak de Vaste Commissie voor Europese Zaken met een delegatie van de AIV over het advies 'Nederland en het Europees Parlement'. Na een korte toelichting op het advies zijdens de AIV werd vooral ingegaan op de conclusies van het advies. Er werd gesproken over het probleem dat de burger zich te weinig

External contacts and other activities

Summary of the introductory meeting between the chair of the AIV and Minister of Defence Jeanine Hennis-Plasschaert, 10 January 2013

On 10 January 2013, the chair and the executive secretary of the AIV met with Minister of Defence Jeanine Hennis-Plasschaert. This introductory meeting was devoted to discussing the functioning of the AIV. More specifically, the representatives of the AIV explained how the Council had downsized over the years and how it was dealing with limited resources, as regards both funding and staff. Other issues discussed included the provisional 2014 work programme and the advisory reports currently being prepared. The recently published advisory report on European defence cooperation, which the minister described as being 'very good', was also discussed in detail. Finally, the chair and the executive secretary of the AIV drew attention to several vacancies in the Council and its constituent committees. The atmosphere of the meeting was constructive.

Summary of the introductory meeting between the chair of the AIV and Minister for Foreign Trade and Development Cooperation Lilianne Ploumen, 15 January 2013

On 15 January 2013, the chair and the executive secretary of the AIV met with Minister for Foreign Trade and Development Cooperation Lilianne Ploumen. The meeting was devoted to discussing the advisory reports currently being prepared, as well as possible future reports. More specifically, the discussion briefly focused on the advisory report on aid channels, which was due to be published in February. The minister emphasised that many choices needed to be made in order to adopt a sound new agenda and comply with the instruction to cut costs. She therefore expressed a keen interest in the swift production of 'in-depth' policy recommendations that incorporate 'different perspectives', and definitely saw an important role for the AIV and the Development Cooperation Committee (COS) in this regard. The chair of the AIV then discussed several key appointments in the AIV and the COS and urged the cabinet to adopt a swift decision in this regard.

Summary of the meeting between members of the Permanent Parliamentary Committee on European Affairs and a delegation of the AIV, 23 January 2013

On 23 January 2013, a meeting took place between the Permanent Parliamentary Committee on European Affairs and a delegation of the AIV concerning the advisory report 'The Netherlands and the European Parliament'. Following a summary of the report by the AIV, the discussion focused mainly on the report's conclusions, addressing such issues as the public's difficulty in identifying with Europe, the desirability or otherwise of EU-wide electoral lists and the AIV's reservations concerning dual mandates. The AIV responded by drawing particular attention to issues that did not require treaty amendments. It noted that there were several practical steps that could be taken quite easily, for example in relation to the (lack of) contact between Dutch government officials and MEPs, the role of the Dutch parliament and proposals concerning yellow and orange cards. The atmosphere of the meeting, which lasted about an hour, was positive. In June, the report was discussed at a meeting between the Parliamentary Committees on European and Foreign Affairs and the Minister of Foreign Affairs. The MPs' verdict on the report was generally positive, but they did not agree with all the recommendations, for example concerning the need to build stronger bridges between the Dutch parliament and the European Parliament.

Summary of the meeting between the AIV's Human Rights Committee and Minister of Foreign Affairs Frans Timmermans, 5 February 2013

On 5 February 2013, a delegation of the Human Rights Committee met with Minister of Foreign Affairs Frans Timmermans. The meeting included an open and fruitful exchange of views on several topics, including key regional and global trends affecting the promotion of human rights. Other issues discussed included the AIV's 2013 work programme and general developments in the field of human rights.

Summary of the panel discussion on AIV advisory report no. 81: 'The Netherlands and the European Parliament: Investing in a New Relationship', 27 February 2013

On 27 February 2013, the AIV, together with the Dutch branch of the European Movement (EBN) and the Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael', organised a successful panel discussion on its advisory report concerning

kan identificeren met Europa, over de (on)wenselijkheid van Europese kieslijsten en over de geuite reserves van de AIV over een dubbelmandaat. Van de zijde van de AIV werd in een reactie vooral gewezen op zaken die geen verdragswijzigingen met zich meebrengen. Zo zouden er vrij gemakkelijk een aantal praktische stappen gezet kunnen worden. Het gaat dan over de (weinig) contacten tussen Haagse ambtenaren en Europarlementariërs, over de rol van het Nederlands parlement en de voorstellen voor een gele of oranje kaartprocedure. Het gesprek verliep in goede sfeer en duurde ongeveer een uur. In juni vond over dit advies een Algemeen Overleg plaats in de Tweede Kamer. Het algemene oordeel van de Kamerleden over het advies was positief, maar op onderdelen kon men zich niet vinden in de aanbevelingen (bijvoorbeeld over de noodzaak een betere brug te slaan tussen het Nederlandse en Europees Parlement).

Kort verslag van het gesprek tussen de Commissie Mensenrechten en minister Timmermans van Buitenlandse Zaken op 5 februari 2013

Op 5 februari 2013 voerde een delegatie van de Commissie Mensenrechten een gesprek met minister Timmermans. Er was een vruchtbare en open gedachtewisseling, onder andere over (wereldwijde) trends die van belang zijn voor het bevorderen van de mensenrechten. Daarnaast werd het lopende werkprogramma besproken en werd ingegaan op de algemene ontwikkelingen rond de rechten van de mens.

Kort verslag van een forumdiscussie over het AIV-advies nummer 81 'Nederland en het Europees Parlement: investeren in nieuwe verhoudingen' op 27 februari 2013

Op 27 februari 2013 vond een geslaagde forumdiscussie plaats over het advies over het Europees Parlement. Er waren ongeveer 110 aanwezigen en de discussie over de aanbevelingen en conclusies van het advies was zeer geanimeerd. De aanwezige Nederlandse- en Europarlementariërs zorgden voor boeiende woordenwisselingen en de deelname uit de zaal was uitstekend.

Kort verslag van het gesprek tussen leden van de Vaste Commissie voor Defensie en de AIV op 6 maart 2013

Op 6 maart 2013 sprak de vaste commissie voor Defensie van de Tweede Kamer met een delegatie van de Commissie Vrede en Veiligheid van de AIV over Europese Defensie-samenwerking. De coalitie was sterk vertegenwoordigd tijdens

deze technische briefing. Op 13 maart heeft vervolgens over hetzelfde onderwerp ook een Algemeen Overleg in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Tijdens die bijeenkomst is ook uitgebreid gesproken over het advies over Europese defensie-samenwerking.

Kort verslag van de themadag van de AIV op 8 maart 2013

Op 8 maart 2013 vond de jaarlijkse themadag van de AIV plaats in de Eerste Kamer der Staten-Generaal. De bijeenkomst was geslaagd. Het onderwerp 'De werking van het internationale financiële stelsel' werd uit verschillende invalshoeken benaderd. Kern van de bijdragen van sprekers en discussianten was hoe het internationale financiële stelsel zo te hervormen dat stabiliteit, optimale wisselkoersen en welvaarts-groei (vooral ten behoeve van de armsten en de meest kwetsbaren in de samenleving) wordt bevorderd? Sprekers waren onder meer dr. O.H.Ch.R. Ruding (oud minister van Financiën), professor José Antonio Ocampo (Columbia University en voormalig plaatsvervangend SG Economic and Social Affairs VN) en prof. P.A.G. van Bergeijk (economist Erasmus Universiteit/ISS en voorheen onder meer werkzaam bij het (toenmalige) ministerie van Economische Zaken, de Nederlandse Mededingingsautoriteit, De Nederlandsche Bank en de USB-groep Zwitserland). De inhoudelijke inbreng was uitstekend en de discussies geanimeerd. Het aantal deelnemers was ongeveer zeventig.

Kort verslag van het gesprek tussen de Commissie Europese Integratie en minister Timmermans van Buitenlandse Zaken op 13 maart 2013

Op 13 maart 2013 sprak de Commissie Europese Integratie met minister Timmermans. Het gesprek verliep in een prettige en zeer open sfeer en was ook vruchtbaar omdat een aantal onderwerpen voor advisering is besproken, die mogelijk op korte termijn tot aanvragen zullen leiden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de onderwerpen 'sociaal Europa', 'de rol van nationale parlementen in de Europese besluitvorming' en 'de bevoegdheidsverdelingsproblematiek'.

Kort verslag van het gesprek met de ambassadeur van Wit Rusland, mevrouw Gritsenko en ambassaderaad Luchenko op 3 april 2013

Op 3 april 2013 hebben prof.dr. A. van Staden (AIV/CEI) en drs. M.W.M. Waanders (secretaris CVV) namens de AIV gesproken met de ambassadeur van Wit Rusland. De belangrijkste onderwerpen waren het functioneren van de AIV

the European Parliament. The event was attended by approximately 110 participants and featured a lively debate on the report's conclusions and recommendations. The Dutch MPs and MEPs on the panel engaged in some fascinating exchanges, and participation from the floor was excellent.

Summary of a meeting between members of the Parliamentary Committee on Defence and the AIV, 6 March 2013

On 6 March 2013, the Permanent Parliamentary Committee on Defence met with a delegation of the Peace and Security Committee to discuss European defence cooperation. The coalition was strongly represented at this technical briefing. On 13 March 2013, the same issue was discussed at a meeting between the Permanent Parliamentary Committee on Defence and the Minister of Defence. The AIV's advisory report on the subject also featured extensively during this discussion.

Summary of the AIV seminar, 8 March 2013

The AIV's annual seminar, which was held in the Senate of the States General on 8 March 2013, was a great success. The topic of the seminar, 'The Operation of the International Financial System', was tackled from various perspectives. The contributions of the speakers and panellists focused on how the international financial system should be reformed in order to promote stability, optimal exchange rates and prosperity, especially for the benefit of the poorest and most vulnerable members of society. Speakers included Dr O.H.C.R. Ruding (former Minister of Finance), Professor José Antonio Ocampo (Columbia University and former UN Deputy Secretary-General for Economic and Social Affairs) and Professor P.A.G. van Bergeijk (economist at Erasmus University Rotterdam's International Institute of Social Studies (ISS) and formerly of the Ministry of Economic Affairs, the Netherlands Competition Authority, De Nederlandsche Bank and UBS Group Switzerland). The contributions of the speakers and panellists were excellent and gave rise to some lively debates. The seminar was attended by approximately 70 participants.

Summary of the meeting between the AIV's European Integration Committee and Minister of Foreign Affairs Frans Timmermans, 13 March 2013

On 13 March 2013, the European Integration Committee (CEI) met with Minister of Foreign Affairs Frans Timmermans. The

atmosphere of the meeting was agreeable and open. The meeting was also productive in that several issues that may soon form the subject of requests for advisory reports were discussed, including 'social Europe', 'the role of national parliaments in European decision-making' and 'the division of competences'.

Summary of the meeting with the Belarusian ambassador, H.E. Ms Elena Gritsenko and Counsellor Luchenko, 3 April 2013

On 3 April 2013, Professor A. van Staden (AIV/CEI) and M.W.M. Waanders (executive secretary of the CVV) met with the Belarusian ambassador on behalf of the AIV. The main issues on the agenda were the work of the AIV as an advisory body and the production of recommendations on specific topics, such as Europe. The atmosphere of the meeting was positive.

Summary of a meeting on the advisory process, 24 April 2013

On 24 April 2013, the chair of the AIV attended a mini-symposium on the advisory process to mark the farewell of State Councillor Dr M. Oosting. In their speeches, the vice-president of the Council of State and the state councillor both spoke in favour of maintaining the government's obligation to issue responses to all reports published by the advisory councils.

Summary of the roundtable discussion on the policy document 'In the Interests of the Netherlands' on the future of the Dutch armed forces, 2 October 2013

On 2 October 2013, Lieutenant General M.L.M. Urlings (ret.) (AIV/CVV) participated in a roundtable discussion on the policy document 'In the Interests of the Netherlands' on behalf of the AIV. His contribution, which was based in particular on AIV advisory letter no. 22: 'Open Letter to a New Dutch Government: The Armed Forces at Risk' and AIV advisory report no. 78: 'European Defence Cooperation: Sovereignty and the Capacity to Act', gave rise to plenty of questions from participating MPs.

Summary of the meeting of members and staff of the advisory councils on the international dimension of the advisory process, 17 October 2013

The biennial meeting of members and staff of all the government's advisory councils took place on 17 October

als internationale adviesraad en specifieke advisering zoals over Europa. Het gesprek werd in goede sfeer gevoerd.

Kort verslag van een bijeenkomst over advisering op 24 april 2013

De voorzitter van de AIV was op 24 april 2013 aanwezig bij een minisymposium 'De kunst van het adviseren' bij het afscheid van staatsraad dr.mr. M. Oosting. Zowel de vicepresident van de Raad van State als de staatsraad spraken zich in hun toespraken uit voor het behoud van de verplichte regeringsreactie na verschijning van adviezen van de adviesraden.

Kort verslag van het rondetafelgesprek over de nota 'In het belang van Nederland' op 2 oktober 2013

Op 2 oktober heeft LGen b.d. M.L.M. Urlings (AIV/CVV) namens de AIV deelgenomen aan het rondetafelgesprek over de nota 'In het belang van Nederland'. Zijn bijdrage was vooral geënt op het AIV-briefadvies nummer 22 'Kabinetsformatie 2012: krijgsmacht in de knel' en het AIV-advies nummer 78 'Europese Defensiesamenwerking: soevereiniteit en handelingsvermogen' en leidde tot de nodige vragen van kamerleden.

Kort verslag van de bijeenkomst van medewerkers van de adviesraden 'Over de dijken heen: De internationale dimensie van advisering' op 17 oktober 2013

Op 17 oktober 2013 vond de tweejaarlijkse bijeenkomst plaats van medewerkers van alle adviesraden. Na een referaat van de heer Boutellier, directeur van het Verwey-Jonker Instituut, vond een discussie plaats over zijn gedachtegoed als neergelegd in zijn boek genaamd 'De Improvisatiemaatschappij' en pleitte Boutellier voor een 'nieuwe voorstelling van sociale orde'. Vervolgens sprak mevrouw Raspoet van de Vlaamse Raad voor Cultuur over de eigen opzet en werkmethodes en er volgde een discussie. In werkgroepen werd daarna ingegaan op het eigen functioneren van de Nederlandse Kaderwetadviesraden, hetgeen een veelheid aan informatie opleverde. Afsluitend sprak de voorzitter van de AIV, mr. F. Korthals Altes over het belang van deze bijeenkomst en het belang van het onderwerp voor alle raden.

Kort verslag van het gesprek van de Commissie Europese Integratie met de Vaste Commissie voor Europese Zaken op 30 oktober 2013

Op 30 oktober vond een gesprek plaats tussen de CEI en de Vaste Commissie voor Europese Zaken over democratische legitimiteit, een onderwerp waarvoor de Kamer een rapporteur heeft aangesteld.

Tijdens het gesprek kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: democratische legitimiteit van de EU, de vraag hoe de rol van de nationale parlementen valt te versterken om de kloof tussen de burger en de EU te verkleinen, directe verantwoording Europese Commissie aan Nationaal Parlement, in steek van het debat Europa, het subsidiariteitsbeginsel en kaartprocedures, de band tussen de EU en de burger, de samenwerking tussen het Nationale en Europese Parlement, de invulling van de rol van de Tweede Kamer, politisering en behandelvoorbehoud en het Deens model. De Vaste Commissie voor Europese Zaken gaf aan het op prijs te stellen dat de AIV over deze onderwerpen op eigen initiatief zou adviseren.

Kort verslag van de bijeenkomsten van voorzitters en secretarissen van adviesraden

Gedurende het kalenderjaar werd driemaal vergaderd door de voorzitters van de strategische adviesraden. In dat verband werden ervaringen uitgewisseld en werd informatie verstrekt over een aantal specifieke onderwerpen, zoals internationale contacten en afstemming van werkprogramma's. Dit jaar stonden deze bijeenkomsten vooral in het teken van de voornemens van minister Blok voor Wonen en Rijksdienst ten aanzien van de adviesraden (zie ook 'De AIV in 2013' voorin van dit verslag). Ook de secretarissen van de adviesraden kwamen periodiek bijeen om ervaringen uit te wisselen, te spreken over gezamenlijke adviestrajecten en andere lopende zaken.

Kort verslag van de afscheidsbijeenkomst van de voorzitter van de AIV, mr. F. Korthals Altes, op 17 december 2013

Tijdens een druk bezochte bijeenkomst van leden en oudleden van de AIV werd op 17 december 2013 afscheid genomen van de voorzitter van de AIV, mr. F. Korthals Altes. Na 12 jaar heeft hij de wettelijk toegestane duur van het lidmaatschap bereikt. Na een openingsvoordracht van de voormalige vicepresident van de Raad van State, mr. H.D. Tjeenk Willink, met als titel 'Adviescolleges als graadmeter in

2013. Following a lecture by the director of the Verwey-Jonker Institute, Professor Hans Boutellier, there was a discussion of the ideas examined in his book *The Improvising Society*, during which he advocated a 'new conception of the social order'. Next, Ms Danielle Raspoet of the Flemish Council for Science and Innovation gave a talk on her council's own organisation and working methods, which was followed by a discussion. A number of working groups then examined the functioning of the advisory councils in the light of the Advisory Bodies Framework Act, which produced an abundance of information. In conclusion, the chair of the AIV, Frits Korthals Altes, spoke about the importance of the biennial meeting and the significance of the topics discussed for all advisory councils.

Summary of a meeting between the AIV's European Integration Committee and the Permanent Parliamentary Committee on European Affairs, 30 October 2013

On 30 October 2013, the European Integration Committee met with the Permanent Parliamentary Committee on European Affairs to discuss democratic legitimacy, an issue for which the House of Representatives has appointed a rapporteur.

The following topics were discussed at the meeting: the democratic legitimacy of the EU, how to strengthen the role of national parliaments in order to reduce the distance between the EU and its citizens, the direct accountability of the European Commission to national parliaments, the issues involved in the debate on Europe, the subsidiarity principle and card procedures, the relationship between the EU and its citizens, cooperation between national parliaments and the European Parliament, the role of the House of Representatives, politicisation and scrutiny reservations, and the Danish model. The Permanent Committee indicated that it would be grateful if the AIV were to prepare advisory reports on these topics on its own initiative.

Summary of the meetings of the chairs and executive secretaries of the advisory councils

During the calendar year, the chairs of the strategic advisory councils met three times to share experiences and exchange information on a number of specific topics, such as international contacts and the coordination of work programmes. This year, the meetings were dominated by the plans of Minister for Housing and the Central Government

Sector Stef Blok regarding the advisory councils (see also 'The AIV in 2013' at the beginning of this report). The executive secretaries of the advisory council also met periodically to share experiences and discuss joint reports and other pending matters.

**Summary of the farewell meeting for outgoing AIV chair
Frits Korthals Altes, 17 December 2013**

On 17 December 2013, a well-attended meeting of members and former members of the AIV bade farewell to the outgoing chair of the AIV, Frits Korthals Altes, who after 12 years has reached the end of the maximum statutory membership period. Following an opening address by former vice-president of the Council of State Herman Tjeenk Willink, entitled 'Advisory Councils as a Benchmark of Constitutional Democracy', the following people spoke: Heikelien Verrijn Stuart (on behalf of the AIV), Professor Jaap de Hoop Scheffer (incoming chair of the AIV), Renée Jones-Bos (Secretary-General of the Ministry of Foreign Affairs, on behalf of Minister of Foreign Affairs Frans Timmermans) and Mr Korthals Altes himself. The atmosphere of the meeting was warm and lively. The meeting was attended by approximately 90 participants.

een democratische rechtsstaat' spraken achtereenvolgens mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (namens de AIV), prof.mr. J.G. de Hoop Scheffer (aantredend voorzitter), mw. drs. R.V.M. Jones-Bos MA (Secretaris-Generaal ministerie van Buitenlandse Zaken namens minister Timmermans) en aftredend voorzitter mr. F. Korthals Altes. De bijeenkomst verliep in zeer geanimeerde sfeer. Bij de bijeenkomst waren ongeveer 90 aanwezigen.

TAAK EN WERKWIJZE

DE ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN (AIV)

is een per 1 januari 1998 bij wet ingesteld onafhankelijk adviesorgaan, dat adviseert over het buitenlands beleid (met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking) en het defensiebeleid. De AIV heeft negen leden. Dit is binnen het maximum van vijftien, zoals nog steeds staat aangegeven in de Kaderwet adviescolleges. De AIV kent, op basis van de Wet op de AIV, vier permanente commissies voor de gebieden van de rechten van de mens (CMR), vrede en veiligheid (CVV), ontwikkelingssamenwerking (COS) en Europese integratie (CEI). De voorzitters en de vicevoorzitters van deze commissies zijn lid van de AIV; daarnaast zijn er maximaal vijftien leden per commissie. Overigens streeft de AIV er naar om het aantal leden per commissie per 2014 teruggebracht te hebben tot twaalf.

De AIV en zijn permanente commissies zijn in het leven geroepen tegen de achtergrond van de toenemende complexiteit en verwevenheid van de internationale betrekkingen. Voor vraagstukken op de raakvlakken van de bovengenoemde gebieden brengt de AIV de deskundigheid van leden van de verschillende permanente commissies bij elkaar. Zo kunnen dwarsverbanden worden gelegd tussen de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie en kan worden ingespeeld op voor Nederland belangrijke internationale ontwikkelingen. De meerwaarde van de AIV en de commissies ligt dan ook, naast de kennis en deskundigheid per beleidsterrein, in de samenhang die wordt aangebracht tussen de onderscheiden invalshoeken.

De AIV brengt adviezen uit op verzoek van de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie, de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, alsmede op verzoek van de Staten-Generaal.

De AIV functioneert grotendeels op basis van het wettelijk voorgeschreven werkprogramma. Met het werkprogramma wordt beoogd een globaal beeld te geven van de onderwerpen waarmee de AIV zich in een kalenderjaar zal bezighouden (voor het werkprogramma 2014: zie bijlage). In de loop van dat jaar worden de adviesaanvragen en de tijdsplanning nader gepreciseerd. Het komt voor dat onderwerpen waarover het voornemen bestond advies te vragen afvallen, of dat juist adviesaanvragen aan de AIV worden voorgelegd die niet in het werkprogramma zijn vermeld.

Tasks and working methods

THE ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS (AIV), which was established by Act of Parliament on 1 January 1998, is an independent statutory advisory body responsible for advising the government on matters relating to foreign policy (including development cooperation) and defence. The AIV has nine members. This is below the maximum of 15 members laid down in the Advisory Bodies Framework Act. In accordance with the Advisory Council on International Affairs Act, the AIV has four permanent committees: the Human Rights Committee (CMR), the Peace and Security Committee (CVV), the Development Cooperation Committee (COS) and the European Integration Committee (CEI). The chairs and vice-chairs of these committees are members of the AIV. In addition to them, each committee has a maximum of 15 members, though the AIV aims to have reduced this number to 12 by 2014.

The AIV and its permanent committees were created at a time when international relations were becoming increasingly complex and interconnected. The AIV combines the expertise of the members of its various committees when making recommendations on issues bearing on more than one of the four areas mentioned above. This allows links to be made between these areas and enables the AIV to respond to international developments with implications for the Netherlands. The added value represented by the AIV and its committees lies in its in-depth knowledge and expertise in each policy area, in combination with the connections it can establish between them.

The AIV publishes advisory reports at the request of the Minister of Foreign Affairs, the Minister of Defence, the Minister for Foreign Trade and Development Cooperation and Parliament.

The AIV operates largely on the basis of its statutory work programme. The work programme is intended as an overview of the subjects that the AIV plans to examine during the calendar year (see annexe for the Work Programme for 2014). The requests for advice and the time schedules are determined more precisely in the course of the year. Certain

subjects for reports may be withdrawn or new requests may be made which were not included in the work programme.

In principle, the AIV meets once a month. It discusses each request for advice at the beginning of the advisory process and also adopts the final version of each advisory report. Advisory reports are drafted in permanent or ad hoc committees. The composition of these committees and the frequency of their meetings, which depend on the scope of the subject and the deadline for the completion of the report, can vary greatly.

Members and meetings

On 31 December 2013, the total number of members of the AIV and its permanent committees was 57, of whom 24 were women. For personal details of the members, see the section on the composition of the AIV and its permanent committees. On 31 December 2013, the AIV had nine members, of whom four were women (eight of these nine members were also the chair or vice-chair of a permanent committee). On 31 December 2013, the permanent committees (excluding chairs and vice-chairs) had 48 members, 20 of whom were women:

CEI	5 women, 7 men (excluding chair/vice-chair)
CMR	5 women, 8 men (excluding chair/vice-chair)
COS	4 women, 7 men (excluding chair/vice-chair)
CVV	6 women, 6 men (excluding chair/vice-chair)

The AIV and its committees met very frequently in 2013 in order to prepare or adopt advisory reports. The list of meetings given below distinguishes between the plenary sessions of the AIV and the meetings of its permanent committees and temporary committees/working groups:

AIV	6
CEI	6
CMR	6
COS	5
CVV	2

Joint committees/working groups

Advisory report no. 83: CMO (Middle East Peace Process)	3
Advisory report no. 84: CPM (Global Environmental Public Goods)	2

De AIV vergadert in principe iedere maand. Aan het begin van het adviestraject worden adviesaanvragen in de AIV besproken. De uiteindelijke adviezen worden ook in de AIV vastgesteld. De adviezen worden voorbereid in (permanente) commissies of ad-hoccommissies, waarvan de samenstelling en vergaderfrequentie, afhankelijk van het onderwerp en tijdsdruk waaronder de werkzaamheden worden verricht, sterk kan variëren.

Leden en vergaderingen

Het totale aantal leden van de AIV en de permanente commissies bedroeg per 31 december 2013 57, van wie 24 vrouwen. Voor de personalia wordt verwezen naar de paragraaf getiteld 'Samenstelling AIV en permanente commissies'. Tot 31 december 2013 bestond de AIV zelf uit 9 leden, van wie 4 vrouwen (8 van de 9 leden zijn tevens voorzitter of vicevoorzitter van een permanente commissie). Per 31 december 2013 tellen de permanente commissies (exclusief de voorzitters en vicevoorzitters) 48 leden, van wie 20 vrouwen.

CEI	5 vrouwen, 7 mannen (exclusief de voorzitter en de vicevoorzitter)
CMR	5 vrouwen, 8 mannen (exclusief vz/vvz)
COS	4 vrouwen, 7 mannen (exclusief vz/vvz)
CVV	6 vrouwen, 6 mannen (exclusief vz/vvz)

In het verslagjaar hebben de AIV en zijn commissies met grote regelmaat vergaderingen belegd om adviezen voor te bereiden of vast te stellen. Hieronder wordt, uitgesplitst naar de deelname uit de AIV en de (permanente) commissies/werkgroepen – het onderscheid is niet strikt – weergegeven welke vergaderingen het betreft:

AIV	6
CEI	6
CMR	6
COS	5
CVV	2
Gecombineerde werkgroepen	
Advies nummer 83: CMO (Midden-Oosten Vredesproces)	3
Advies nummer 84: CPM (Internationale Publieke Milieugoederen)	2
Advies nummer 85: CCI (Criminaliteit, Corruptie en Instabiliteit)	5

Advies nummer 86 AZIE (EU-VS-AZIE)	10
REU Rechtsstatelijkheid binnen de Europese Unie	6
CFA Financiële Architectuur	7
SDL Soevereiniteit en Democratische Legitimering	1

Totaal aantal vergaderingen in 2013 59

Oplage uitgebrachte adviezen:

Advies nummer 82 (Nederlands)	1200 exemplaren
Advies nummer 82 (Engels)	900 exemplaren
Advies nummer 83 (Nederlands)	1100 exemplaren
Advies nummer 83 (Engels)	950 exemplaren
Advies nummer 84 (Nederlands)	1050 exemplaren
Advies nummer 84 (Engels)	900 exemplaren
Advies nummer 85 (Nederlands)	1100 exemplaren
Advies nummer 85 (Engels)	750 exemplaren
Briefadvies nummer 23 (Nederlands)	1000 exemplaren
Briefadvies nummer 23 (Engels)	800 exemplaren
Briefadvies nummer 24 (Nederlands)	900 exemplaren
Briefadvies nummer 24 (Engels)	650 exemplaren
Jaarverslag 2012 (Nederlands/Engels)	1500 exemplaren

Bij dit overzicht moet worden opgemerkt dat de AIV vanaf juni 2013 in toenemende mate adviezen elektronisch heeft verzonden.

Advisory report no. 85: CCI (Crime, Corruption and Instability)	5
Advisory report no. 86: AZIE (EU-US-Asia)	10
REU (Rule of Law in the European Union)	6
CFA (Financial Architecture)	7
SDL (Sovereignty and Democratic Legitimacy)	1

Total number of meetings in 2013 59

Number of copies distributed:

Advisory report no. 82 (Dutch)	1,200 copies
Advisory report no. 82 (English)	900 copies
Advisory report no. 83 (Dutch)	1,100 copies
Advisory report no. 83 (English)	950 copies
Advisory report no. 84 (Dutch)	1,050 copies
Advisory report no. 84 (English)	900 copies
Advisory report no. 85 (Dutch)	1,100 copies
Advisory report no. 85 (English)	750 copies
Advisory letter no. 23 (Dutch)	1,000 copies
Advisory letter no. 23 (English)	800 copies
Advisory letter no. 24 (Dutch)	900 copies
Advisory letter no. 24 (English)	650 copies
2012 Annual Report (Dutch/English)	1,500 copies

It should be noted that, since June 2013, the AIV increasingly distributes advisory reports and letters electronically.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

Finance

THE AIV HAS BEEN ALLOCATED A BUDGET OF ITS OWN TO enable it to carry out its advisory work. The AIV makes a proposal for the size of the budget, which is then adopted by the relevant ministers. The amount of work performed, and hence the scale of expenditure, remain uncertain since they depend heavily on the number and nature of the requests for advice, which means that neither is very easy to predict (more requests mean more reports and more reports mean more meetings, while the opposite is also true). In 2013, the AIV adopted five advisory reports and two advisory letters. All reports are published and distributed in Dutch and English, and some are also published and distributed in French and/or other languages. At the end of 2013, the standard print run of each advisory report was 900 copies of the Dutch text and 700 copies of the English text. Several hundred additional copies may be printed and distributed, depending on the subject.

The members of government approved a budget of €525,000 for 2013. The AIV's budget comprises the following principal categories of expenditure:

1. fees, entertainment expenses and travel expenses paid to chairs and vice-chairs;
2. attendance allowances, travel expenses paid to members, and catering;
3. printed materials (reports, paper, etc.);
4. fact-finding missions and books;
5. research, external activities, external expertise and translations; and
6. incidental expenditure.

The members of the AIV receive a fixed annual fee. The members of the permanent committees receive an allowance for every meeting they attend. The fees and allowances are determined by ministerial order within the statutory framework.

In 2013, a total of €191,644 was paid in the form of fees and travel expenses to chairs and vice-chairs and of expenses for the AIV seminar. A further €66,959 was paid in attendance allowances and travel expenses to the members of the permanent committees. Expenditure on printing reports, letter

OM TE KUNNEN FUNCTIONEREN HEEFT DE AIV DE BESCHIK-king over een eigen budget. Dit budget wordt, op voorstel van de AIV, goedgekeurd door de betrokken bewindslieden. Een onzekere factor bij de AIV blijft de hoeveelheid werk en de daaraan verbonden kosten. Deze zijn in hoge mate afhankelijk van het aantal en de aard van de adviesaanvragen van de zijde van de bewindslieden en het parlement en daarom niet altijd goed voorspelbaar (meer adviesaanvragen, meer vergaderingen, meer adviezen, of het spiegelbeeld). In 2013 zijn door de AIV in totaal vijf adviezen en twee briefadviezen vastgesteld. Alle adviezen worden in het Nederlands en in het Engels en enkele in het Frans en/of andere talen gepubliceerd en verspreid. Eind 2013 is de standaardoplage van de Nederlandse versie van adviezen 900 en van de Engelse versie 700. Afhankelijk van het onderwerp kunnen nog enkele honderden extra adviezen worden gedrukt en gedistribueerd.

Voor 2013 is door de betrokken bewindslieden een budget goedgekeurd van € 525.000. Het budget van de AIV heeft de volgende hoofdposten:

- 1) vergoedingen, representatiekosten en reiskosten van de voorzitters en vicevoorzitters;
- 2) vacatiegelden, reiskosten van de leden en catering;
- 3) drukkosten van de adviezen, papier et cetera;
- 4) studiereizen en boeken;
- 5) onderzoek, externe activiteiten, externe deskundigheid en vertalingen; en
- 6) onvoorzien.

De leden van de AIV krijgen een vaste vergoeding per jaar. Leden van permanente commissies krijgen een bedrag per bijgewoonde vergadering. De bedragen zijn vastgesteld binnen de wettelijke kaders bij ministeriële regeling.

In 2013 is in totaal € 191.644 uitbetaald aan vergoedingen en reiskosten van de voorzitters en vicevoorzitters en de kosten voor de themadag van de AIV. Het bedrag aan vacatiegelden en reiskosten van de leden van de permanente commissies betrof in totaal € 66.959. Aan drukkosten van de adviezen, briefpapier et cetera is in totaal circa € 122.192 uitgegeven. De totale kosten van de door de diverse commissies gemaakte werkbezoeken en studiereizen betroffen ongeveer € 4.296. Van de budgetpost externe deskundigheid/onderzoek is circa € 745 aangewend. De post onvoorzien is

in 2013 niet aangewend. In totaal brengt dat de operationele uitgaven van de AIV in 2013 op ongeveer € 385.836. Voor de goede orde moet hierbij worden aangevuld, dat de AIV ook een bedrijfsvoeringsbudget heeft van € 27.000 (verzendingen, reiskosten staf, catering et cetera). Hiervan is in 2013 in totaal € 21.846 aangewend. De personeelslasten van de vaste staf van de AIV niet zijn verdisconteerd in dit budget, maar komen ten laste van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

paper and so forth was approximately €122,192. The total costs of the working visits and fact-finding missions of the various committees were approximately €4,296. Expenditure on external expertise and research was approximately €745. There was no incidental expenditure in 2013. The total expenditure of the AIV in 2013 was approximately €385,836. It should be noted for the record that the AIV also has an operational management budget of €27,000 (for distribution, staff travel, catering and so forth), of which €21,846 was used in 2013. The staffing costs of the AIV Unit are not included in this budget but are instead borne by the Ministry of Foreign Affairs.

SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES

Composition of the AIV and its permanent committees

MEMBERS OF THE AIV AND ITS COMMITTEES ARE APPOINTED

of expertise gained from experience in international (including European) affairs, academic achievement or both. Members serve in an independent capacity and do not represent any interest group.

The composition of the AIV and its permanent committees appears below.

AIV Advisory Council on International Affairs

Chair: F. Korthals Altes

Vice-chair: Professor W.J.M. van Genugten

Members: Professor J. Gupta, Dr P.C. Plooij-van Gorsel, Professor M.E.H. van Reisen, Professor A. van Staden, Lieutenant General M.L.M. Urlings (ret.), Ms H.M. Verrijn Stuart and Professor J.J.C. Voorhoeve

Executive secretary: T.D.J. Oostenbrink

The civil service liaison officers of the AIV were Professor R.J. van der Veen, Senior Academic Adviser, Ministry of Foreign Affairs, and A.P. Venema and R.G. van de Wetering of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB).

European Integration Committee

Chair: Professor A. van Staden

Vice-chair: Dr P.C. Plooij-van Gorsel

Members: D.J. van den Berg, Professor M.G.W. den Boer, Dr F.A.W.J. van Esch, Professor S.C.W. Eijffinger, Dr L. Noordegraaf-Eelens, Professor K. van Paridon, W.L.E. Quaedvlieg, Dr A. Schout, Professor L.A.J. Senden, C.G. Trojan, Ms M.C.B. Visser and N.P. van Zutphen

Executive secretary: Ms A.M.C. Wester (until 31 July 2013) and Ms P.H. Sastrowijoto (from 1 September 2013)

DE LEDEN VAN DE AIV EN ZIJN COMMISSIES WORDEN

benoemd op grond van hun deskundigheid. Deze kan blijken uit opgedane ervaring met internationale (waaronder Europese) vraagstukken, uit wetenschappelijke merites of uit een combinatie van beide. De leden fungeren onafhankelijk en vertegenwoordigen geen belangengroepen.

Hieronder volgt de samenstelling van de AIV en de permanente commissies.

AIV Adviesraad Internationale Vraagstukken

Voorzitter: Mr. F. Korthals Altes

Vicevoorzitter: Prof.dr. W.J.M. van Genugten

Leden: Mw. prof.dr. J. Gupta, mw. dr. P.C. Plooij-van Gorsel, mw. prof.dr. M.E.H. van Reisen, prof.dr. A. van Staden, LGen b.d. M.L.M. Urlings, mw. mr. H.M. Verrijn Stuart en prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve

Secretaris: Drs. T.D.J. Oostenbrink

Ambtelijke contactpersonen van de AIV waren prof.dr. R.J. van der Veen (ministerie van Buitenlandse Zaken, Wetenschappelijk Raadsadviseur), drs. A.P. Venema (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken) en de heer R.G. van de Wetering (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken).

Commissie Europese Integratie

Voorzitter: Prof.dr. A. van Staden

Vicevoorzitter: Mw. dr. P.C. Plooij-van Gorsel

Leden: Drs. D.J. van den Berg, mw. prof.dr. M.G.W. den Boer, mw. dr. F.A.W.J. van Esch, prof.dr. S.C.W. Eijffinger, mw. dr. L. Noordegraaf-Eelens, prof.dr. K. van Paridon, mr. W.L.E. Quaedvlieg, dr. A. Schout, mw. prof.mr.drs. L.A.J. Senden, mr. C.G. Trojan, mw. mr. M.C.B. Visser en mr. N.P. van Zutphen

Secretaris: Mw. drs. A.M.C. Wester (tot 1 augustus 2013) en mw. drs. P.H. Sastrowijoto (vanaf 1 september 2013)

Ambtelijke contactpersonen van de CEI waren mw. drs. L.A.O. D'Huy (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa/IN, tot medio 2013) en drs. E.G. Molenberg (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa/IN, vanaf medio 2013).

Commissie Mensenrechten

Voorzitter: Prof.dr. W.J.M. van Genugten

Vicevoorzitter: Mw. mr. H.M. Verrijn Stuart

Leden: Mw. prof.dr. K.C.J.M. Arts, prof.mr.dr. M.S. Berger, mw. drs. K.M. Buitenweg, mw. H.C.J. van den Burg, mw. drs. G. Crijns, prof.mr. E.J. Dommering, mr. R. Herrmann, prof.dr. E.M.H. Hirsch Ballin, drs. T.P. Hofstee, prof.dr. M.T. Kamminga, prof.dr. E.J. Koops, prof.dr. R.A. Lawson en mw. mr. W.M.E. Thomassen

Secretaris: Drs. J. Smallenbroek

Ambtelijke contactpersonen van de CMR waren mw. drs. A.P. Valkenburg-Roelofs (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten/MP), drs. L.S. Veer (ministerie van Buitenlandse Zaken, MRA) en mw. mr. D. van de Weerd (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten/MR).

Commissie Ontwikkelingssamenwerking

Voorzitter: Mw. prof.dr. M.E.H. van Reizen

Vicevoorzitter: Mw. prof.dr. J. Gupta

Leden: Drs. F.A.J. Baneke, dr. B.S.M. Berendsen, mw. prof. dr. M.E. de Bruijn, dhr. J. van Ham, prof.dr. R.E. van der Hoeven, mw. drs. M. Monteiro, prof.dr. J.B. Opschoor, prof. dr. A. de Ruijter, drs. P. Stek, mw. dr. N. Tellegen, mw. prof. dr. L.E. Visser (tot 1 september 2013) en mw. prof.dr. E.B. Zoomers

Secretaris: Mw. mr. D.E. van Norren (tot september 2013) en drs. P. de Keizer (vanaf september 2013).

Commissie Vrede en Veiligheid

Voorzitter: Prof.dr.ir. J.J.C. Voorhoeve

Vicevoorzitter: LGen b.d. M.L.M. Urlings

Leden: Drs. D.J. Barth, prof.dr. J. Colijn, dr. N. van Dam, mw. dr. M. Drent, mw. dr. I. Duyvesteyn, mw. dr. B.T. van Ginkel, mw. prof.dr. M. de Goede, gen.-maj. der mariniers b.d. mr.drs. C. Homan, dr. A.R. Korteweg, mw. dr. C.M. Megens, drs. J. Ramaker en mw. dr. W. Verkoren

Secretaris: Drs. M.W.M. Waanders (tot november 2013) en mw. drs. M.E. Kwast-van Duursen (vanaf november 2013)

The civil service liaison officers of the CEI were Ms L.A.O. D'Huy (until mid-2013) and E.G. Molenberg (from mid-2013) of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department/Internal Affairs Division (DIE/IN).

Human Rights Committee

Chair: Professor W.J.M. van Genugten

Vice-chair: Ms H.M. Verrijn Stuart

Members: Professor K.C.J.M. Arts, Professor M.S. Berger, Ms K.M. Buitenweg, Ms H.C.J. van den Burg, Ms G. Crijns, Professor E.J. Dommering, R. Herrmann, Professor E.M.H. Hirsch Ballin, T.P. Hofstee, Professor M.T. Kamminga, Professor E.J. Koops, Professor R.A. Lawson and Ms W.M.E. Thomassen

Executive secretary: J. Smallenbroek

The civil service liaison officers of the CMR were Ms A.P. Valkenburg-Roelofs and Ms D. van de Weerd of the Ministry of Foreign Affairs' Multilateral Institutions and Human Rights Department/Human Rights and Political and Legal Affairs Division (DMM/MP) and L.S. Veer of the office of the Ministry of Foreign Affairs' Human Rights Ambassador (MRA).

Development Cooperation Committee

Chair: Professor M.E.H. van Reizen

Vice-chair: Professor J. Gupta

Members: F.A.J. Baneke, Dr B.S.M. Berendsen, Professor M.E. de Bruijn, J. van Ham, Professor R.E. van der Hoeven, Ms M. Monteiro, Professor J.B. Opschoor, Professor A. de Ruijter, P. Stek, Dr N. Tellegen, Professor L.E. Visser (until 31 August 2013) and Professor E.B. Zoomers

Executive secretary: Ms D.E. van Norren (until September 2013) and P. de Keizer (from September 2013)

Peace and Security Committee

Chair: Professor J.J.C. Voorhoeve

Vice-chair: Lieutenant General M.L.M. Urlings (ret.)

Members: D.J. Barth, Professor J. Colijn, Dr N. van Dam, Dr M. Drent, Dr I. Duyvesteyn, Dr B.T. van Ginkel, Professor M. de Goede, Major General (RNLMC) C. Homan (ret.), Dr A.R. Korteweg, Dr C.M. Megens, J. Ramaker and Dr W. Verkoren

Executive secretary: M.W.M. Waanders (until November 2013) and Ms M.E. Kwast-van Duursen (from November 2013)

The civil service liaison officers of the CVV were A.P. Venema and R.G. van de Wetering of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB), Commodore F. Sijtsma of the Defence Staff, and Ms E.H.T. van Eerten of the Ministry of Foreign Affairs' Security Policy Department/ Security and Defence Policy Division (DVB/VD).

Ambtelijke contactpersonen van de CVV waren drs. A.P. Venema (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken), CDR F. Sijtsma (ministerie van Defensie, Defensiestaf), mw. drs. E.H.T. van Eerten (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Veiligheidsbeleid/VD) en de heer R.G. van de Wetering (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken).

STAF VAN DE AIV

DE STAF VAN DE AIV ONDERSTEUNT DE ADVIESRAAD

Internationale Vraagstukken en diens permanente commissies op de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie met redactionele, organisatorische en administratieve vaardigheden. Het zwaartepunt van de ondersteuning ligt op het (helpen) voorbereiden, opstellen en uitbrengen van adviezen. Voor dit doel telt de staf van de AIV vijf beleidsmedewerkers en twee formatieplaatsen ten behoeve van de secretariële ondersteuning. In 2013 bestaat de staf van de AIV uit drs. T.D.J. Oostenbrink (secretaris AIV), mw. drs. A.M.C. Wester (secretaris CEI tot augustus 2013), mw. drs. P.H. Sastrowijoto (secretaris CEI vanaf september 2013), drs. J. Smallenbroek (secretaris CMR), mw. mr. D.E. van Norren (secretaris COS tot september 2013), drs. P. de Keizer (secretaris COS vanaf september 2013), drs. M.W.M. Waanders (secretaris CVV tot november 2013), mw. drs. M.E. Kwast-van Duursen (secretaris CVV vanaf november 2013), alsmede uit mw. J.P. de Jong en mw. I. van der Winkel (medewerkers van het secretariaat van de staf van de AIV). Op het ministerie van Buitenlandse zaken is de staf van de AIV formatief ondergebracht bij het Bureau van de Secretaris-Generaal.

Voorts worden de werkzaamheden van de AIV ondersteund door stagiair(e)s die gedurende enkele maanden zijn verbonden aan de staf van de AIV. Zij zijn afkomstig van verschillende studierichtingen (rechten, geschiedenis, internationale betrekkingen, politicologie) van universiteiten in Nederland. In 2013 ging het om de volgende personen: de dames drs. E.C.H. Wielders, E.J. Tollenaar en J.G.M. van Laar en de heren A.L.M. van Nieuwland, O. de Roos en L.W. van Haaften.

AIV Unit

THE AIV UNIT SUPPORTS THE ADVISORY COUNCIL ON

International Affairs and its permanent committees in the fields of human rights, peace and security, development cooperation and European integration by providing editorial, organisational and administrative services. The bulk of its work relates to the drafting and production of reports. To this end, the unit includes five executive secretaries and the equivalent of two full-time employees for secretarial support. In 2013, the members of the unit were T.D.J. Oostenbrink (AIV executive secretary), Ms A.M.C. Wester (CEI executive secretary until August 2013), Ms P.H. Sastrowijoto (CEI executive secretary from September 2013), J. Smallenbroek (CMR executive secretary), Ms D.E. van Norren (COS executive secretary until September 2013), P. de Keizer (COS executive secretary from September 2013), M.W.M. Waanders (CVV executive secretary until November 2013) and Ms M.E. Kwast-van Duursen (CVV executive secretary from November 2013). The secretariat of the unit consisted of Ms J.P. de Jong and Ms I. van der Winkel. The AIV Unit forms part of the Office of the Secretary-General at the Ministry of Foreign Affairs.

The AIV is also supported in its work by trainees who spend a number of months working in the AIV Unit. They come from various Dutch universities, where they study a range of different subjects (e.g. law, history, international relations and political science). In 2013, the trainees were L.W. van Haaften, Ms J.G.M. van Laar, A.L.M. van Nieuwland, O. de Roos, Ms E.J. Tollenaar and Ms E.C.H. Wielders.

BIJLAGEN / ANNEXES

AIV Werkprogramma voor 2014

Soevereiniteit en democratische legitimiteit in de EU

De discussie over de voortgang van de Europese samenwerking in het kader van de EU wordt in Nederland meer en meer gevoerd in termen van behoud en verlies van nationale soevereiniteit. Angst voor het uit handen geven van nationale zeggenschap lijkt bij veel burgers het verzet tegen in het bijzonder voorstellen tot versterking van de EMU te voeden. De omstandigheid dat de exclusieve beschikkingsmacht van de regering over wat zich binnen onze grenzen afspeelt voor een groot deel een fictie is, omdat de handelingsvrijheid van dezelfde regering vooral op het terrein van economie en financiën aanzienlijk wordt beperkt door gegroeide afhankelijkheden van andere landen en de werking van internationale markten, lijkt meer en meer uit het oog te worden verloren. Evenzeer wordt te weinig beseft dat het 'poolen' van nationale soevereiniteit, dat wil zeggen het gemeenschappelijk uitoefenen door nationale regeringen van bevoegdheden, de meest effectieve methode is om te komen tot herstel van het handelingsvermogen van staten. In dit verband is het opmerkelijk dat in het onderhavige debat vaak een tegenstelling wordt aangebracht tussen het Europees bestuur en het nationaal bestuur. Deze tegenstelling lijkt kunstmatig, aangezien 'Europa' een integrerend onderdeel is geworden van het nationaal bestuur. Doel van het advies is allereerst inzichtelijk te maken hoe Europees bestuur en nationaal bestuur in elkaar grijpen en te bezien wat nog de ruimte is voor de natiestaat en het handelingsvermogen van de nationale overheid. Wat zijn de voor- en nadelen van het delen van soevereiniteit?

De keerzijde van het vergroten van het handelingsvermogen door het 'poolen' van soevereiniteit is mogelijk een toenemende kloof tussen burgers enerzijds en nationale en Europese bestuurders anderzijds. Het advies zal daarom tevens bezien hoe de democratische legitimatie van Europese besluitvorming op nationaal niveau het best kan worden gewaarborgd. In verschillende lidstaten, waaronder Nederland, is reeds sprake van een groeiende betrokkenheid van de nationale volksvertegenwoordiging bij de totstandkoming van besluiten in de Raden van de EU. Op welke manieren zou de rol van het Nederlands parlement, met het oog op de gewenste aanvaarding door Nederlandse burgers van EU-besluiten, verder kunnen worden versterkt? Bij deze vraag kan worden aangesloten bij ideeën die de Raad van State in het 'Voorlichtingsdocument' van 18 januari 2013 heeft gedaan, alsook het advies dat de AIV heeft uitgebracht over het Europees Parlement (nr. 81, november 2012). Bij de uitwerking van het advies kan worden onderzocht welke lidstaten kunnen dienen als voorbeeld van een geslaagde democratische legitimatie op nationaal niveau van Europese besluitvorming.

Bij dit onderwerp zal ook een relatie worden gelegd met het rijksbrede thema handelingsvermogen van de nationale overheid.

Maritieme veiligheid

Als traditioneel zeevarende natie is Nederland in grote mate afhankelijk van de zee voor zijn welvaart, vrede en veiligheid. Ten behoeve van de Nederlandse positiebepaling inzake een wereldwijde maritieme veiligheidsstrategie van de EU en de relevante discussies in NAVO-verband is behoefte aan een nadere omgevingsanalyse, die meer in detail gaat dan de Internationale Veiligheidsstrategie en de Strategische Monitor 2013. Nadere analyse van de maritieme dreigingen en kansen dient daarbij centraal te staan. Dergelijke dreigingen zijn veelal asymmetrisch en

AIV Work Programme for 2014

Sovereignty and democratic legitimacy in the EU

In the Netherlands, the debate on the progress of European cooperation in the framework of the EU increasingly revolves around the preservation or loss of national sovereignty. Prompted, it seems, by fears that national autonomy is being relinquished, many people oppose proposals aimed at closer cooperation, particularly those geared to strengthening the EMU. More and more, we seem to be losing sight of the fact that national autonomy over what goes on within our borders is already largely a fiction, since the government's room to manoeuvre is considerably restricted (particularly in the financial and economic domain) by the interdependence that has developed between countries and by the way international markets function. What is more, many fail to realise that the 'pooling' of national sovereignty – the joint exercise of powers by national governments – is the most effective way of restoring states' capacity to act. It is worth noting that the present debate often counterpoints European governance with national governance, which seems to be an artificial distinction since 'Europe' has now become an integral part of national governance. The aim of this advisory report will be first and foremost to illuminate the ways in which European and national governance intersect with each other and to examine what remains of the nation state's room for manoeuvre and the national government's capacity to act. What are the pros and cons of sharing sovereignty?

The downside to increasing our capacity to act by pooling sovereignty could be a growing gap between European citizens and the national and European politicians who govern them. This advisory report will therefore also examine how best to safeguard the democratic legitimacy of European decision-making at national level. In several member states, including the Netherlands, there is already growing involvement by national parliaments in decisions taken by the Council of the European Union. How could the role of the Dutch parliament be strengthened further with a view to increasing public support for EU decision-making? This question dovetails both with ideas expressed by the Council of State in its advisory report (*voorlichting*) of 18 January 2013, and with the AIV's advisory report on the European Parliament (no. 81, November 2012). When drawing up its report the AIV may consider which member states might serve as good examples of providing democratic legitimacy at national level for European decision-making. This topic will also be considered in relation to the central government-wide concern with the national government's capacity for action.

Maritime security

The Netherlands, which has long been a seafaring nation, relies heavily on the sea for its prosperity, peace and security. To help the Netherlands determine its position on an EU global maritime security strategy and in the relevant discussions within NATO, there is a need for more detailed contextual analysis than that included in the International Security Strategy and the 2013 Strategic Monitor. Closer analysis of maritime threats and opportunities should be the main focus in this regard. Such threats are usually asymmetrical and transnational in nature, like terrorism, piracy and transnational crime committed at sea (e.g. trafficking in drugs, persons and arms, and illegal migration), or they involve interstate issues or disputes, such as the maritime border disputes in the Arctic region and the South China Sea, and competition over raw materials and trade routes.

Opportunities exist to increase the efficiency and effectiveness of government action aimed at promoting the Netherlands' economic and security interests (e.g. trade, investment, employment and

transnationaal van aard (o.a. terrorisme, piraterij, grensoverschrijdende criminaliteit via zee (drugs-, mensen en wapenhandel), illegale migratie) of hebben een interstatelijk karakter (o.a. maritieme grensgeschillen rond het Arctisch gebied en in de Zuid-Chinese zee, concurrentie over grondstoffen en handelsroutes).

Kansen zijn er eveneens, vooral om de doelmatigheid en doeltreffendheid van overheidsoptreden ter behartiging van de Nederlandse welvaarts- en veiligheidsbelangen (o.a. handel, investeringen, werkgelegenheid, bescherming van de maritieme infrastructuur) te vergroten. Met de opkomst van 'nieuwe' maritieme machten en het groeiend aantal statelijke en niet-statelijke actoren in het maritieme domein biedt samenwerking met (Europese) bondgenoten een kader voor gecoördineerd optreden, maar dit sluit samenwerking tussen Nederland en derde actoren niet op voorhand uit.

Op basis van te specificeren dreigingen en ook kansen, alsmede potentiële partners, dient uiteindelijk de vraag beantwoord te worden in hoeverre (en dus ook: in welke mate) Nederland dient in te zetten op samenwerking en gecoördineerd optreden binnen de EU dan wel NAVO op het terrein van maritieme veiligheid om de kansen en dreigingen doeltreffend en doelmatig te kunnen adresseren.

Bij dit onderwerp kan mogelijk ook de relatie worden gelegd met het rijksbrede thema interne en externe veiligheid.

Het bevorderen van gelijke rechten voor LHBT

Gelijke rechten voor Lesbiennes, Homoseksuelen, Biseksuelen en Transgenders (LHBT) is een prioriteit in het Nederlands mensenrechtenbeleid in het buitenland. Op veel plaatsen in de wereld is de strijd voor gelijke rechten voor LHBT nog een *new frontier*. Zo is homoseksualiteit in 76 landen strafbaar. Gevangenisstraffen komen het meest voor, maar ook lijfstraffen zijn geen uitzondering. In vijf landen (Iran, Jemen, Mauritanië, Saudi-Arabië en Soedan) staat op homoseksualiteit de doodstraf. Geweld tegen LHBT is een wereldwijd fenomeen. LHBT kloppen vaak niet bij de politie aan uit angst voor geweld en om als LHBT te worden herkend. Jaarlijks worden meer dan 200 moorden van transgenders geregistreerd; het werkelijke aantal ligt waarschijnlijk nog veel hoger. Naast vervolging en geweld blijven ook discriminatie en ongelijke economische en sociale kansen een groot probleem, op het werk, op school of binnen de gezondheidszorg. Veel landen hebben geen anti-discriminatie wetgeving die specifiek LHBT beschermt. Redenen genoeg dus voor Nederland om gelijke rechten voor LHBT internationaal hoog op de agenda te zetten.

Nederland streeft naar meer structurele aandacht voor gelijke rechten van en het tegen gaan van geweld tegen LHBT binnen multilaterale organisaties zoals de VN, OVSE en de Raad van Europa. Het onderwerp is binnen deze organisaties niet onomstreden en stuit soms zelfs op veel weerstand bij andere lidstaten. Te grote westerse (Nederlandse) druk op het onderwerp is daarbij een contraproductief. Ook heeft Nederland zich voorgenomen de bilaterale inspanningen op het onderwerp, die zich nu vooral richten op landen in Oost-Europa/Centraal-Azië en Sub-Sahara Afrika, mogelijk uit te breiden naar Noord-Afrika en het Midden-Oosten.

protection of maritime infrastructure). With the rise of 'new' maritime powers and the growing number of state and non-state actors in the maritime domain, cooperation with (European) allies offers a framework for coordinated action, though this need not rule out Dutch cooperation with other third parties.

Starting from threats and opportunities – and potential partners – that have yet to be defined, the question to be answered is whether (and if so, to what extent) the Netherlands should aim for cooperation and coordinated action with the EU/NATO on maritime security as a means of addressing the threats and opportunities in an efficient and effective manner.

This topic could perhaps also be considered in relation to the central government-wide concern with domestic and external security.

Promoting equal rights for LGBT

Equal rights for lesbians, gays, bisexuals and transgenders (LGBTs) is a priority of Dutch human rights policy abroad. In many places around the world, the struggle to achieve equal rights for LGBTs is still a new frontier. Homosexuality is a criminal offence in 76 countries. It generally carries a prison sentence, but corporal punishment occurs frequently too. In five countries (Iran, Mauritania, Saudi Arabia, Sudan and Yemen), homosexuality carries the death penalty. Violence against LGBTs is a worldwide phenomenon. Victims often won't go to the police for fear of encountering more violence and being identified as LGBT. Every year more than 200 murders of transgender individuals are recorded; the actual number is probably far higher. LGBTs at work, at school or within the healthcare system still face other major problems besides persecution and violence, such as discrimination and economic and social inequality. Many countries have no antidiscrimination legislation that specifically protects LGBTs. This is reason enough for the Netherlands to put equal rights for LGBTs high on the international agenda.

The Netherlands is aiming for a more systematic focus, within multilateral organisations like the UN, the OSCE and the Council of Europe, on promoting equal rights and combating violence against LGBTs. Within these organisations the subject is not without controversy, and in fact sometimes sparks serious resistance from certain member states. Too much Western (Dutch) pressure on the issue is counterproductive. The Netherlands has also decided it may expand its bilateral efforts in this area (currently focused on countries in Eastern Europe, Central Asia and Sub-Saharan Africa) to North Africa and the Middle East.

Questions the AIV may be asked to consider include the following:

- a) How can the Netherlands work at multilateral level to increase the number of countries working to promote equal rights for LGBT people? How might non-Western countries in particular be persuaded?
- b) What options does the AIV see for the Netherlands to initiate a discussion with countries that, say, invoke 'cultural and traditional values' as a justification for discrimination, stifling any prospect of substantive discussion? There are also countries whose objections stem from the UN human rights documents: they argue that since being LGBT is not recognised as a ground for discrimination in

Aan de AIV kan worden gevraagd:

- a) Op welke wijze kan Nederland in multilateraal verband het aantal landen vergroten dat zich inzet voor de bevordering van gelijke rechten voor LHBT? Op welke wijze zouden vooral niet-westerse landen over de streep kunnen worden getrokken?
- b) Welke manieren ziet de Raad voor Nederland om de discussie aan te gaan met landen die zich bijvoorbeeld beroepen op zogenaemde *cultural and traditional values* en daarmee eigenlijk ieder begin van een inhoudelijke discussie in de kiem smoren? Ook zijn er landen die bezwaren noemen die uitgaan van de VN-basisdocumenten. Zij stellen dat omdat LGBT niet als discriminatiegrond is erkend in de Universele Declaratie en BuPo / ESOCUL, er geen norm is en we geen nieuwe concepten moeten introduceren die tot verdeeldheid leiden. Hoe kunnen we landen overtuigen die dit inbrengen?
- c) Op welke wijze kan Nederland het beste gelijke rechten voor LHBT bevorderen in landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten (via het maatschappelijk middenveld, bilaterale relaties, multilaterale kanalen)? Hoe het onderwerp op de bilaterale agenda krijgen met landen in Noord-Afrika en het Midden-Oosten, zonder het risico te lopen als gesprekspartner op een zijspoor te worden gezet?
- d) Hoe kan Nederland gelijke rechten voor LHBT als prioriteit in zijn mensenrechtenbeleid oppakken en internationaal agenderen, zonder het risico te lopen dat dit de gevoelde westerse druk te groot maakt en daarmee de Nederlandse inzet op het onderwerp contraproductief wordt?

Bij dit onderwerp kan mogelijk ook een relatie worden gelegd met het rijksbrede thema handelingsvermogen van de nationale overheid.

Het internationaal opererende bedrijfsleven

In het tegenwoordige tijdsgewricht spelen internationaal opererende ondernemingen in toenemende mate een rol op het wereldtoneel. Hun gedrag wordt onder meer bepaald door uiteraard de markt, internationale regels en tradities binnen de betreffende sector. De marges zijn groot, waardoor bedrijven een naar de mening van velen onevenredig grote invloed kunnen uitoefenen op landen en individuen. Neem de rol van de financiële instellingen op de huidige internationale financiële en economische crisis. Ook kan worden gedacht aan creatieve constructies om optimaal gebruik te maken van verschillen in belastingregiems.

Met de grote invloed van bedrijven op de internationale wereld, klinkt ook een toenemende roep om hen meer bij de internationale besluitvorming te betrekken, hen meer te benutten om mondiale publieke goederen te verwezenlijken (vooral op het terrein van de duurzaamheid), maar ook om hun gedrag meer te reguleren (maar het is niet gelukt hierover binnen de WTO meer afspraken te maken).

Aan de AIV kan worden gevraagd:

- a) Hoe kan internationaal een betere balans worden gecreëerd in de driehoek overheid – bedrijfsleven – maatschappelijke organisaties?
- b) Welke manieren ziet de Raad om het internationale bedrijfsleven meer te betrekken, formeel dan wel informeel, bij internationale besluitvorming over economie, duurzaamheid, arbeidsomstandigheden enzovoorts?

the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights or the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, no standard currently exists and we should not introduce new concepts that cause division. How can we persuade the countries that take this line?

- c) How can the Netherlands best promote equal rights for LGBTs in countries in North Africa and the Middle East (working through civil society, bilateral relations and multilateral channels)? How can it get the issue on the bilateral agenda with countries in these regions without the risk of being sidelined as a discussion partner?
- d) How can the Netherlands move forward with equal rights for LGBTs as a human rights policy priority and get the issue on the international agenda without the risk of Western pressure being perceived as too great, thus rendering the Netherlands' efforts counterproductive?

This topic could perhaps also be considered in relation to the central government-wide concern with the national government's capacity for action.

Businesses operating internationally

We live in a time when businesses operating internationally are increasingly playing a role on the world stage. Naturally, their conduct is determined in part by the market, international rules, and established practices within the sector concerned. Huge profits can be made, which is why businesses are able to exert what many feel is a disproportionate degree of influence on governments and individuals. The role of financial institutions in the present financial and economic crisis is one example. Another is the contrived arrangements that make optimum use of the differences between countries' tax regimes.

Given the degree of influence exerted by businesses on the world stage, there are increasing calls to involve them more in international decision-making, to make more use of them in efforts to secure global public goods (particularly in the field of sustainability), as well as to regulate their behaviour more (though it has not proved possible to reach new agreements to this end within the WTO).

Questions the AIV may be asked to consider include the following:

- a) How can a better balance be struck internationally between government, business and civil society?
- b) What options does the AIV see to involve the international business community more (both formally and informally) in international decision-making on the economy, sustainability, working conditions, etc.?
- c) How could the business sector get more involved in networks studying and tackling, say, the nexus of energy, climate, the environment and the economy?

It would be appreciated if, when addressing these questions, the AIV could pay special attention to the operations of international businesses in emerging markets.

This topic could perhaps also be considered in relation to the central government-wide concerns with the national government's capacity for action and with sustainable development.

- c) Hoe kan het bedrijfsleven meer betrokken raken in netwerken rond de bestudering en aanpak van bijvoorbeeld de nexus van energie, klimaat, milieu en economie?

Het wordt op prijs gesteld als bij de advisering over deze vragen speciale aandacht kan worden besteed aan het opereren van het internationale bedrijfsleven in opkomende markten.

Bij dit onderwerp kan mogelijk ook een relatie worden gelegd met de rijksbrede thema's handelingsvermogen van de nationale overheid en duurzame ontwikkeling.

Klimaatbeleid en *stranded assets*

Om binnen het scenario van klimaatverandering met maximaal 2 graden temperatuurstijging te blijven, kan volgens de berekening van de Britse denktank *Carbontracker* nog hooguit een vijfde van de bewezen mondiale fossiele reserves worden verbrand. De mogelijkheid dat het merendeel van de voorraden fossiele brandstoffen vanwege klimaatverandering niet kan worden gebruikt, bedreigt de investeringen van internationale oliemaatschappijen en daarmee de stabiliteit van de financiële markten. Men spreekt hierbij wel van '*unburnable carbon*', de '*carbon bubble*' of '*stranded assets*'.

De mogelijke gevolgen hiervan voor private en publieke partijen wereldwijd zijn nog onvoldoende in kaart gebracht. Zonder internationale actie tegen klimaatverandering reageren de financiële markten voorlopig niet. Maar als de verwachte forse overschrijding van de 2 gradendoelstelling tot drastische maatregelen tegen emissies mocht leiden, dan blijft een groot deel van de fossiele brandstoffenvoorraad mogelijk alsnog ongebruikt.

Dit roept alvast de nodige vragen op. Wat zullen de gevolgen zijn voor de internationale financiële sector? Welke risico's lopen Nederlandse private investeerders, zoals pensioenfondsen? Wat betekent dat voor het Nederlandse verdienmodel, dat nauw verbonden is met energieontwikkelingen in het buitenland? Wat betekent dat voor klimaatfinanciering door de private sector? Hoe kan het Nederlandse buitenlandbeleid daar op inspelen en welke rol kunnen Nederlandse diplomaten spelen met een nieuwe *multistakeholder* benadering?

Met deze vragen kan worden aangesloten bij het rijksbrede thema duurzame ontwikkeling.

Herziening van het Verdrag van Cotonou

Het verdrag van Cotonou van de EU met de ACS-landen (Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan) loopt af in 2020. De discussie over de toekomst van de relatie tussen de ACS-landen en de EU dient nu gevoerd te worden om effect te kunnen sorteren op de komende verdragsonderhandelingen. Het verdrag is een unieke combinatie van ontwikkelingssamenwerking in één kader met handel, politieke samenwerking en migratie. Het Europese Ontwikkelingsfonds (EOF) voor de financiering van de ACS levert een belangrijk deel van de middelen voor externe betrekkingen van de EU.

De AIV kan het volgende worden gevraagd.

Climate policy and stranded assets

The British NGO Carbon Tracker has calculated that if the world is to keep to the scenario of a 2°C maximum temperature rise, no more than 20% of the earth's proven fossil fuel reserves should be burned. An inability to use the majority of global reserves would threaten the investments of international oil companies and by extension the stability of financial markets. This scenario is described in terms such as 'unburnable carbon', the 'carbon bubble', and 'stranded assets'.

The potential implications of these 'stranded assets' for both public and private parties worldwide have not yet been examined in sufficient detail. In the absence of international action to combat climate change, there has so far been no reaction from the financial markets. But if we substantially exceed the 2°C maximum, as expected, and this leads to drastic measures to limit carbon emissions, then a large proportion of the world's fossil fuel reserves could end up unused.

This raises plenty of questions. What would the consequences of this be for the international financial sector? What risks do Dutch private investors, like pension funds, face? What would it mean for the Dutch earning model, which is closely linked to developments in the energy sector abroad? What would it mean for private sector climate financing? How should Dutch foreign policy respond to this issue and what role could Dutch diplomats play in a new, multi-stakeholder approach?

These questions could be considered in relation to the central government-wide concern with sustainable development.

Revision of the Cotonou Agreement

The Cotonou Agreement, the EU's partnership agreement with the ACP regions (Africa, the Caribbean and the Pacific), expires in 2020. The debate on the future of the EU's relationship with the ACP countries should begin now if it is to have a bearing on the upcoming negotiations. The agreement covers a unique combination of areas in a single framework: development cooperation, trade, political cooperation and migration. The European Development Fund (EDF), which provides EU assistance to the ACP countries under the Cotonou Agreement, provides a major portion of the EU's resources for external relations.

The AIV may be asked to consider the following questions.

- a) What is the AIV's assessment of EU-ACP cooperation from the perspective of development cooperation/trade, political cooperation and migration? What results has the Cotonou Agreement achieved and does it compare favourably or otherwise with other models for cooperation?
- b) Does this cooperative framework for the ACP countries promote the EU's strategic objectives for sustainable development, renewable energy, migration, human rights and peacebuilding? How effective is it compared to working with other regional groups like the African Union (AU) and the Common Market for Eastern and Southern Africa (COMESA)? How much influence does the EU have in defining the agenda, and what role is played in this respect by new powers like China?
- c) What is the *raison d'être* of the EU's relationship with the ACP? Does it still have one? Or would it be better to conclude agreements with the individual regions (Africa, the Caribbean and the Pacific)? If so, how should such agreements be developed?

- a) Hoe is de samenwerking van de EU met de ACS-landen te beoordelen vanuit het perspectief van OS-handel, politieke samenwerking en migratie? Welke resultaten heeft het Verdrag van Cotonou opgeleverd en hoe is de balans (positief/negatief) indien vergeleken met andere samenwerkingsmodellen?
- b) Worden in de samenwerking met de ACS-landen strategische samenwerkingsdoeleinden van de EU behartigd, in het kader van duurzame ontwikkeling, hernieuwbare energie, migratie, mensenrechten en vredesopbouw, en hoe effectief is deze samenwerking in vergelijking met samenwerking met andere regionale landengroepen, zoals de Afrikaanse Unie of Comesa? Wat is de invloed van de EU en welke rol spelen nieuwe machten zoals China op het bepalen van de agenda?
- c) Heeft de ACS-relatie (als eenheid) nog bestaansrecht en zo ja, op basis waarvan? Of zou het beter zijn met de regio's afzonderlijk (Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan) afspraken te maken? Zo ja, hoe zouden deze afspraken vorm gegeven moeten worden?
- d) Moet er een follow-up komen op het Cotonou-verdrag? Zo ja, welke vorm zou dit moeten krijgen (al dan niet juridisch bindend) en wat zou de inhoud hiervan moeten zijn (welke onderwerpen)?

Bij dit onderwerp kan mogelijk ook een relatie worden gelegd met het rijksbrede thema duurzame ontwikkeling.

Afrika

Afrika is een continent met de afgelopen jaren indrukwekkende groeicijfers, maar ook het continent dat al decennialang de grootste armoede kent en geteisterd wordt door slecht bestuur en langsturende gewelddadige conflicten. De inzet van enorme voorraden aan natuurlijke hulpbronnen, een omvangrijke, jonge en goedkope beroepsbevolking en het aantrekken van buitenlandse investeringen hebben een vooruitgang gebracht die in decennia met hulpprogramma's niet kon worden bereikt. De groei is aanzienlijk, maar ook kwetsbaar door corruptie, criminaliteit, terrorisme en radicalisme.

Het kabinet bereidt een beleidsnota voor over Afrika waarin onder meer de speerpunten voor met name ontwikkelingssamenwerking en diplomatie voor de komende jaren worden beschreven. In de beleidsnota brengt het kabinet focus aan in de aandachtsgebieden – zowel thematisch als geografisch – waar Nederland zich de komende jaren vooral op zal richten. De AIV zal worden gevraagd deze focus nader te bezien en ook in te gaan op de mogelijke rol van de krijgsmacht, gegeven de door de AIV geschetste ontwikkelingen. Daarbij zal ook worden gevraagd naar aandachtsgebieden die buiten de zogeheten geïntegreerde benadering liggen, zoals training en oefening en bilaterale militaire samenwerking.

De herkenbaarheid van Nederlandse belangen is noodzakelijk voor het draagvlak voor het buitenlands beleid in de Nederlandse samenleving. Afrika herbergt risico's op de zuidflank van Europa. Risico's voor de aanvoer van grondstoffen, mensensmokkel, drugshandel, radicalisme en terrorisme kunnen directe bedreigingen vormen voor onze veiligheid. De vraag is in hoeverre deze problematiek te koppelen is aan specifieke ontwikkelingen in Afrika en of Nederland hier invloed op uit kan oefenen en welke rol de krijgsmacht hier in kan spelen.

Bij dit onderwerp kan mogelijk ook een relatie worden gelegd met de rijksbrede thema's interne en externe veiligheid, handelingsvermogen van de nationale overheid en duurzame ontwikkeling.

d) Should there be a follow-up to the Cotonou Agreement? If so, what form should it take (legally binding or otherwise) and what subjects should it cover?

This topic could perhaps also be considered in relation to the central government-wide concern with sustainable development.

Africa

Africa has enjoyed impressive growth in recent years, but for decades it has also suffered the highest levels of poverty of all the world's continents and been plagued by poor governance and long-running, violent conflicts. The utilisation of Africa's vast reserves of natural resources and its large, young and cheap labour force, combined with the foreign investment it has attracted, have led to more progress than decades of aid programmes managed to achieve. This considerable growth is made vulnerable, however, by corruption, crime, terrorism and radicalism.

The government is preparing a policy document that sets out policy priorities for Africa in the coming years, particularly with respect to development cooperation and diplomacy. In the document the government will identify the main focus areas – both thematic and geographical – that the Netherlands will be targeting in the years ahead. The AIV will be asked to examine this focus and discuss the possible role of the armed forces, given the developments described by the AIV. The AIV will also be asked to identify focus areas outside the 'integrated approach', such as training and exercises and bilateral military cooperation.

To ensure public support for Dutch foreign policy it is essential to highlight Dutch interests in Africa. Situated on Europe's southern flank, the continent poses a range of risks: disruption to supplies of raw materials, people smuggling, drug trafficking, radicalism and terrorism can all present direct threats to our safety and security. Questions to be addressed include to what extent these threats can be linked to specific developments in Africa, whether the Netherlands can exert any influence in this regard and what role the armed forces might be able to play.

This topic could perhaps also be considered in relation to the central government-wide concerns with domestic and external security, the national government's capacity to act and sustainable development.

Lijst met afkortingen

AIV	Adviesraad Internationale Vraagstukken
CEI	Commissie Europese Integratie (van de AIV)
CMR	Commissie Mensenrechten (van de AIV)
COS	Commissie Ontwikkelingssamenwerking (van de AIV)
CVV	Commissie Vrede en Veiligheid (van de AIV)
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESC	Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten
EU	Europese Unie
G-20	Groep van 20 belangrijkste industriële landen
IMF	Internationaal Monetair Fonds
MFS	Medefinancieringsstelsel
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NGO	Niet-Gouvernementele Organisatie
ODA	Official Development Aid
VK	Verenigd Koninkrijk
VN	Verenigde Naties
VS	Verenigde Staten
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

List of abbreviations

AIV	Advisory Council on International Affairs
CEI	European Integration Committee (AIV)
CMR	Human Rights Committee (AIV)
COS	Development Cooperation Committee (AIV)
CVV	Peace and Security Committee (AIV)
EMU	Economic and Monetary Union
EU	European Union
G20	Group of Twenty major advanced and emerging economies
ICESCR	International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights
IMF	International Monetary Fund
MFS	cofinancing system
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NGO	nongovernmental organisation
ODA	Official Development Assistance
SMEs	small and medium-sized enterprises
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union
UK	United Kingdom
UN	United Nations
US	United States of America
WRR	Scientific Council for Government Policy

LIJST VAN GEPUBLICEEERDE ADVIEZEN*

Alle adviezen en briefadviezen van de AIV zijn op internet te raadplegen op www.aiv-advies.nl

- 1 EUROPA INCLUSIEF, *oktober 1997*
- 2 CONVENTIONELE WAPENBEHEERSING: dringende noodzaak, beperkte mogelijkheden, *april 1998*
- 3 DE DOODSTRAF EN DE RECHTEN VAN DE MENS; recente ontwikkelingen, *april 1998*
- 4 UNIVERSALITEIT VAN DE RECHTEN VAN DE MENS EN CULTURELE VERSCHIEDENHEID, *juni 1998*
- 5 EUROPA INCLUSIEF II, *november 1998*
- 6 HUMANITAIRE HULP: naar een nieuwe begrenzing, *november 1998*
- 7 COMMENTAAR OP DE CRITERIA VOOR STRUCTURELE BILATERALE HULP, *november 1998*
- 8 ASIELINFORMATIE EN DE EUROPESE UNIE, *juli 1999*
- 9 NAAR RUSTIGER VAARWATER: een advies over betrekkingen tussen Turkije en de Europese Unie, *juli 1999*
- 10 DE ONTWIKKELINGEN IN DE INTERNATIONALE VEILIGHEIDSSITUATIE IN DE JAREN NEGENTIG:
van onveilige zekerheid naar onzekere veiligheid, *september 1999*
- 11 HET FUNCTIONEREN VAN DE VN-COMMISSIE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 1999*
- 12 DE IGC 2000 EN DAARNA: op weg naar een Europese Unie van dertig lidstaten, *januari 2000*
- 13 HUMANITAIRE INTERVENTIE, *april 2000***
- 14 ENKELE LESSEN UIT DE FINANCIËLE CRISES VAN 1997 EN 1998, *april 2000*
- 15 EEN EUROPEES HANDVEST VOOR GRONDRECHTEN?, *mei 2000*
- 16 DEFENSIE-ONDERZOEK EN PARLEMENTAIRE CONTROLE, *december 2000*
- 17 DE WORSTELING VAN AFRIKA: veiligheid, stabiliteit en ontwikkeling, *januari 2001*
- 18 GEWELD TEGEN VROUWEN: enkele rechtsontwikkelingen, *februari 2001*
- 19 EEN GELAAGD EUROPA: de verhouding tussen de Europese Unie en subnationale overheden, *april 2001*
- 20 EUROPESE MILITAIR-INDUSTRIËLE SAMENWERKING, *mei 2001*
- 21 REGISTRATIE VAN GEMEENSCHAPPEN OP HET GEBIED VAN GODSDIENST OF OVERTUIGING, *juni 2001*
- 22 DE WERELDCONFERENTIE TEGEN RACISME EN DE PROBLEMATIEK VAN RECHTSHERSTEL, *juni 2001*
- 23 COMMENTAAR OP DE NOTITIE MENSENRECHTEN 2001, *september 2001*
- 24 EEN CONVENTIE OF EEN CONVENTIONELE VOORBEREIDING: de Europese Unie en de IGC 2004, *november 2001*
- 25 INTEGRATIE VAN GENDERGELIJKHEID: een zaak van verantwoordelijkheid, inzet en kwaliteit, *januari 2002*
- 26 NEDERLAND EN DE ORGANISATIE VOOR VEILIGHEID EN SAMENWERKING IN EUROPA IN 2003: rol en richting, *mei 2002*
- 27 EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie, *mei 2002*
- 28 DE AMERIKAANSE PLANNEN VOOR RAKETVERDEDIGING NADER BEKEKEN: voors en tegens van bouwen
aan onkwetsbaarheid, *augustus 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN DE BILATERALE PARTNERLANDEN IN SUB-SAHARA AFRIKA: een analyse van strategieën
tegen armoede, *januari 2003*
- 30 EEN MENSENRECHTENBENADERING VAN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *april 2003*
- 31 MILITAIRE SAMENWERKING IN EUROPA: mogelijkheden en beperkingen, *april 2003*
- 32 Vervolgadvies EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie,
april 2003
- 33 DE RAAD VAN EUROPA: minder en (nog) beter, *oktober 2003*
- 34 NEDERLAND EN CRISISBEHEERSING: drie actuele aspecten, *maart 2004*
- 35 FALENDE STATEN: een wereldwijde verantwoordelijkheid, *mei 2004***
- 36 PREËMPTIEF OPTREDEN, *juli 2004***
- 37 TURKIJE: de weg naar het lidmaatschap van de Europese Unie, *juli 2004*
- 38 DE VERENIGDE NATIES EN DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 2004*
- 39 DIENSTENLIBERALISERING EN ONTWIKKELINGSLANDEN: leidt openstelling tot achterstelling?, *september 2004*
- 40 DE PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE VAN DE RAAD VAN EUROPA, *februari 2005*
- 41 DE HERVORMINGEN VAN DE VERENIGDE NATIES: het rapport Annan nader beschouwd, *mei 2005*
- 42 DE INVLOED VAN CULTUUR EN RELIGIE OP ONTWIKKELING: stimulans of stagnatie?, *juni 2005*
- 43 MIGRATIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: de samenhang tussen twee beleidsterreinen, *juni 2005*
- 44 DE NIEUWE OOSTELIJKE BUURLANDEN VAN DE EUROPESE UNIE, *juli 2005*

Previous reports

All reports and advisory letters can be found on www.aiv-advice.nl

- 1 AN INCLUSIVE EUROPE, *October 1997*
- 2 CONVENTIONAL ARMS CONTROL: urgent need, limited opportunities, *April 1998*
- 3 CAPITAL PUNISHMENT AND HUMAN RIGHTS: recent developments, *April 1998*
- 4 UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS AND CULTURAL DIVERSITY, *June 1998*
- 5 AN INCLUSIVE EUROPE II, *November 1998*
- 6 HUMANITARIAN AID: redefining the limits, *November 1998*
- 7 COMMENTS ON THE CRITERIA FOR STRUCTURAL BILATERAL AID, *November 1998*
- 8 ASYLUM INFORMATION AND THE EUROPEAN UNION, *July 1999*
- 9 TOWARDS CALMER WATERS: a report on relations between Turkey and the European Union, *July 1999*
- 10 DEVELOPMENTS IN THE INTERNATIONAL SECURITY SITUATION IN THE 1990s: from unsafe security to unsecured safety, *September 1999*
- 11 THE FUNCTIONING OF THE UNITED NATIONS COMMISSION ON HUMAN RIGHTS, *September 1999*
- 12 THE IGC AND BEYOND: TOWARDS A EUROPEAN UNION OF THIRTY MEMBER STATES, *January 2000*
- 13 HUMANITARIAN INTERVENTION, *April 2000**
- 14 KEY LESSONS FROM THE FINANCIAL CRISES OF 1997 AND 1998, *April 2000*
- 15 A EUROPEAN CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS?, *May 2000*
- 16 DEFENCE RESEARCH AND PARLIAMENTARY SCRUTINY, *December 2000*
- 17 AFRICA'S STRUGGLE: security, stability and development, *January 2001*
- 18 VIOLENCE AGAINST WOMEN: LEGAL DEVELOPMENTS, *February 2001*
- 19 A MULTI-TIERED EUROPE: the relationship between the European Union and subnational authorities, *May 2001*
- 20 EUROPEAN MILITARY-INDUSTRIAL COOPERATION, *May 2001*
- 21 REGISTRATION OF COMMUNITIES BASED ON RELIGION OR BELIEF, *June 2001*
- 22 THE WORLD CONFERENCE AGAINST RACISM AND THE RIGHT TO REPARATION, *June 2001*
- 23 COMMENTARY ON THE 2001 MEMORANDUM ON HUMAN RIGHTS POLICY, *September 2001*
- 24 A CONVENTION, OR CONVENTIONAL PREPARATIONS? The European Union and the ICG 2004, *November 2001*
- 25 INTEGRATION OF GENDER EQUALITY: a matter of responsibility, commitment and quality, *January 2002*
- 26 THE NETHERLANDS AND THE ORGANISATION FOR SECURITY AND COOPERATION IN EUROPE IN 2003: role and direction, *May 2002*
- 27 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *May 2002*
- 28 AN ANALYSIS OF THE US MISSILE DEFENCE PLANS: pros and cons of striving for invulnerability, *August 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN THE BILATERAL PARTNER COUNTRIES IN SUB-SAHARAN AFRICA: an analysis of poverty reduction strategies, *January 2003*
- 30 A HUMAN RIGHTS BASED APPROACH TO DEVELOPMENT COOPERATION, *April 2003*
- 31 MILITARY COOPERATION IN EUROPE: possibilities and limitations, *April 2003*
- 32 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *April 2003*
- 33 THE COUNCIL OF EUROPE: less can be more, *October 2003*
- 34 THE NETHERLANDS AND CRISIS MANAGEMENT: three issues of current interest, *March 2004*
- 35 FAILING STATES: a global responsibility, *May 2004**
- 36 PRE-EMPTIVE ACTION, *July 2004**
- 37 TURKEY: towards membership of the European Union, *July 2004*
- 38 THE UNITED NATIONS AND HUMAN RIGHTS, *September 2004*
- 39 SERVICES LIBERALISATION AND DEVELOPING COUNTRIES: does liberalisation produce deprivation?, *September 2004*
- 40 THE PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF THE COUNCIL OF EUROPE, *February 2005*
- 41 REFORMING THE UNITED NATIONS: A closer look at the Annan report, *May 2005*
- 42 THE INFLUENCE OF CULTURE AND RELIGION ON DEVELOPMENT: Stimulus or stagnation?, *June 2005*
- 43 MIGRATION AND DEVELOPMENT COOPERATION: coherence between two policy areas, *June 2005*
- 44 THE EUROPEAN UNION'S NEW EASTERN NEIGHBOURS: *July 2005*

- 45 NEDERLAND IN DE VERANDERENDE EU, NAVO EN VN, *juli 2005*
- 46 ENERGIEK BUITENLANDS BELEID: energievoorzieningszekerheid als nieuwe hoofddoelstelling, *december 2005****
- 47 HET NUCLEAIRE NON-PROLIFERATIETEGIME: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak, *januari 2006*
- 48 MAATSCHAPPIJ EN KRIJGSMACHT, *april 2006*
- 49 TERRORISMEBESTRIJDING IN MONDIAAL EN EUROPEES PERSPECTIEF, *september 2006*
- 50 PRIVATE SECTOR ONTWIKKELING EN ARMOEDEBESTRIJDING, *oktober 2006*
- 51 DE ROL VAN NGO'S EN BEDRIJVEN IN INTERNATIONALE ORGANISATIES, *oktober 2006*
- 52 EUROPA EEN PRIORITEIT!, *november 2006*
- 53 BENELUX, NUT EN NOODZAAK VAN NAUWERE SAMENWERKING, *februari 2007*
- 54 DE OESO VAN DE TOEKOMST, *maart 2007*
- 55 MET HET OOG OP CHINA: op weg naar een volwassen relatie, *april 2007*
- 56 INZET VAN DE KRIJGSMACHT: wisselwerking tussen nationale en internationale besluitvorming, *mei 2007*
- 57 HET VN-VERDRAGSSYSTEEM VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS: stapsgewijze versterking in een politiek geladen context, *juli 2007*
- 58 DE FINANCIËN VAN DE EUROPESE UNIE, *december 2007*
- 59 DE INHUUR VAN PRIVATE MILITAIRE BEDRIJVEN: een kwestie van verantwoordelijkheid, *december 2007*
- 60 NEDERLAND EN DE EUROPESE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *mei 2008*
- 61 DE SAMENWERKING TUSSEN DE EUROPESE UNIE EN RUSLAND: een zaak van wederzijds belang, *juli 2008*
- 62 KLIMAAT, ENERGIE EN ARMOEDEBESTRIJDING, *november 2008*
- 63 UNIVERSALITEIT VAN DE RECHTEN VAN DE MENS: principes, praktijk en perspectieven, *november 2008*
- 64 CRISISBEHEERSINGSOPERATIES IN FRAGIELE STATEN: de noodzaak van een samenhangende aanpak, *maart 2009*
- 65 TRANSITIONAL JUSTICE: gerechtigheid en vrede in overgangssituaties, *april 2009***
- 66 DEMOGRAFISCHE VERANDERINGEN EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *juli 2009*
- 67 HET NIEUWE STRATEGISCH CONCEPT VAN DE NAVO, *januari 2010*
- 68 DE EU EN DE CRISIS: lessen en leringen, *januari 2010*
- 69 SAMENHANG IN INTERNATIONALE SAMENWERKING: reactie op WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie, *mei 2010*
- 70 NEDERLAND EN DE 'RESPONSIBILITY TO PROTECT': De verantwoordelijkheid om mensen te beschermen tegen massale wreedheden, *juni 2010*
- 71 HET VERMOGEN VAN DE EU TOT VERDERE UITBREIDING, *juli 2010*
- 72 PIRATERIJBESTRIJDING OP ZEE: een herijking van publieke en private verantwoordelijkheden, *december 2010*
- 73 HET MENSENRECHTENBELEID VAN DE NEDERLANDSE REGERING: zoeken naar constanten in een veranderende omgeving, *februari 2011*
- 74 ONTWIKKELINGSAGENDA NA 2015: millennium ontwikkelingsdoelen in perspectief, *april 2011*
- 75 HERVORMINGEN IN DE ARABISCHE REGIO: kansen voor democratie en rechtsstaat?, *mei 2011*
- 76 HET MENSENRECHTENBELEID VAN DE EUROPESE UNIE: tussen ambitie en ambivalentie, *juli 2011*
- 77 DIGITALE OORLOGVOERING, *december 2011***
- 78 EUROPESE DEFENSIESAMENWERKING: soevereiniteit en handelingsvermogen, *januari 2012*
- 79 DE ARABISCHE REGIO, EEN ONZEKERE TOEKOMST, *mei 2012*
- 80 ONGELIJKE WERELDEN: armoede, groei, ongelijkheid en de rol van internationale samenwerking, *september 2012*
- 81 NEDERLAND EN HET EUROPEES PARLEMENT: investeren in nieuwe verhoudingen, *november 2012*
- 82 WISSELWERKING TUSSEN ACTOREN IN INTERNATIONALE SAMENWERKING: naar flexibiliteit en vertrouwen, *februari 2013*
- 83 TUSSEN WOORD EN DAAD: perspectieven op duurzame vrede in het Midden-Oosten, *maart 2013*
- 84 NIEUWE WEGEN VOOR INTERNATIONALE MILIEUSAMENWERKING, *maart 2013*
- 85 CRIMINALITEIT, CORRUPTIË EN INSTABILITEIT: een verkennend advies, *mei 2013*
- 86 AZIË IN OPMARS: strategische betekenis en gevolgen, *december 2013*

45 THE NETHERLANDS IN A CHANGING EU, NATO AND UN, *July 2005*

46 ENERGISED FOREIGN POLICY: security of energy supply as a new key objective, *December 2005***

47 THE NUCLEAR NON-PROLIFERATION REGIME: The importance of an integrated and multilateral approach, *January 2006*

48 SOCIETY AND THE ARMED FORCES, *April 2006*

49 COUNTERTERRORISM FROM AN INTERNATIONAL AND EUROPEAN PERSPECTIVE, *September 2006*

50 PRIVATE SECTOR DEVELOPMENT AND POVERTY REDUCTION, *October 2006*

51 THE ROLE OF NGOS AND THE PRIVATE SECTOR IN INTERNATIONAL RELATIONS, *October 2006*

52 EUROPE A PRIORITY!, *November 2006*

53 THE BENELUX: THE BENEFITS AND NECESSITY OF ENHANCED COOPERATION, *February 2007*

54 THE OECD OF THE FUTURE, *March 2007*

55 CHINA IN THE BALANCE: towards a mature relationship, *April 2007*

56 DEPLOYMENT OF THE ARMED FORCES: interaction between national and international decision-making, *May 2007*

57 THE UN HUMAN RIGHTS TREATY SYSTEM: strengthening the system step by step in a politically charged context, *July 2007*

58 THE FINANCES OF THE EUROPEAN UNION, *December 2007*

59 EMPLOYING PRIVATE MILITARY COMPANIES: a question of responsibility, *December 2007*

60 THE NETHERLANDS AND EUROPEAN DEVELOPMENT POLICY, *May 2008*

61 COOPERATION BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND RUSSIA: a matter of mutual interest, *July 2008*

62 CLIMATE, ENERGY AND POVERTY REDUCTION, *November 2008*

63 UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS: principles, practice and prospects, *November 2008*

64 CRISIS MANAGEMENT OPERATIONS IN FRAGILE STATES: the need for a coherent approach, *March 2009*

65 TRANSITIONAL JUSTICE: justice and peace in situations of transition, *April 2009**

66 DEMOGRAPHIC CHANGES AND DEVELOPMENT COOPERATION, *July 2009*

67 NATO'S NEW STRATEGIC CONCEPT, *January 2010*

68 THE EU AND THE CRISIS: lessons learned, *January 2010*

69 COHESION IN INTERNATIONAL COOPERATION: Response to the WRR (Advisory Council on Government Policy) Report 'Less Pretension, More Ambition', *May 2010*

70 THE NETHERLANDS AND THE RESPONSIBILITY TO PROTECT: the responsibility to protect people from mass atrocities, *June 2010*

71 THE EU'S CAPACITY FOR FURTHER ENLARGEMENT, *July 2010*

72 COMBATING PIRACY AT SEA: a reassessment of public and private responsibilities, *December 2010*

73 THE HUMAN RIGHTS OF THE DUTCH GOVERNMENT: identifying constants in a changing world, *February 2011*

74 THE POST-2015 DEVELOPMENT AGENDA: the millennium development goals in perspective, *April 2011*

75 REFORMS IN THE ARAB REGION: prospects for democracy and the rule of law?, *May 2011*

76 THE HUMAN RIGHTS POLICY OF THE EUROPEAN UNION: between ambition and ambivalence, *July 2011*

77 CYBER WARFARE, *December 2011**

78 EUROPEAN DEFENCE COOPERATION: sovereignty and the capacity to act, *January 2012*

79 THE ARAB REGION, AN UNCERTAIN FUTURE, *May 2012*

80 UNEQUAL WORLDS: poverty, growth, inequality and the role of international cooperation, *September 2012*

81 THE NETHERLANDS AND THE EUROPEAN PARLIAMENT: investing in a new relationship, *November 2012*

82 INTERACTION BETWEEN ACTORS IN INTERNATIONAL COOPERATION: towards flexibility and trust, *February 2013*

83 BETWEEN WORDS AND DEEDS: prospects for a sustainable peace in the Middle East, *March 2013*

84 NEW PATHS TO INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL COOPERATION, *March 2013*

85 CRIME, CORRUPTION AND INSTABILITY: an exploratory report, *May 2013*

86 ASIA ON THE RISE: strategic significance and implications, *December 2013*

Uitgebrachte Briefadviezen

- 1 Briefadvies UITBREIDING EUROPESE UNIE, *december 1997*
- 2 Briefadvies VN-COMITÉ TEGEN FOLTERING, *juli 1999*
- 3 Briefadvies HANDVEST GRONDRECHTEN, *november 2000*
- 4 Briefadvies OVER DE TOEKOMST VAN DE EUROPESE UNIE, *november 2001*
- 5 Briefadvies NEDERLANDS VOORZITTERSCHAP EU 2004, *mei 2003*****
- 6 Briefadvies RESULTAAT CONVENTIE, *augustus 2003*
- 7 Briefadvies 'VAN BINNENGRENZEN NAAR BUITENGRENZEN - ook voor een volwaardig Europees asiel- en migratiebeleid in 2009', *maart 2004*
- 8 Briefadvies 'DE ONTWERP-DECLARATIE INZAKE DE RECHTEN VAN INHEEMSE VOLKEN. Van impasse naar doorbraak?', *september 2004*
- 9 Briefadvies 'REACTIE OP HET SACHS-RAPPORT: Hoe halen wij de Millennium Doelen?', *april 2005*
- 10 Briefadvies DE EU EN DE BAND MET DE NEDERLANDSE BURGER, *december 2005*
- 11 Briefadvies TERRORISMEBESTRIJDING IN EUROPEES EN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF, interim-advies over het folterverbod, *december 2005*
- 12 Briefadvies REACTIE OP DE MENSENRECHTENSTRATEGIE 2007, *november 2007*
- 13 Briefadvies EEN OMBUDSMAN VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *december 2007*
- 14 Briefadvies KLIMAATVERANDERING EN VEILIGHEID, *januari 2009*
- 15 Briefadvies OOSTELIJK PARTNERSCHAP, *februari 2009*
- 16 Briefadvies ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: Nut en noodzaak van draagvlak, *mei 2009*
- 17 Briefadvies Kabinetsformatie 2010, *juni 2010*
- 18 Briefadvies HET EUROPESE HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS: beschermer van burgerlijke rechten en vrijheden, *november 2011*
- 19 Briefadvies NAAR EEN VERSTERKT FINANCIËEL-ECONOMISCH BESTUUR IN DE EU, *februari 2012*
- 20 Briefadvies NUCLEAIR PROGRAMMA VAN IRAN: naar de-escalatie van een nucleaire crisis, *april 2012*
- 21 Briefadvies DE RECEPTORBENADERING: een kwestie van maatvoering, *april 2012*
- 22 Briefadvies KABINETSFORMATIE 2012: krijgsmacht in de knel, *september 2012*
- 23 Briefadvies NAAR EEN VERSTERKTE SOCIALE DIMENSIE VAN DE EUROPESE UNIE, *juni 2013*
- 24 Briefadvies MET KRACHT VOORUIT: reactie van de Adviesraad Internationale Vraagstukken op de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens', *september 2013*

* Alle adviezen zijn ook beschikbaar in het Engels. Sommige adviezen ook in andere talen.

** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV).

*** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Algemene Energieraad (AER).

**** Gezamenlijk briefadvies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ).

Advisory letters issued by the Advisory Council on International Affairs

- 1 Advisory letter THE ENLARGEMENT OF THE EUROPEAN UNION, *December 1997*
- 2 Advisory letter THE UN COMMITTEE AGAINST TORTURE, *July 1999*
- 3 Advisory letter THE CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS, *November 2000*
- 4 Advisory letter ON THE FUTURE OF THE EUROPEAN UNION, *November 2001*
- 5 Advisory letter THE DUTCH PRESIDENCY OF THE EU IN 2004, *May 2003****
- 6 Advisory letter THE RESULTS OF THE CONVENTION ON THE FUTURE OF EUROPE, *August 2003*
- 7 Advisory letter FROM INTERNAL TO EXTERNAL BORDERS. Recommendations for developing a common European asylum and immigration policy by 2009, *March 2004*
- 8 Advisory letter THE DRAFT DECLARATION ON THE RIGHTS OF INDIGENOUS PEOPLES: from Deadlock to Breakthrough?, *September 2004*
- 9 Advisory letter OBSERVATIONS ON THE SACHS REPORT: How do we attain the Millennium Development Goals?, *April 2005*
- 10 Advisory letter THE EUROPEAN UNION AND ITS RELATIONS WITH THE DUTCH CITIZENS, *December 2005*
- 11 Advisory letter COUNTERTERRORISM IN A EUROPEAN AND INTERNATIONAL PERSPECTIVE: interim report on the prohibition of torture, *December 2005*
- 12 Advisory letter RESPONSE TO THE 2007 HUMAN RIGHTS STRATEGY, *November 2007*
- 13 Advisory letter AN OMBUDSMAN FOR DEVELOPMENT COOPERATION, *December 2007*
- 14 Advisory letter CLIMATE CHANGE AND SECURITY, *January 2009*
- 15 Advisory letter THE EASTERN PARTNERSHIP, *February 2009*
- 16 Advisory letter DEVELOPMENT COOPERATION, The benefit of and need for public support, *May 2009*
- 17 Advisory letter OPEN LETTER TO A NEW DUTCH GOVERNMENT, *June 2010*
- 18 Advisory letter THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS: protector of civil rights and liberties, *November 2011*
- 19 Advisory letter TOWARDS ENHANCED ECONOMIC AND FINANCIAL GOVERNANCE IN THE EU, *February 2012*
- 20 Advisory letter IRAN'S NUCLEAR PROGRAMME: Towards de-escalation of a nuclear crisis, *April 2012*
- 21 Advisory letter THE RECEPTOR APPROACH: A question of weight and measure, *April 2012*
- 22 Advisory letter OPEN LETTER TO A NEW DUTCH GOVERNMENT: The armed forces at risk, *September 2012*
- 23 Advisory letter TOWARDS A STRONGER SOCIAL DIMENSION OF THE EUROPEAN UNION, *June 2013*
- 24 Advisory letter FULL SPEED AHEAD: Response by the Advisory Council on International Affairs to the policy letter 'Respect and Justice for All', *September 2013*

* Issued jointly by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Issues of Public International Law (CAVV).

** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the General Energy Council.

*** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Aliens Affairs (ACVZ).

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN

POSTBUS 20061, 2500 EB DEN HAAG

TELEFOON 070.348 51 08/60 60 FAX 070.348 62 56

AIV@MINBUZA.NL

AIV-ADVIES.NL

ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

P.O.BOX 20061, 2500 EB THE HAGUE, THE NETHERLANDS

TELEPHONE +31(0)70 348 51 08/60 60 FAX +31(0)70 348 62 56

AIV@MINBUZA.NL

AIV-ADVICE.NL